

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת מקץ תשע"ט

לוח שעורי למוזים לאנשי שלומנו "חסידי ברסלב" תלמידי "היכל הקדש"

שבוע פרשת _____

שב"ק	ו	ה	ד	ג	ב	א	
							חמש ורשי עם
							התרגום
							תנ"ך
							משניות
							בבלי
							ירושלמי
							תוספתא
							מדרש רבה
							מדרש תנחומא
							רמב"ם
							טור
							שלחן ערוך
							זהר
							תקוני זהר
							לקוטי מוהר"ן
							לקוטי הלכות

רבנו ז"ל אמר: מעט גם כן טוב, על כן ראה ללמד מכל שעור מעט

או הרבה כפי הפנאי.

חז"ל. פרק ראשון - הכל שוחטין דף ה עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל" (שטיינזלץ) רטו

על פי הדבור שאני - ואם האמר. ולמאי דסלקא דעתין דלא הוי על פי הדבור, תקשי,
דאז אמר רב בשר שנתעלם מן העק אסור לקבן (גמא.א) על שיהיה לומר: דזה היה
ידוע, שהיה סומך על פי הדבור דלאו משל גוי קיימי, אבל אל סלקא דעתין שבא
הדבור לתתוי האיסור שחיתת טבחים דאחאב.

קרי לה נערה וקרי לה קטנה - בפרק תרמא
דטוסת (מו.ב) דר"ש "עברים" - שהיו נעמינים
מן המצות. והבא לא שייך למרשז הכי.
דבין - נעוין - שם מקום. דרבינן (דברבי בינים
א א) "למחז נעוין ולמערב גור". עורבבים
מביע ליה - ואף על גב דרבינן "עברים"
"מצרים" ולא רבינן "עבריים" - התם
ליבא למעטי. מכבב ולא כולבם להוציא את
המשומד - תימנה דאז איצטרך לברדרשין
בריש "ולוב הגויל" (סוכה לא), אי לפני
איחש - "אדם כי יקריב לבשר אדם, רחמנא,
והוא לא ידעיה והוא איש טומם הנתם לאו
משום התיפוק לן מראי קראי גזול לפני איש,
דהאי מ"ביתר נפקא. בדאמרינן "בירחוב" (בבא
קמא סו.ב). "קרבני" - ולא הגויל. אימתי?
איילמא לפני איחש - למח ל' קראי כלומר,
וכי יכול להקדיש? "ביתר" אמר רחמנא ולא
מייתי התם קראי דבי יקריב" אלא לומר דקרבן
אמר רחמנא, והאי לא קרבן הוא, קמא כידן
להקדיש לפני איחש. ועוד ש' זמור. דהרתי
שבעתין מ"מכבב", ולגילוי מקדשת איצטרך.
ומ"ביתר" הוא נפקא אלא שלא להחש לשם
הזבה. כרי שיתורו בזמ בתשובה - לאו
טעמא דקראי קא דריש, אלא נטון טעם לרבר,
מדרבינן מהא משומד לרבר אחז טפי משומד
לכל התורה כולה. ולא מקבלין קראי במלתא
אחרתי. וקאמר גמטוסת דאז תרמא ככל
יחזור בתשובה. ולכך מקבלין מהם כרי שיתורו.
מעם

לא הוה מפליג נפשיה מניה - לא היה ירושפט נודה ובגדל ממנו משום חשד
כלל. אלמא, אף על גב דמשומד לעבודה ורה היה לאו משומד לכל התורה
כולה. כעמי בעמך - דמשמע: הרי אתה כמותינו, דסומכין עלייהו. כפסוי
כפסוין הכי נמי - ולעקן איסור דהתי קאמרו? אלא על כדרך לעקן הגמלתה

קאמר ליה. גנור - כי גורו היו יושבים,
בבבא וברביעית ובאגודה אחת, בסנהדרין
שאן חושדין זה את זה. שהיו רואין זה
את זה - לריות שמועין שאין את חברו
ומתוכיחין זה על זה עד שיאצא הוראה
כלהבא. שאילו היו יושבין כשורה שלא
בעגולה - אין בני ראש השורה רואין
בני סוף שורה. ובגולה שלימה לא היו
יושבין - כדי שיהא מוקם לאלת ולבא.
מסיעי ליה - לרב עני. על פי הדבור
שאני - שהקדוש ברוך הוא התיירו לפי
שהע. דרבינן (מלבי"ם ז) "ואת העורבים
עויתי שם לכלכלך". ואחריי מילתא כו'
בתמיחה. ודלמא על שם מקומן -
שהיו מצור עורב. פי לא כתיב - שאדם
נקרא על שם מקומו ואפילו חיה, ואף
על פי שאן מדבר בכל אנשי המקום כגון
"פלשתי" ו"עבריים", אלא ביאש אחז.
כרבינן: "נערה קטנה". וקשא לן קרי לה
נערה - דהביאה שתי שערות,
קטנה דמשמע שלא הביאה שתי שערות.
ואמר ליה פרת - האי "נערה" לאו נערה
משמע, אלא על שם מקומה, דמן עגור.
והבא נמי, אף על גב דלאו בכל בני המקום
קאמרו. שהיו רואין לכולן לא גילה, שהיו
נחבא ויהי - מכל מקום איבא למימר
דתי גבר הוה. וקראן על שם מקומן.
ואין מוכרי טעמם. עורבבים כעמי ליה -
דלא תיז למעטי עורבבים ממש. ישראל
מעליא הוא - דאטעו הוא. אי ניבא
משומד לרבר אחד - לאחד מכל המצות.
אשמועינן דלא הוה משומד לכל התורה
כולה. שכל הכופר בה כפודה בכל
התורה - כרבינן (בבבא סו.ב) "וכי תעל
ולא תעשו את כל המצות האלה וגו',
ולפינן בדריות (חא). ובעבודה ורה מיירי.
משום לאותו דבר - ללשחית, ולהאיבן.
ואיצטרך לאשמועינן, דלא תימא: כיון
דדש ביה - כלהיתרא דלא ליה. אלא דהאי
כאיסרא דמי ליה, ולחיאבן הוא דעבר
עליה. וכן מומענין ליה סכין - לא שובין
היתרא ואביל איסורא. פבם - אדם כי
יקריב זבב קרבן, וגי נרו או נרבה חתיב,
דהא ובי יקריב" משמע, כשרצו להקריב.
לחוציא המשומד - שאן מקבלין ברתו.
מכבב כבם חילקתי - כלומר, מרבינן
האי מיטעא בישראל ולא באומות, דרבינן
איש איש מבית ישראל אשר יקריב קרבן
לכל נדריכם" וגו' בפרשת מומין (ויקרא
כב) ותניא לקיש בפרקין (ג.ב.) מה

משומד. האי ערל חיכי דמי? אילמא שפתו אחיו מהמת מילה, האי ישראל מעליא
הוא! אלא פשיטא משומד לערלות. אימא סיפא: ואפילו ישראל משומד, חיכי דמי? אי
משומד לרבר אחד - היינו משומד לערלות! אלא לאו משומד לעבודה ורה, וכדרב עני!
לא, לעולם אימרו לך: משומד לעבודה ורה - לא, דאמר מר: חמורה עבודה ורה,
שקל הכופר בה כפודה בכל התורה כולה; אלא משומד לאותו דבר, וכדרבא. מיתבי:
"מכבם" - ולא פולקב, להוציא את המשומד. "מכבם" - כבם חילקתי ולא באומות. "מן
התקמה" - להביא בני אדם שדומים לכהמה; מכאן אמרו: מקבלין קרבנות מפושעי
ישראל כרי שיתורו בהן בתשובה, חוץ מן המשומד, ומנספך את היינו, ומחלל שפחות
בפרהסיא. הא נאפא קשא, אגרות: "מכבם" - ולא פולקב, להוציא את המשומד, והדר
תני: מקבלין קרבנות מפושעי ישראל! - הא לא קשא; רישא - משומד לכל התורה
כולה, מציעתא - משומד לרבר אחר. אימא סיפא: חוץ מן המשומד ומנספך את תני
ומחלל שבת בפרהסיא; האי משומד חיכי דמי? אי משומד לכל התורה כולה - היינו
רישא! ואי משומד לרבר אחד - קשא מציעתא! אלא לאו הכי קאמר: חוץ מן
המשומד לנספך את תני ומחלל שפחות בפרהסיא. אלמא משומד לעבודה ורה הוה
משומד לכל התורה כולה, והויביתא דרב עני! תיביתא. והא מהבא נפקא? מהתם נפקא:
"מכבם"

לא היה מפליג נפשיה מניה - מן הנה מן הנה - מן הנה מן הנה - מן הנה מן הנה
מדרבינן "כמוני כמוד עמיני כעמך", אלא מעתה,
"כפסוי כפסוין" הכי נמי? אלא מה דהוי אפסוין
תהוי אפסוי, הכי נמי - מאי דהוי עקף ועילו
עמך תהוי עלי ועילו עמי! - אלא מהבא: "ומלך
ישראל וירושפט מלך יהודה ישיבם איש על פסאו
מלכביש פגרים בגרן פתח שער שמרון, מאי גרן?
אילמא גרן ממש, אפוי שער שמרון גרן הוה?
אלא פי גרן, דתני: סנהדרין היתה רבנא פועין
עגולה, כרי שיתור רואין זה את זה, למה מפיע
ליה: "העורבים מכיאים לו לחם ובשר בפקר ולחם
ובשר בערב", ואמר רב יהודה אמר רב: מפי מבחי
דאחאבו! - על פי הדבור שאני. מאי "עורבים"?
אמר רבינא: עורבים ממש. אמר ליה רב אדא בר
מינומי: ודלמא תרי גברי דהוי שמייהו עורבים; שו
לא כתבין: "ויתרגו את עורב בצור עורב ואת ואת"
וגו? - אמר ליה: איתרמיא מילתא דתירויהו הוה
שמייהו עורבים?! - ודלמא על שם מקומן! מי לא
רבינן: "וארם יצאו גדידים וישבו מארץ ישראל
עננה קטנה", וקשא לן: קרי לה "נערה" קרי לה אם
"קטנה"; ואמר רבי פדת: קטנה דמן נעורין; אם
כן, "עורבים" מביעי ליה. לימא מפייע ליה: הכל
שוחטין, ואפילו בותי ואפילו ערל ואפילו ישראל

למחז לומר "איש איש" - לרבות גוים שנודחו נדרים ונודחו כישראל. וגבי דידהו לא כתיב מעטא. דלכותו מן האדם כי יקריב קרבן, דמשמע ולא כל האדם
שבע מניה. בבם חילקתי, כשערין מביאין ולא המשומדין, ולא באומות. שכולן מתרבינן מקבלין מהם. כם היומא לבחמה - שאן מקיימין את המצות. "מך רבינן
גבי בחמה - למעטיס רובע ורביע, וכי דריש ליה בבבא קמא (ג.ב.) ובבכורות (מא.א) ובתפוחי (חא.א). משישעי ישראל - משמע עורדי. כדתינא במסכת יומא
ל(ו.ב) פתח - אלו הורבדי, וכן הוא אמור. "מלך מואב פגע בך", היינו משומד. ולקמן מפרש לה אויל: ומנספך את היינו - למעודה ורה. אי משומד לרבר אחד
קשא מציעתא - דקתינן מקבלין, אסיפא. אלא לאו הכי קאמר - מקבלין קרבנות מפושעי ישראל ממומד לרבר אחד, חוץ מן המשומד ולנספך את היינו ומחלל
שבתו, דהני חמייר. אלמא משומד לעבודה ורה כמשומד לכל התורה כולה דמי! האי תנא מליא ליה שבת כעבודה ורה, דהעובד עורה ורה כופר בקדושת ברוך
הוא, והמחלל שבת כופר במעושי ומעיד שקר, שלא שבת הקדוש ברוך הוא כמעשה בראשית. והא מהבא נפקא מהתם נפקא - דאין מקבלין קרבן מן המשומדין.
מנעם

ר"ט
ה'ש"ק
פרק ראשון – הכל שוחטין דף ו עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזלץ)"
הרש"ק

1 ואי סלקא דעתך לא בקלה – רבי יודא מרבי יעקב דרבין גמליאל לגמרי אסור, מאי
2 קשיא ליה? לישנא ליה – ולנפשיה, כי אסר רבין גמליאל – בשאין ישראל עומד על
3 גביו, דלית ליה 'לפני עור לא תתן מכושל'. ובי אבל רבי יוחנן – כשישראל עומד
4 על גביו, ושבת סבין בליוען – מסוק הוא בספר משלי: **אם בעל נפש אתה – אם**
5 **אדם כשר אתה**, כדאמר בפסחים (מא.א.) בעל
6 נפש של ולא תותה, אדם כשר. בליוען – בלחדין.
7 כלומר, התחוק על יצחק ולא העשה זאת.
8 **מצאו לון** – אותם היושבים בהר גריזים,
9 ונעשה שמדיים – כדאמר לעבודת זרה. ואף על גב
10 דרוב כותים לא מזהר גריזים היו, רבי מאיר
11 לטעמיה דרביש למעטא ביבמות (סא.ב.)
12 קטן וקטנה לא לרצוץ ולא מיבבין, אמר רבי
13 מאיר: אמרו לו לרבי מאיר: לפה דברי רבי
14 הלויץ, 'אישי' תבית כפרשה, מפני מה לא
15 מיבבין? אמר להון: קטן – שמת אביו מרסיס,
16 קטנה – שמת אביהן אילינות, ומצא
17 פוגעים בערודה. ולא אמר רוב קטנים אינם
18 סריסים, את מושל – גדול בתורה. **אם יודע**
19 **כרבו** – שאם ישתנו ישיב לו טעם, בן –
20 **שאל**, ואם לאו **את אשך בלפניך** –
21 מעמקך, ואל תשאל ותביישנו. 'ישמת סבין
22 בליוען' – בתרה דהאי קרא תבית כלומר
23 תחזוק עצמך ועצור פני מלשאל. **אם בעל**
24 **נפש אתה** – ומתאהב לשאל ולעמוד על
25 העיקר, מאי תקתינה? פרש דהימנו. מהתם
26 נזיר – רבי מאיר על היין, ורבין גמליאל
27 אתרו על שושטה. וקבלו בעיניהו – לא
28 שאלו גדולים הימנו, אלא שבודרו של רבי
29 מאיר לא רצו לקבל עליהם, לפרוש מן
30 הבתיים, לפי שדו גרועים בלתי נבדלו של
31 רבי מאיר היה אפשר להם לפרוש. **לבשל**
32 **רשות** – אם דר כותי מבכר צריך לשכור את
33 רשותו, ואפילו נתן להם במתנה אינה
34 מבוטלת עד ששכרו, והיני כגוי. וישראל
35 ששכר ולא נתן בערוב עם בני המכור, הוא
36 דר עמום ואוסר עליהם – מבוטל להם
37 רשותו, וגוי – עד שישכור ישראל הימנו.
38 וטעמא מפרש ביהודא את הגוי (עירובין
39 ט.ו.) משמר שבתו בשוק – בפרסאי. אף
40 על פי אף על פי שהוא משומר לחללו בצנעה
41 – הרי הוא ישראל, ואם לא עירב עם שבני
42 בחצר או במבוי – נתון להם רשותו לכות –
43 בעני חליפי, 'לפונקא דרא' – שם הגוי.
44 ונתן הארץ היו, והשחין על הדמאי. ומשום
45 האדינות לעיל 'במתן של צדיקים' בו קטל
46 ואתי להון שמעתא דמירי נמי בכי האי
47 גונא. ומצומקום – צליות הרבה, של
48 'מטעמא פיה ליה' (שבת פו.א.) כין – ואח
49 כר ערבוס וטרפוס כין, ואיכא כין משום
50 דמאי. והבא משום חליתיה בעיניה, ועל ידי
51 הערובת אייתי לקמיהו, לא חשו למילתא.
52 **אשכרי** – אי יאתא גזרוה הבכנים על הערובת
53 דמאי, מסתייע מילתא דגירום עון שלא שיש

54 על לבו דגזרו יליו ושבת גזרוה ואיכא בשוגג? דק **אשכח** – דלא גזרו. לית לתוך המוריים – דרסוף לאובלו לין על ידי הערובת דמוריים. וכן לית לתוך אלנותיה
55 **ל' פושטי'** שנתון מים חר במתן אפרסמין במסכת עבודה זרה (א.א.) מוזנין – מאכל של ירקות ומעורבין בו. וכן רספין מועדשים. אף על פי שסוף כל אלו
56 לערב. והואיל אכלו לידו של חבר מנם הארץ בעיניהו, שלא בערבות – חייב להפריש דמאי אם ספק הוא. כגון תבלין מנם הארץ, ואין צורך לומר משום דמאי, אם אמר
57 לו המוכר: לא הפדשתי מהם. והם **עצמם** – הלוקח מנם הארץ את האוכלין עצמן – אין צריך להפריש דמאי, והואיל ובתערובת לא לרדו. לשבתו – אשת עם הארץ,
58 **עושה לאפות** – ומסר לה שאור. וקרייה לבשל – ותן לו את התבלין. אינו חושש שמת החליפה ותנה משלה שאין מתוקה, לפי שדמין על הגולג. עשה לי משליכי –
59 השאור ותבלין. וצריך להפריש עליהם דמאי, ואף על גב דתערובת הוא. כיון דאמר לה עשי לי משליכי – הוה חייב שילקח דמין קורם תערובתו ואחר כך צורך,
60 דהא על פיו עשתה ונעשת שלוחו. ו**נעמא לא בביל** – לפי שהוא מתן הכל הוא עיקר. ואפילו לקח קרדה מבוטלת מנם הארץ, שלא נעשה שלוחו כשעירבן – אסור.
61 אבל כן מוריים כין בביצים אינו עיקר. ולחלוףי לא חיישנן – דקנינן אם נתן לה הכל אין חוששין שמת החליפה. והנותן לחמורו – עיסתו לאפות. מפני שהשורה מחלפת
62 המתקלקל – אם יתקלקל הלחם מחליפתו. הלכך מעשר את שהוא נתון לה, דאי מחלפת ליה שלא יתיב חר הד נותן לפניה מכושל. ואת שהוא נטל דיבנה – שמא
63 החליפה. אלמא מיתלפא התם בריקניא **טעמא** – אכל על הגולג, כגון לאדם כביר שאין דעתה לחתולק לחיטוי לו – אף לררע אינה חשודה. ולעלמא

1 **ואי סלקא דעתך לא בקלה מצינה, לישנא ליה: פאן**
2 **משישאראל עומד על גביו, פאן פשאין ישראל עומד**
3 **על גביו! אלא לאו שמע מצינה בקלה מצינה שמע**
4 **מצינה. וימאי טעמא גזרו בהו רבנן? כי תא דרבי שמעון**
5 **בן אלעזר שדריה רבי מאיר לאתיי הקרא מבי בותיא,**
6 **אשכחיה ההוא סבא, אמר ליה: 'ישמת סבין בלעזר**
7 **אם בעל נפש אתה', הלך רבי שמעון בן אלעזר וספר**
8 **דברים לפני רבי מאיר, וגזר עליהן. מאי טעמא? אמר**
9 **רב תנמן, רבי יצחק: דמות יונה מצאה לון בראש הר,**
10 **גריזים שריו עוברין אותה; ורבי מאיר למעשהו,**
11 **דחייש למיעוטא, וגזר רובא רובא מיעוטא; ורבין**
12 **גמליאל ובית דינו נמי פרבי מאיר סבירא להו. פשטיה**
13 **דקרא במאי תבית? בתלמיד היושב לפני רבו, דתני רבי חייא: 'כי תשב ללחום את מושל**
14 **בין תבין את אשר לפניך. ושמת סבין בלעזר אם בעל נפש אתה', אם יודע תלמיד ברבו**
15 **שיועד להחזיר לו טעם – ב'בין', ואם לאו – 'תבין את אשר לפניך ושמת סבין בלעזר', 'אם**
16 **בעל נפש אתה' – פרוש הימנו: רבי יצחק בן יוסף שדריה רבי אבהו לאתיי תמרא מבי**
17 **בותיא, אשכחיה ההוא סבא, אמר ליה: לית פאן שומרי תורה. הלך רבי יצחק וספר דברים**
18 **לפני רבי אבהו, והלך רבי אבהו וספר דברים לפני רבי אמי ורבי אסי, ולא יזו משום עד**
19 **שששאום גזים מגזרין, למאי? אי לשחיטה ויין נסך, מהתם גזרו בהו רבנן! – אינהו גזרו ולא**
20 **קבלו עליהן. אתו רבי אמי ורבי אסי גזרו וקבלו בעיניהו. מאי 'גזים מגזרין'? אמר רב תנמן**
21 **בר יצחק: לבטל רשות וליתן רשות. וכתבנא: ישראל משומר משמר שבתו בשוק – מבטל**
22 **רשות ונותן רשות, ושאינו משמר שבתו בשוק – אינו מבטל רשות ונותן רשות. מפני שאמרו:**
23 **ישראל ונותן רשות ומבטל רשות, וכגוי עד שישכור. ביצד? אמר לו: 'רשותי קנייה לך',**
24 **'רשותי מבטלת לך' – קנה, ואינו צריך לכות. רבי יודא ורב אסי איקלעו לפונקא דרא,**
25 **אייתי לקמיהו ביצים המצופקות כיון, רבי יודא לא אכל ורב אסי אכל. אמר ליה רבי יודא**
26 **לרב אסי: ולא חייש מר לתערובת דמאי? אמר ליה: לאו אדעתאי. אמר רבי יודא: אפשר**
27 **גזרו על התערובת דמאי, ומסתייעא מילתא דרב אסי למיכל אסורא? התיקא בהתמן של**
28 **צדיקים אין תקדוש ברוך הוא מכאי תקלה על ידן, צדיקים עצמן לא כל ששון נפק רבי יודא**
29 **דק ואשפת, דתנן: הלוקח יין לית לתוך המוריים או לתוך האלונותיה, פרישנין לעשות מהן**
30 **מחינין, ערשים לעשות מהן רסיסין – תיב משום דמאי, ואין צריך לומר משום דרא, והן**
31 **עצמן מותרין מפני שהן תערובת. אינו גזרו על התערובת דמאי? והתניא: הנותן ללבוש**
32 **עושה לאפות וקדרה לבשל – אינו חושש לשאור ותבלין שבה, לא משום ששבתו ולא משום**
33 **מעשה, ואם אמר לה 'עשי לי משליכי' – חושש לשאור ותבלין שבה משום שבעיות ומשום**
34 **מעשה! – שאני התם, דכיון דקאמי לה 'עשי לי משליכי' – כמאן דעריב פירי דמי. ורבים**
35 **אמר: שאני שאור ותבלין, דלמעמא עבד, ומעמא לא כמיל. ולחלוףי ליה חיישני? והתנן:**
36 **נותן לחמורו – מעשר את שהוא נתון לה ואת שהוא נטל ממנה, מפני שחשודה מחלפת**
37 **המתקלקל! – התם פרתניא טעמא, אמר רבי יהודה: רוצה היא בתקנת ביה, ובושה מחמתה.**

1 ולעלמא
2 ונתן לתוך המוריים – דרסוף לאובלו לין על ידי הערובת דמוריים. וכן לית לתוך אלנותיה
3 **ל' פושטי'** שנתון מים חר במתן אפרסמין במסכת עבודה זרה (א.א.) מוזנין – מאכל של ירקות ומעורבין בו. וכן רספין מועדשים. אף על פי שסוף כל אלו
4 לערב. והואיל אכלו לידו של חבר מנם הארץ בעיניהו, שלא בערבות – חייב להפריש דמאי אם ספק הוא. כגון תבלין מנם הארץ, ואין צורך לומר משום דמאי, אם אמר
5 לו המוכר: לא הפדשתי מהם. והם **עצמם** – הלוקח מנם הארץ את האוכלין עצמן – אין צריך להפריש דמאי, והואיל ובתערובת לא לרדו. לשבתו – אשת עם הארץ,
6 **עושה לאפות** – ומסר לה שאור. וקרייה לבשל – ותן לו את התבלין. אינו חושש שמת החליפה ותנה משלה שאין מתוקה, לפי שדמין על הגולג. עשה לי משליכי –
7 השאור ותבלין. וצריך להפריש עליהם דמאי, ואף על גב דתערובת הוא. כיון דאמר לה עשי לי משליכי – הוה חייב שילקח דמין קורם תערובתו ואחר כך צורך,
8 דהא על פיו עשתה ונעשת שלוחו. ו**נעמא לא בביל** – לפי שהוא מתן הכל הוא עיקר. ואפילו לקח קרדה מבוטלת מנם הארץ, שלא נעשה שלוחו כשעירבן – אסור.
9 אבל כן מוריים כין בביצים אינו עיקר. ולחלוףי לא חיישנן – דקנינן אם נתן לה הכל אין חוששין שמת החליפה. והנותן לחמורו – עיסתו לאפות. מפני שהשורה מחלפת
10 המתקלקל – אם יתקלקל הלחם מחליפתו. הלכך מעשר את שהוא נתון לה, דאי מחלפת ליה שלא יתיב חר הד נותן לפניה מכושל. ואת שהוא נטל דיבנה – שמא
11 החליפה. אלמא מיתלפא התם בריקניא **טעמא** – אכל על הגולג, כגון לאדם כביר שאין דעתה לחתולק לחיטוי לו – אף לררע אינה חשודה. ולעלמא

חולין, פרק ראשון – הכל שוחטין דף ו עמוד ב – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (שטינזליץ)"

1 **התם** נמי מוריא ואמרה בר בר ליכול חמימא ואנא איכול קרייא – פירש
 2 בקונטרס: מודה הוראה היתר לעצמה, לטובה אני מתכוונת, בר בי רב ליכול
 3 חמימא בניהוחא. ואין הלשון משמעו כן, ד"מוריא" משמע שמורה לעצמה היתר לעכב
 4 שיהא כמו "מוריא אמרה תורא חמימא קאביל". ועד נתן במתניתא: מעשר את
 5 שולח נתן לה ואת טהור טהור הדמינה מפני
 6 שחשודה מחלפת. רבי יוסי אמר: אין אני
 7 אחריאי לרמאים. ומפרש רבני מנחם, דבהנדיח
 8 קאמר: בר בי רב ליכול חמימא ואנא איכול
 9 קרייא: ואני טורחתי כשבשולא אבל גבי שבתא
 10 אין לחוש לחילוקי אף על פי שטורחתי בשבילו,
 11 דרךך שחטת שטורחים זה בשביל זה.
 12 **אשת** רב טוחנת עם אשת עם הארץ –
 13 פירש בקונטרס: טוחנת בתורה על
 14 עם הארץ בזמן שהיא טמאה – אשת חבר,
 15 דליכא למיחש שמה תשבח ותתן לתוך רב
 16 דבר שאינו מעושה, וכיון דטמאה היא אינה
 17 נוגעת, ומסתמא עומדת מרוחק. וקשה: דרך
 18 משנה מתיבא במסכת סוהות (פ' רט) ולפירוש
 19 הקונטרס היה ליה למיחש במסכת דמאי ועד
 20 קשה: דפירש דבורתה נותנת לה ואוכלת –
 21 אלמא חשודה לגנוב משל בעלה. ואין זה:
 22 גזל, ולא יבעל מקפיד דבר מבעט, כדתנן
 23 "בידועל בתרא" (בבא קמא פ"ט,א) מקבילין לו
 24 העניש דבר מעט לעצמה: וגם זה הרוק מאד
 25 מכלוקן פק אשת חבר לאשת עם הארץ, דעביד
 26 איניש דרמיש ואביל מה דרביה ליה, אבל לתת
 27 לאחריה אין לאו דרגילה בגול לא משיבא,
 28 ועד: היאך טוחנת עמה אשת חברי הרי היא
 29 מסייעת עובר בעברה, ובסוף "דינדיקן" נטיקן
 30 (סא,א) מוכח דאסור, לרבעה דמפרש מתניתין
 31 דמיטמא אשת חבר לאשת עם הארץ נפה
 32 וברבה ובררת טוחנת עמה – כעם הארץ דרבי מאיר, וטמאה תהרה דרבנן, אבל
 33 בסתם עם הארץ – לא, כי הויב לטחון עם חברתה החשודה על השביעה, ולאמי
 34 דאמר רב עמי דאשת משיחין ון – רבי לשיעה בבל בעי. והבא את אסירין בזמן
 35 שהיא טהורה וליכא לאוקומי היא בזמן שהיא טמאה, ודלא כרבי שמעון בן אלעזר,
 36 דהא הרייא קתני: בוררה, ובוררת נוגעת היא ומפרש רבינו גמאל בן רבתי עם
 37 שבתואה של ותרבי (אמר), בזמן שהיא טמאה – בזמן שאשת עם הארץ מקומת עצמה
 38 כטמאה, שאו איה נודרת מליבנה בתבואה, אבל לא בטעם שמתוקת עמקת שבתיה
 39 – דאו אין נודרת מליבנה בתבואה, ומטמאה לה, רבי שמעון בן אלעזר אמר: אף
 40 בזמן שמתוקת עצמה בחוקת טמאה לא טחון, מפני שבתורה, אשת עם הארץ ארז
 41 שבתורה היתר טהורה, נותנת לה ואוכלת. ובתפוסתא שדורות פק שמיני קתני: אף
 42 על פי שאינה אוכלת – נותנת לאחריה ואוכלים. והשתא פריך שמיני: השתא מגול
 43 גולה בתואה של אשת חבר, הולפין ומיעא: **והתורה** רבי את בית שאן כולה על ידו –
 44 (דקאמר: ריש ליקשי אקבל) חזינה דאבלי פירי דלא עשה, אסר להו. אתא לקמייה דרבי יוחנן.
 45 בתנא) חזינה דאבלי חייבת במעשה. ותימיה: דברק" פ"ד נכח" (בבברות כ"ה) מוכח כולה
 46 ששבתא הדרתא, בחינה לארץ חי מדרבנן, אבל בשאר פירות – לא, דהא ברפך קמא דבינה (נ"ב),
 47 גבי אושפזינה דרבה בר בר תנה היה היה
 48 איסוריתא חדרתא, ומעשה דרבינו חייבי מעושה. וברשי "ברבי" (ברכות ל"א) אף
 49 אללא באבונות לבכב. ואמר רבי יהודה: כל עירלה בחינה חלה, ואוכלת את האבונות. ואוכלת
 50 קא שמעון בן בחינה לארץ. ולימא: כל המיקל בארץ הלכה כמותו בחינה לארץ אין אמר
 51 חבי היה היה אמר חבי היה היה אמר חבי היה היה אמר חבי היה היה אמר חבי היה היה
 52 דרבנן במסכת דמאי (פרק א' משנה ג') מכויז וקלח פטור מן הדמאי. אבל דרמי טבל חייב ככל
 53 מהו ממנו שלשה דברים: שהוא ראי, ושהוא טמא, ושלא בא לידו אחר. שהוא ראי –
 54 שפירא: אבל לידו אחר הוא מנעו מן המעשה. והוא טמא, ושלא בא לידו אחר. שהוא ראי –
 55 שפירא: וליעשר משלוח לחיבו ודאי מנעו מן המעשה. והוא טמא, ושלא בא לידו אחר. שהוא ראי –
 56 שפירא: וליעשר משלוח לחיבו ודאי מנעו מן המעשה. והוא טמא, ושלא בא לידו אחר. שהוא ראי –
 57 על אף על דפליגי אדרבנן – אל היה עבד כשרא בוותיה. ופריך: ודאי פירות המותרין בקרסו
 58 חזי: ושבע לראתי. והותר היה פטור אפילו ודאי, והדואו אתרוה ודאי ופריך לפרשי: ודאי
 59 המותרין בבית שאן, ואלו היענין אסורים בקרסין, פירוש: שמיים דמאי. משום דאלי מינין
 60 חזי: ושבע לראתי. והותר היה פטור אפילו ודאי, והדואו אתרוה ודאי ופריך לפרשי: ודאי
 61 בחינה לארץ בחינה, ולא נחלקו אלא בטבל בארץ ישראל. ואם כן מנא לן שלא
 62 לארץ, אפילו לרבנן: ומשני: דרביין אל הותרה קרסו בימי רבי יוסי, והיו מחזיקין אותה בחוקת ארץ ישראל.

1 ולעלאמא – דליכא למימר להטיב מתכוונת. לא היישני – שמא תהיה לטול
 2 הדפה לעצמה? והתני: הנותן לפונדקית שלו – לתקן לו עיסה וקרייה. מפני
 3 שחשודה מחלפת – והא הבא דלאו לטובה היא, דאיש נבירי הוא. ובמסכת דמאי
 4 תנינא לה, ולא קתני "המתקלקל". אלמא על הגול חשודה. **התם נמי מוריא**
 5 **ב"ו** – והתם נמי לא לטובה אני מתכוונת. והא
 6 דלא תנא נבא "המתקלקל", משום דאפילו
 7 אין מתקלקל נמי, אם נטעין הלחם קודם
 8 שאכלו – מחלפת ליה. דמוריא הוראה
 9 לעצמה: לטובה אני מתכוונת. וברבי רב
 10 ליכול חמימא בר. אבל נתן לשבתו – אין
 11 לה לחוש עליו, ולא מחלפת לטובה, שהרי
 12 אין סמוך עליה תמיד כשנאכסא, ולהרע נמי
 13 לא חשדא אגול, ולא ואלאחילי – לזרע לא
 14 היישני? פותנת – מסייעת להדגות את
 15 החריים כשהיא טוחנת את התבואה של
 16 עם הארץ. בזמן – אשאת חבר טמאה
 17 ליכא למיחש שמא תשבח ותתן לתוך פיה
 18 דבר שאינו מעושה, וכיון דטמאה היא
 19 אינה רגילה ליגע במה שהיא עוסקה
 20 בו שמא טמאה, וסומנה עומדת מרוחק
 21 היא ולא נגעה. אבל לא בזמן שהיא
 22 מרוחה – והואיל וסומנה נוגעת – היישני
 23 שמת ששבתה ותאכל שבתיהה נותנת לה
 24 ואוכלת – אלמא שחשודה לגנוב משל
 25 בעלה ולאחלתא את ביהרתה. ואשת חבר,
 26 אף על פי שאינה רגילה לא לאכול גול
 27 ודלא לאכול דבר שאינו מעושה – היישני
 28 לשכחה, דעביד איניש דרמיש ואביל מאי
 29 דרביה ליה. אבל לתת לאחריה אין לאו
 30 הדחורה ורגילה בגול – לא משיבא. מוריא
 31 – היתה לעצמה. תויא מדישה קאביל
 32 זו הוואיל ומסייעת אותה (זו) לא הוי גול. תני רבי יוחנן – הא נמי
 33 משום אין הקדוש ברוך הוא מביא תקלה על ידי הצדיקים נטק שלה. עלה של
 34 ריק – ולא עשה. ותני רבי יוחנן. את ארבעים שבתות. ואת בית כולת –
 35 לאכול ירק שלה ופירות האילן בטבלן. קא טסקא דעתין: קסבר רבי מאיר
 36 לא אמרין ישראל היא. ומעשר ירק בחינה לארץ הוא גזל מדרבנן, הוואיל
 37 ובארץ דאורייתא. אבל מעשר ירק, דבארץ גופיה דרבנן – לא גזל מדי
 38 בחינה לארץ. דאי מארץ ישראל היא, אף על גב דרבי מאיר רביי אתרובין
 39 הוה – הא קיימא לן: מעשר דגן דאורייתא וירק דרבנן, דקדושה אתרובה
 40 דעורא קדשה אף לעתיד לבא. כדקתני: היתר רבי את בית שאן – מכלל
 41 דשאר מקומות נהוג בהן. ובתני נחש הנחשת – בחוקתו מלך יודיה כתיב
 42 מוקם

1 **וְלַעֲלָמָא לֹא חֵישְׁוֹנִי? הַתָּנִי: הַנּוֹתֵן לַפִּנְדֻקִּית שְׁלוֹ –**
 2 **מַעֲשֵׂר אֶת שְׂהוּא נֹתֵן לָהּ וְאֵת שְׂהוּא נֹמְלֵל הַיְמִינָה,**
 3 **מִפְּנֵי שֶׁחֲשׂוּדָה מַחְלֶפֶת! – הַתָּם נִמְי מוֹרְיָא וְאִמְרָה:**
 4 **בַּר בִּי רַב לִיכּוּל חֲמִימָא וְאַנָּא אִיכּוּל קְרִיָא. –**
 5 **וְלְחֻלּוּפֵי לֹא חֵישְׁוֹנִי? וְהַתָּנִי: אִשֶׁת חֶבֶר מֵאֻחֶנֶת עִם**
 6 **אִשֶׁת עִם הָאֶרֶץ בְּזִמְנָן שְׂהוּא טְמֵאָה, אֲבָל לֹא בְּזִמְנָן**
 7 **שְׂהוּא מְטָאָה לֹא טַחּוֹן, מִפְּנֵי שֶׁחֲבִיבָתָהּ נֹתֵנָת לָהּ**
 8 **וְאוֹכֵלָתָּ, וְהִשְׁתָּא מִמֶּנּוּ גֻּלָּה, חֲלּוּפֵי מַיִימָא? אִמְרָ**
 9 **רַב יוֹסֵף, הַתָּם נִמְי מוֹרְיָא וְאִמְרָה: תוֹרָא מְדִישָׁה**
 10 **קִאֲבִיל. הַעִיר רַבִּי הוֹשֵׁעַ בֶּן רוּחַ בֶּן חַמּוּי שֶׁל רַבִּי**
 11 **מֵאִיר לִפְנֵי רַבִּי עֶל רַבִּי מֵאִיר שֶׁאֲכַל עֵלֶה שֶׁל יֶרֶק**
 12 **בְּבֵית שְׂאָן, וְהַחִיר רַבִּי אֶת בֵּית שְׂאָן פּוֹלָה עַל**
 13 **יְדוֹ. חֶבְרוֹ עָלְיוֹ אֲחִיו וּבֵית אָבִיו, אִמְרוּ לוֹ: מִקּוֹם**
 14 **שְׂאֹבוֹתֶיךָ וְאֵבּוֹת אֲבוֹתֶיךָ יָהֵנוּ בּוֹ אִישׁוֹר, אֶתְּהָה תִּתְּנוּ**
 15 **בּוֹ דִּיתָר? דְּרַשׁ לָהֶן מִקְרָא הוּ: 'וְכִתְּבָה נַחֵשׁ הַחֲשֻׁשֶׁת**
 16 **אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה כִּי עַד הַיָּמִים הַהֵמָּה הָיוּ חַיִּי**
 17 **יִשְׂרָאֵל מִקְרָמִים לֹא יִקְרָא לֹא נִחְשָׁתוּ, אִפְשָׁר פֶּא**
 18 **אִסָּא וְלֹא בִיעִרוּ, בָּא הוֹשֻׁעַטְּ לֹא בִיעִרוּ? וְהֵלֹא**
 19 **כָּל עֲבוֹדָהּ זְרָה שְׂבָעוּלָם אִסָּא וְהוֹשֻׁעַטְּ מִיָּעוּס! –**
 20 **אֵלֵא**

1 הא אמר עלה אמר רבי יוחנן כו - במסכת שקלים (הב) ובמסכת דמאי בירושלמי
 2 ובבבלי רבה (פרשת ט) לא משני מדי, אלא חשיב להם דוממרא אפוש. ויש
 3 שיש לו ואינו רוצה - ואפילו הכי איקרו קדושים, שזמן את חבירו לאכול אצלו מפני
 4 הבושת.
 5 **מסרהבנא** - ממנה אני, כדמרתגמון
 6 וימרו לשפור דם' (שעתה נט) - ויסרהבן
 7 גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחיהם כו'
 8 - פירש בקונטרס הדרוש ממה
 9 שהחיה בגניעה בעלמא, כדכתיב 'וינע ורח'
 10 וקשה: דאם כן, מאי פריך? ודילמא לקימו
 11 ברכתא דאליהו? בחילי סקום היה גדול במה
 12 טרחה להחיותו מבחי' יותר מממותו ונראה
 13 דנפקא ליה ממה שבחי' הצדיקים ונובעת מ
 14 כמה רשעים ורשעים אצלם, ושם לא היה לו
 15 רשות להתעבב אצלו.
 16 ודא 9

1 **תבטוניהו** - לא אכל, נקריניהו - לא אכל אמר
 2 להו: דלמא לא מעשרין? עשרניהו ואכל. אמר:
 3 עניהו זו הולכת לעשות רצון קונה, ואתם מאכילין
 4 אותה מבלי? - וכו' מתיבינא? והתני: הלוקח לורע
 5 ולבהמה, וקמה לעורות, ושמן לבר, ושמן לסוף בו
 6 את הכלים - פטור מהדינא! - התם הא אתמר
 7 עלה, אמר רבי יוחנן: לא שנו אלא שלקחן מתחלה
 8 לבהמה, אבל לקחן מתחלה לאדם ונמלך עליהם
 9 לבהמה - והתניא: הלוקח פירות מן
 10 השוק לאכילה, ונמלך עליהן לבהמה - היה זה לא יתן לא לפני בהמתו ולא לפני בהמתו כבן
 11 אלא אם כן עישר. שמע רבי נפק לאפיה, אמר ליה: רוצין כעוד אצלי? אמר לו: הו, צהבו
 12 פניו של רבי. אמר לו: פמרוכה אתה שמודך הנאה מישאל אני? וישאל קדושים הו, וש
 13 רוצה ואין לו, וש שיש לו ואינו רוצה, ובתיב: "אל תלחם לחם רע עין ואל תתאו למטעמיו.
 14 כי כמו שער בנפשו כן הוא אכול ושתה יאמר לך ולבו כל עמך", ואתה רוצה וש לך. מיהא
 15 השקא מסרהבנא, דבמילתא דמניה קא מרתנא, כי הדרנא אתינא עיילנא לנבך. כי אתא,
 16 איתרמי על בהתאה פיתחא דהוה קיימין ביה בודנייתא וזורתא, אמר: מלאך המות בביתו של
 17 זה, ואני אסעוד אצלו? שמע רבי נפק לאפיה, אמר ליה: מובינא להו. אמר ליה: "ולפני עור
 18 לא תתן מכשול". - מפקנא להו. - מפשת היקא. - עקנא להו. - איפא צער בעלי תיים. -
 19 קטילנא להו. - איפא "כל תשוחית". הוה קא במתש ביה טובא, גבה טורא בינייהו. בבה רבי
 20 ואמר: מה פתחין פך, במיתתן פך אחת פמה וכמה? דאמר רבי קמא בר חנינא: גדולים
 21 צדיקים במיתתן יותר מבחיהו, שצאמר: "ויהי הם קבירים אחר והנה את החדו ושלכבו פת
 22 האיש בקבר אלישע ויהי ונע האיש בעצמותו אלישע ויהי וקם על רגליו". אמר ליה רבי פפא
 23 לאבי: ודילמא לקיימי ביה וברכתא דאליהו, דתיב: "ויהי נא פי' שנים ברוחך אלי'! אמר
 24 ליה: אי תבי, היינו דתניא: על רגליו עמד, ולביתו לא הלך? - אלא כמה איקנים? - כדאמר
 25 רבי יוחנן: שריפא צרעת נעמן, שהיא שקולה כמת, שצאמר: "אל נא תהו פמת". אמר רבי
 26 הושע בן לוי: למה נקרא שמן "ימים"? שאמתם מופלת על הבריות, דאמר רבי חנינא:
 27 מימי לא שאלני אדם על מפת פרדה לבנה ותי. - והא קהוונא דתי! - אימא: ותי. - והא
 28 קהוונא דמיתסי - דחיוורן ריש פריניהו קא אמרינן. "אין עוד מלבדו" - אמר רבי חנינא:
 29 ואפילו בשפים. ההיא איתתא דמת קא מבריא למישקל עפרא מתותיה פריעה דרבי חנינא,
 30 אמר לה: שקולי, לא מסתייעא מילתך, "אין עוד מלבדו" פתיב. - והאמר רבי יוחנן: למה
 31 נקרא שמן "שפים" - שמכחישין פמליא של מעלה? - שאני רבי חנינא, דנפישא וברתיה.
 32 ואמר רבי חנינא: אין אדם נוקף אצבעו למקמה אלא אם כן מבריון עליו מוקמלה, שצאמר:
 33 "מה' מעצני גבר בונג, ואדם מה יצין דרוב". אמר רבי אליעזר: דם ניקוף מרצה ברם עולה.
 34 אמר רבי: מבדל גמון ובניקהו שני, והוא דקאוויל דכרב מניה. אמרו עליו על רבי פנחס כן
 35 יאיר: מבינו לא בעע על פרוסה שאית שלו, ומיום שעמד על דעתו לא נתנה מבעודת אביו.

1 **הבטיניהו** - בנפה. הבטיניהו לנקותם, "ויורא דמא, וליכא למימר דמיה, וזכור
 2 דמעיקרא הוה עומדים בקליפתן, דאם כן אמאי לא נעיקרא דרי לא
 3 נתיביבו במעשר עד שיתמרוו כברי, דתיב: "ראשית דגך", והנן בהדיא (פאה)
 4 פ"א מ"ו). ומאכל לבמה לחיה ולעופות עד אשר ימרו, ודכל אכילת בהמה חשיב
 5 אכילת ערא. נקריניהו - בדיין כן האבנים
 6 והתפסלות. ופי' מתייבא - מאכל בהמה
 7 הנלקח מעם הארץ, כלום גזרו עליו משום
 8 דמאי? ואף על פי שאליו דאי לא עישר,
 9 והוא מתיב לעשר - על ספק מומא לא גזרו,
 10 דתנן: הלוקח מעם הארץ פירות מן השוק
 11 לורע ולבהמה, אף על פי שהרע ומאכל
 12 בהמה בכלל שאר תבואה הו, והייבין
 13 במעטות - לא גזרו עליו משום דמיה,
 14 דמסתמא רוב עמי הארץ מעשרין הו, ולא
 15 דלעמוד בהכניע על הדמאי כל כך. עולות
 16 - והתניא - בניחוחא - בניחוחא
 17 שעורים לאדם לקחום מתחלה. שמע רבי -
 18 דהוה קאני רבי פנחס. רוצין סקוד אצלי
 19 - יהי רוצין לסעד אצלי. צהבו פניו -
 20 משת. אמני שלא היה רבי פנחס רגיל
 21 ליהנות משל אחרים, כדלמך. אמר ליה -
 22 רבי פנחס וכו' סבור הית שמודך הנאה
 23 וישאל אני? וישאל קדושים הם -
 24 וראוי ליהנות ממה. אבל יש רוצה -
 25 ולהנות אחרים משלו ואין יכולת בידו,
 26 וממנו איני רוצה ליהנות שלא אכבד עליו.
 27 ויש שיש - יכולת בידו ולא רוצה להנות
 28 אחרים, ואף על פי שאומר בא וסעד - אין
 29 לבו תפין, ואני נהנה ממנו, משום דתיב
 30 אל תלחם לחם רע עין. אל תלחם - אל
 31 תסעד. לחם - לשון סעודה. כדתיב
 32 (שמואל א כו, 'לא בא אל הלחם, ותיב
 33 (ויבאל לו - 'בלשצנא מלכא עבר כד רב',
 34 בבו עת - כאלו אתה פתח שני בבטנך.
 35 או שמרי: לשון מירות, כמו (ירמיהו
 36 טז): "כתאנא שטרעים". מסרהבנא -
 37 לשון בהלה ומחירות. כלומר, צריך למוד
 38 וללך לדבר מצוה, ואין צורך לשתע.
 39 בודנייתא = פרות, ושל רבי הו. פלאך
 40 פות - שמכה שוב את המכה היה,
 41 כדלמך. ולפני עור וכו' - רבי חנינא
 42 דאסין לך אסור לאחריני. ודי ליכא
 43 למימר דמבון להו לגוים, דתנן אין מברין
 44 להם בהמה גסה (עבודה זרה יד,ב).
 45 פסקינא להו - אשלחם בערות בעלמא
 46 להפקר. מפשת חייקא - המתוך שלא
 47 יהיו נשמרות ירב נקויה. עקנא - שלא
 48 יזכרו לבעט. וכל תשוחית ליכא, שיהו
 49 אריות ליהויה. עקנא - מנשר
 50 פרתסויהו, וערוין הוה יכולן לילך. בנתש =

מפציה, חברו בשבועת (דף לז). "במתש גוסינן, בבית ולא בכף. נכה טורא בנייחו - ודבילך. בחיינו - כן נותן קדושו ברוך הוא לבו על שום
 שלא להעביר דעתו. שגום הדבר שנכנס פתח הפרדות, שפירשו ולא יעבור על דעתו האשונה של רכבו לטעור משל אחרים. כדלמך. על אות כפה וכוה -
 שהרי במיתת גדולים יותר מבחיהו, כדאמר רבי חמא. קורבים איש - רשע היה, ולא ניתן להקבר אצל צדיקים. וינע האיש בעצמותו אלישע ויהי - ואילו בחייו,
 כשרעה לחיותו כן תשונמית, הוצרך לשום פי על פיו ועינו על עינו ולבקש תרמים. ורלפא לקיובי כריכתא דאיהו - ודל סגי שלא תחסימ, דתיב בקדיקים (איוב
 כב): "ותגור אמר וקם לך", ולא משום אלישע הוה. פי' שנים - אליהו החיה כן הוצרפת ואלישע כן תשונמית, ועריך להדות עד אחר. אי הכי - דלקימוי ברכתא
 דאליהו. היינו רתניא - במניה, ואי משום ברכתא דאליהו - היה צריך להחיות ממש, כמו שעשה אותו שהחיה אליהו שלא לאו שבע מינה משום אחר, ולא
 הוה צריך לאלישע אלא לסלקו מאצלו, והחיהו עד שנתמלך משם. אל נא תהו כמת - בוצעת מרם תרוב. למה נקרא שפם כדודנייתא "ימים", דתיב (בראשית
 לו): "אשר מצא את הימים". לא שאלני - לא רבי חנינא רוצה היה, ומחא מיתת לה במסכת יומא בריחצולו כ"ו. ומתא. ויהי - משמע שמת המוכה. ותיב - לשון
 נקמה. ואמכא קא, אשן מוכה מברתא. אין עוד מלבדו - משום רבי חנינא נקט לה. אפילו בשפים - אין מלבדו. כלומר, שלא משהו, שלא משהו אשן אין נודה מלפני -
 אין מרעיקו לאדם. מהדיא - מחרות וטורות, שלא יבין. למשקל עפרא - ולעשות לו כשפים להמתיו. בשפים - נטריקון מבחשים פמולא של מעלה. שלא
 גזרו על אדם זה למות, והוא מת על ידי כשפים. נוקף - נוגף. "אשפיה" בלעז. מכרייון - גזרו עליו. מרצה - מנפך. גדול ימין - מפני שהוא נוקף בבית, ומצטרף
 הרבה. ובניקהו שני - קודם שנתרפא הראשון. בצע - ברכת המוציא, שלא רצה לאכול כוח משל אחרים.

1 **מפציה**, חברו בשבועת (דף לז). "במתש גוסינן, בבית ולא בכף. נכה טורא בנייחו - ודבילך. בחיינו - כן נותן קדושו ברוך הוא לבו על שום
 2 שלא להעביר דעתו. שגום הדבר שנכנס פתח הפרדות, שפירשו ולא יעבור על דעתו האשונה של רכבו לטעור משל אחרים. כדלמך. על אות כפה וכוה -
 3 שהרי במיתת גדולים יותר מבחיהו, כדאמר רבי חמא. קורבים איש - רשע היה, ולא ניתן להקבר אצל צדיקים. וינע האיש בעצמותו אלישע ויהי - ואילו בחייו,
 4 כשרעה לחיותו כן תשונמית, הוצרך לשום פי על פיו ועינו על עינו ולבקש תרמים. ורלפא לקיובי כריכתא דאיהו - ודל סגי שלא תחסימ, דתיב בקדיקים (איוב
 5 כב): "ותגור אמר וקם לך", ולא משום אלישע הוה. פי' שנים - אליהו החיה כן הוצרפת ואלישע כן תשונמית, ועריך להדות עד אחר. אי הכי - דלקימוי ברכתא
 6 דאליהו. היינו רתניא - במניה, ואי משום ברכתא דאליהו - היה צריך להחיות ממש, כמו שעשה אותו שהחיה אליהו שלא לאו שבע מינה משום אחר, ולא
 7 הוה צריך לאלישע אלא לסלקו מאצלו, והחיהו עד שנתמלך משם. אל נא תהו כמת - בוצעת מרם תרוב. למה נקרא שפם כדודנייתא "ימים", דתיב (בראשית
 8 לו): "אשר מצא את הימים". לא שאלני - לא רבי חנינא רוצה היה, ומחא מיתת לה במסכת יומא בריחצולו כ"ו. ומתא. ויהי - משמע שמת המוכה. ותיב - לשון
 9 נקמה. ואמכא קא, אשן מוכה מברתא. אין עוד מלבדו - משום רבי חנינא נקט לה. אפילו בשפים - אין מלבדו. כלומר, שלא משהו, שלא משהו אשן אין נודה מלפני -
 10 אין מרעיקו לאדם. מהדיא - מחרות וטורות, שלא יבין. למשקל עפרא - ולעשות לו כשפים להמתיו. בשפים - נטריקון מבחשים פמולא של מעלה. שלא
 11 גזרו על אדם זה למות, והוא מת על ידי כשפים. נוקף - נוגף. "אשפיה" בלעז. מכרייון - גזרו עליו. מרצה - מנפך. גדול ימין - מפני שהוא נוקף בבית, ומצטרף
 12 הרבה. ובניקהו שני - קודם שנתרפא הראשון. בצע - ברכת המוציא, שלא רצה לאכול כוח משל אחרים.
 13 לכן

חולין, פרק ראשון - הכל שוחטין דף ח עמוד ב - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטינדלץ)"

תוספות

1 **השוחט** במשך של גיים בר אומר קולף - צריך להעמיד דמיון כל שהיא בת יומא.
2 דאי לא הכי - אמאי קולף לרבי ואי אתם כליל של גיים אית בני יומן. וגבי
3 עבדא בשכיבא בפרק בתרא דמסכת עבודה ורה (סחג) מסופק ליה לגמרא אם סבר
4 רב דתען טעם מותר ואי אסור. דרמיא דסתם כלי גיים אית בני יומן - משמען של
5 גיים, דתען טעם לא אית מעמידין (עבודה ורה) -

6 **בחדשה** - בחדשה, בחדשה, בין לרבי ישמעאל בין לרבי עקיבא
7 **משמשי עבודה ורה הן, ומשמשי עבודה ורה אין אסורין**
8 **עד שיעבדו!** - איבעית אימא: דפסק ביה גזווא לבעדו
9 **וזה, ואיבעית אימא: בישעה שליבנה פאור. איתמר:**
10 **השוחט בספין של גוים - רב אמר: קולף, ורבה בר בר**
11 **הנה אמר: מדיח. לימא ברהא קמפולגי, דמר סבר: בית**
12 **השחיטה צונג, וקר סבר: בית השחיטה רותח?** - לא,
13 **דכילי עקמא בית השחיטה רותח הוא; מאן דאמר קולף**
14 **שפיר, ומאן דאמר מדיח - אידי דמרירי ספין לאפוקי**
15 **דאם לא בלעו, אימא דמרירי: דכילי עקמא בית השחיטה**
16 **צונג, מאן דאמר מדיח - שפיר, מאן דאמר קולף - אב**
17 **דחוקא דספינא בלעו, ספין מריפה - פלגי בה רב אב**
18 **ורבינא, חד אמר: בחמין, וחד אמר: בצונג. והלכתא:**
19 **אפילו בצונג, ואי איתא בליהא דפרסא למכפריה - לא**
20 **צריך. ולמאן דאמר בחמין מאי מטימא, משום דקא בלעה**
21 **איסורא? דהיתירא גמי בלעה אבר מן החיו - אימת**
22 **בלעה - לבי תימא, אימת קא תימא - לבי גמרה**
23 **שחיטה, התיא שלשה היתירא הוה. אמר רב יהודה אמר**
24 **רב; התפב צריך לשלשה ספיניו: אחת ששוחטה בה, ואחד**
25 **שמחיתה בה בשר, ואחד שמחיתה בה חליבים. ליתקן ליה**
26 **חדיא, ויתרוד בה בשר ותרד ויתרוד בה חליבים! ליה**
27 **שפא ויתרוד חליבים ואחר כך בשר - השתא גמי מיתפלך**
28 **ליה! כיון דאצרכיהו תרי, אית ליה היברא. ואמר רב**
29 **יהודה אמר רב: התפב צריך שני כלים של מים, אחד**
30 **שפדיה בו בשר, ואחד שפדיה בו חליבים. ויתקן ליה**
31 **חדיא, ויתרי בו בשר ותרד ויתרי בו חליבים - גזירה שפא**
32 **כיון דאצרכיהו תרי, אית ליה היברא. אמר אמר**
33 **משמיה דרב פפא: לא ליסחוף איניש כפלי עולין בישרא,**
34 **דראיב תרפא ובלע בישרא. - אי הכי, פי תריצי גמי, דאיב**
35 **תרפא ובלע בישרא! קרמא מפקסין מתתא. ואי, אי הכי,**
36 **מעילאי**

1 כחדשה - שלא תחבו בה מעולם. חדשה - אמאי מיתסרא שיעור עבודה ורה? דהא
2 היא סכין לאו עבודה ורה עצמה היא אלא משמשי עבודה ורה, ובין לרבי ישמעאל
3 ובין לרבי עקיבא דפליגי בפרק דבי ישמעאל (עבודה ורה ג), בעבודה ורה עצמה,
4 איכא למאן דאמר אסורה מיד ואיכא למאן דאמר לשלבעדו, כלוהו מרוד בכלים
5 דאינם אסורים עד שיעבדו עד שיעבדו עד שיעבדו בהם
6 שימוש לעבודה ורה גזווא = תחיכות עינים.
7 ואיבעית אימא אפילו בישעה - ובגן
8 שליבנה באור, ואין כאן איסור שמנונית.
9 קולף - בית השחיטה, מפני שבלעה שמנונית
10 הסכין. מדיח - במים. בית השחיטה רותח -
11 ובלעו. צונג - כלומר, אין חום בית השחיטה
12 חזק לבלעו. ומיהו, הרהר בה, שהרי נחקק
13 בה שמונית, ואף על פי שלא נבלע חרש
14 הוא דברנות בית השחיטה, שאי אפשר
15 לדפני עינים כלא שמנונית. שרי ספינים
16 לאפוקי דם - כלומר, בתוצאת דם אם
17 עוסקים, ולא בבליעה. דחוקא דסכין -
18 משמשפפו בבשר בדוחק בליעה. וכין דלא
19 איפסקי להחמיר. איסורא דאורייתא הוא
20 בענין סכין. ודקיימא: דקיימא לשל בעי הורח הלך
21 אחר המתמיר. ומכל מקום לכתחלה לא
22 ישתחו, דהא 'ישחוט' אקמרי. כן מריפה -
23 ששחט בה טריפה. בחמין - בצריך הגיעלה
24 לסכין, מפני שבלעה שמנונית טריפה. בצונג
25 דסקבר בית השחיטה צונג, ולא בלע הסכין,
26 דלא נתחמם. והלכתא אפילו בצונג - וגבי
27 סכין של היתר הוא דפסק איתורא להיתירא
28 דלא איתסר בבליעה זו, וקשה הוא לבלע
29 אלא על ידי תרתי. אבל בני סכין דאיסורא
30 דלא גויים בללותא דלעיל לא פסק, מפני
31 שהסכין אסורה והבושר רב. לבי תימא
32 דפרסא למכפריה - תחיכות בגי שהנקה
33 דאשר לא בלעו, ויפה קבלת. לימא = תחיכה
34 בליה. דפרסא - דכמתרגמינן "מפתח"
35 פרסא (שמות לה). למכפריה - לקטו.
36 היתירו בגיטין (דף ג' ו'א) בגמרא. וביעי
37 לכפרי ידיה היתרו אגרא. ובטורא קבי
38 למורקס "כפרי הובי" בעל שמקטבם
39 באצבעתו מן הדם. משום דקא בלע - שמנונית
40 טריפה. דלא אבליעת דם לא הישי, שהסכין
41 קשה הוא ואין דם נבלע בו. אלא שמנונית
42 שהיא נבלעת בין ברך בין בקשה. דהיתירא
43 גמי - כי שחט בה בחמה אבר מן נביע
44 הגיעלה, דהא בלעה שמנונית שחט מן הדי
45 קודם נגמר שחיטה. אחת ששוחטה בה - ולא
46 יתחור בה דבר אחר. שלא תפגם ותתקלקל. ופעמים שיבא לידי איסור, שישט בלא
47 בדיקה. ואמר - למכור בשוק. ותימן ותימן - חללים ולבשר. ורבי אור
48 כך חליבים. וליבין - כחיתור בה כשר במבזה הוא. מתחם שחור חרוד נמלמלתא,
49 וישבח ולא יקנה. ואתי לאיחלופי של חליבים בשל בשר, ויתחור בלא קינוה, ססבר
50 הוא שהוא סכין של בשר. דהיברא אית ליה - עשה בה סימן, שפא יריה חליבים -
51 תחלה, ויהיו המים מפותמות מן השמנונית על ידי שפשוף הדיים או על גב שהוא
52 צונג, ואחר כך ידבק בדברנות הבשר, ואף על גב שאין נבלע בו - ודבק הוא במחין.
53 לא ליסחוף איניש כפלי - כל הכלים שחלב הכחיל דבוק שם, לא היא כופה אותם
54 על גבי בשר אחר. שחלב כחיל על הבשר מתחמם, חב על הבשר. פי תריצי גמי -
55 כשון מונית על הדי, כסכין. חליל למעלה - הא בלעו כפלי נפישוהו מחלב הדוק
56 ברוך. קרמא - רום. ספסיס - כן חלב לבשר. ורבי אורו קרום שאנו
57 נטלימן מן הכלים שחוקין פלאנקי, ועב חזק הוא. לכך אסור, שחלב נבלע בו
58 אבל אין נבלע כל כך שיהא לו כשר ויתחור.

1 הסכין ברם הרבה - בלא הכי פי דם הרבה בבית השחיטה מן הבמהה עצמה ולא בלע
2 ליה. משום דתריצי סימנן לפוטל. דם בלא לחתור בה רותח. אפילו שחט בה בשרה -
3 אסור, ואמר בפרק "כל בשר" (תולין קאג). כל ששחט בה בלא לחתור בה רותח
4 **והלכתא** אפילו בעונן ואי איכא בליהא דפרסא בו - הא דבעי בסוף מסכת עבודה
5 ורה (ע"ג) נעיתה שרש פעמים כקודק לחתור בה צונג בסכין של גוים - לא ימיר לסכין
6 נרבה דרובא, ובאקרי בעלמא. אבל בסכין של גוים מתוך שוחטין בו איסור תמיד -
7 גזירה בו שמנונית ואין ירא נטמא לבי נעיתה. ורבינו טעם פריש: משום דרתם חתור
8 איסור רותח, אבל הכא קסבר בית השחיטה צונג. וקשה לפירושו, דברק "כל הבשר"
9 (תולין קאג), אבי שמואל: סכין ששחט בה - אסור לחתור בה רותח. ואפילו הייתה
10 כרשומת על גבי בשר, דקאמר לחתור בה צונג, אמרי לה בעיא רותח. פריש הסכין, אבל
11 בפירושו הקונטרס פריש את הדאבר, אך: מנתק "ביעא" שיעור נבזה, ועוד, דחוקת
12 סכין אתא לאשמענין, דקראמר: אסור לחתור בה רותח. וכן לחתור בה צונג. אלמא
13 סכין בית השחיטה רותח, אפילו בה צונג לא בעי נעיתה. ויש לומר: שאני
14 דתם וריבא איסורא אל משום דם, דם (צונג) לא בלע כל, דדם משרק שומי, ומכל
15 מקום אסור לחתור בה רותח, ואי אפילו צונג בלא דהיה או קנוה. לאמרי לה דלא בעי הרהר - משום שיש רוב דם על הסכין. כמו כבוד עליו בישראל דאסור לכתחלה, ולא אמר
16 משרק שוקי, לפי שיש רוב דם בבשר. ויריתקן הוא לחתור בו בשר בו - ופעם איתר שביעה לחזור ולחתור בשר - הוא זכור להבשריה. ועל הסכין ששחט בה לא פריך
17 ששחטו הדר יתחור, דכתיב: שחטו בו גרילין לשומרה. אבל תתקלקל. ולענן שבת נמי אמר דבתיב של מחרשה דמי. לא ליסחוף איניש כפלי עליו בישראל - היינו לאור
18 דכתיב ששחטו בו גרילין לשומרה. אבל לאור שבעטן - אין לחוש, דבתיב (ויקרא ט: "וישחוט את החליב על החזות")

חולין, פרק ראשון – הכל שוחטין דף ט עמוד ב – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזלץ)" תוספות

1 הלכתא גמירי לה מוסטה – תימה: דמשמע דהא דדא דמטרהין ספק טומאה
2 ברשות הרבים – מוסטה גמירי לה, וקשה, דבפרק שני נדרים" (נדר נא. טז) וכן אמר
3 להם אחר ראיתי אחד מהם שנטמא – שניהם מביאין קרבן טומאה וקרבן טהרה, ופרקי
4 בגמרא, דהני ספק נדרים קרי איתיהו דרי הלכתא, ודהו ליה ספק טומאה ברשות הרבים
5 וטומאה נדר, וכל הוה להם להביא לכל קרבן
6 וספקא אלא אלא קרבן טהרה ומשה: באומר ראיתי
7 טומאה שנוקה בעיניכם, ואכתי מאי תיחזי? **ה**
8 הדשאת הוה ליה ספק טומאה ברשות היחיד, **ו**
9 ודהו ליה דאי טמא, כדמכתב בריש גיח (ב.ב.) גבי
10 מקה שמדר תמצא חסר, דקאמר רבי שמעון:
11 ברשות היחיד תולין, ופרקי ותלמדה ואי מוסטה
12 גמירין לה תולין, ופרקי: ואם כן תרייהו לית?
13 קרבן טומאה לאל, כפי טהרה, כמו מערקא
14 דסלקא דעתך דדיי רשות הרבים, ופרקי ליתיה
15 קרבן טהרה אלא דאי היינו טעמא דאל מיתו
16 קרבן טומאה גירדא כי וכו' ברשות היחיד – משום
17 דלא לפינן מוסטה אלא דבר שיכול להיות כמו
18 טוסה, וזה דאי שלא נטמאו שניהם, אבל
19 מערקא דסלקא דעתך דדיי רשות הרבים –
20 ניהא דמיתו שניהם קרבן רשות הרבים על גב
21 שדאי האחד מהן נטמא, דלאו מוסטה גמירין
22 לה, אלא דמטרהין ליה מבח ומקומקין כל דור דור
23 בחוקת טהרה שני זמנא: מוסטה גמירין ליה טהרה
24 ברשות הרבים ודיכא דליכא חוקה לטהרה, כי
25 הוהא דמקוה שמדר תמצא חסר, וליכא חוקה
26 לטהרה, דאי משום העדר המקוה בחוקת שלם
27 אירובי, וכן משמע גמרא על חוקת, ומסתר דף
28 שמעון ברשות הרבים משום דגמירין מוסטה.
29 והשאת דבעי לעומר דלא מקומקין באיסור
30 אוחזיקהו כמו בסכתא אפילו דאיכא אדאיכא
31 חוקה – לפי טעמא דהוהא ודלא אפשר למלך מוסטה, כי הוהא דשני נדרים (נא. טז) –
32 לא נטרף מספק מבח חוקה, והוהא פירא דההיא דפי' ליה בהמקא דהכא, ודאולין בטר
33 חוקה, כי ודאי (טהרות פ"ג מ"ז) ודינקי טעמא דהי תיעשה, ומסתר דפי' נאמי מיהא
34 דאין בו דעת לישראל טעם סמוך מיעטא לחוקה, והוהא ליה פלגא ופלגא כדאמרין
35 ביבמות (קט"ט), ואם תמאר: ומסתיה הוהי כפי למלך: והא סתוה אית לה חוקת טהרה שני
36 זמנא, כפי דקתא ליה ונטהרה שני רגלם לדבר, ואתער לה חוקתה, ואם תמאר: כל ספק
37 טומאה ברשות היחיד מנהל לן קמא ודיכא אית חוקת טהרה אי מוסטה – הא אתרא
38 לה חוקתה שני זמנא: דגמירין ספק מוסטה, דעשאה תחבוב כדאי ולא מקומקין לה
39 אוחזיקהי, דאף על פי דאיתער לה חוקתה, מכל מקום לא מקומקין לה אוחזיקהי – לא ויה
40 לה להיות דאי טמאה, ודאי אקאמרין פירק' בכיש' (טוסה ט"א) דאיתערין טוסה לטרף
41 ברשות הרבים, דאי מדרב גידל הוה אמיתא דיש שבי בר דעת לישראל אפילו ברשות הרבים
42 ספקו טמא – ודאי דלימא דאיכא חוקתה אפילו חוקתה דאיכא חוקה
43 דטהרה, דאי מדרב גידל – ודאי גמירין הייבא דליכא חוקה דטהרה, **ממחא** שאני אמור
44 כי – פירוש: גם ההלכות, דאף על פי שכל מעשה פרה בכלי גללים כלי אדמה, כדאייתא בריש יומא (ב.ב.) ובריש פרק הישן' (סוכה כ"א), היינו קודם שירפת הפרה, כדתנן
45 במסכת פרה (פ' ג משנה א'–ג) שבנה מימי קודם שירפת הפרה היו מביאין בו, לפי שכל מעשה בכלי גללים כלי אבנים כלי אדמה, אבל לאו שירפת הפרה היו מקדישין בכל הבליע,
46 כדתנן במסכת פרה דמביא כל קרבן לרשותו, ואין בכל מקדשין אפילו בכלי גללים כלי אבנים כלי אדמה, משמע על כל שכן פסחים (ב.ב.) וקרי' איתערין קרבן לתקא לקרבן אמינא או
47 כלים חסרי, כדאמרין פירקא קמא דשבת (ט"ז ט"א) אמור ארבי וכו' – אם תמאר: דהכא תולין בארם טמא, און פירקא קמא דשבת (ב.ב.) כדקודם פסחא בבית אביה, ויצילו פירקא
48 דנדה (יר"א) גבי נכרי בתנוה על גבי חוהי תאין בארם טהור ואומר רבינו חיי, ודיינו טעמא דהכא ודפסחים – משום דגורו על ספק כלים הנמצאים, אבל על ספק אפילו לא גורו, ועוד
49 שני זמנא: והוהא נדרה שנוקף טמא מנה תחתיה, ואי אפשר לכבר ליפול אלא אם כן נגע למוך טמא – שייך לתלות בארם טהור שנטלה במרחקין שלא טמא דכבר, אבל ארם טמא למה
50 היה נטמא וכן בהדיא ריכסו רובי, וזכרון פ"א) דרוב תניקות מטמאין, לפי מה שפירש רבינו חיי ומה שפירש רבינו חיי ומה שפירש רבינו חיי ומה שפירש רבינו חיי ומה שפירש רבינו חיי
51 שלא נטמא תתינת את העיסה, **ה** וכלהו חולדה לנשות – פירש קבנרסר בלשון (אחר) (יצ"ל דהאשון) דכל המקא דפסל, והויל דהפירש פסל, ויהוה נעשית בוקן מלאכה
52 ונפסלה, וכשמקאה פוסלת הראשונה, וקשה לפירוש: וכי מה מלאכה שייכא בשתייה? ונראה לומר: דאי קודם קידוש איירי מפסלי משום דלא הוי' מיים חיים אל כלי – שיהא חיותן
53 בכלי, שלא מילא כלי זה וקשה שיהא אחר קודם קידוש, כדפירש קבנרסר בלשון אחר, ואי אחר קודם איירי, ונקט 'מטאה' משום כלי, או כמו שפירש אחר כך – מפסלי משום רוק
54 שפדוף המעורב במים, ויהוה שני כליה, והוהא צריכה שיעור, ודלא כרבי אליעזר, דפירש 'התערובת' (ובחסים פ"א) דאמר: חי שתי חיותי, ואי פסלה בהוואה אחת קאמר, כמו לרבי
55 אליעזר, דרבי אליעזר נמי איירי בה, והוהא חוקה פירש, והוהא פירש בהסתפא (פ"ט דפרה ה"ד) טעמא דרבי רישע דאמר: והויל דהפירש פסל, והויל דהפירש פסל, ויהוה נעשית בוקן מלאכה
56 אלא שישערה, ומפסלי משום משקה פי' המעורב במים, ולכן אי גירג כשר, דהיי' שחופין הגמים חוץ גרונא שאין שם משקה פי' והשאת חוץ וזמני דירד בה כל בלילה, דהפסלי משום
57 התרובת, **ו** נחש דלכרי גמולא – משנה ה' במסכת פרה (פרק ט משנה ב') כל השרצים אין פוסלין בני חטאת חוץ מן החולדה מפני דאית מקאהו, רבן גמליאל איתר, אי התנח
58 שפיר שדוא שקיב, ואי' אליעזר גמולא אל העכרב, וזה דלא אתי הכא – פירש קבנרסר דלכרי רבי אליעזר – משום דרבי אליעזר שמוחי הוא, **א** שירד בה כל בלילה פסולה – איתר, אי התנח
59 זו, דבמשנה במסכת פרה ברישא נמי קתי' 'פסולה', ובהרייתא קתי' ברישא 'טמאה' – משום דאיכא למאן דאמר פירק' ד"ח טהאת' (ובחסים פ"ג), אי טהאת שנטמא מטרהין, אי נמי, לפי
60 ואף על פי שבדמשה חני ברישא נמי 'פסולה', ובהרייתא קתי' ברישא 'טמאה' – משום דגם ההלכות עצמה טמאה, חן דתולין בארם טמא, אבל כפיסא ההלכות טהרה, ועוד ש' ידלוק בין מי חטאת שנטמא
61 שהפסול כאן תמנת טומאה קתי' ברישא 'טמאה', ועוד, משום דגם ההלכות עצמה טמאה, חן דתולין בארם טמא, אבל כפיסא ההלכות טהרה, ועוד ש' ידלוק בין מי חטאת שנטמא
62 לפי חטאת טהרה, כדתנן במסכת פרה פירש תשיעי (פ"ח ח).

1 **ש**מא במקום נקב – של נחש נקב, ואסור משום סכנת פשות. **ס**פק מומיה
2 ברשות הרבים ספקי פהור – כדמפרש לקמן, **ס**פק מים מגולין – מים שנשארו
3 מגולין בלילה, ספק שחה נחש ספק לא שחה, וקיימא לן דאסירי. **ה**לכתא
4 נמירי ליה כמסוה – דברשות הרבים ספקי טהור, ונורת תחבוב הוא, וכל דהא ברשות
5 היחיד לחומרא תולין, וכל דהא דאיטרא
6 נמי לחומרא בעינן למיזיל שמוא יעבור. **ו**ה
7 כוסה – שוקניא לה בעלה 'אל' הסתרי עם
8 פלוני' וטהרה, כתיב "ונטמאה" שתי
9 פעמים, אחד דלבעל נבי – שנאסרת עליו
10 בסתירה עד ועד שיברוקה הגמים, וכל סתירה
11 אינה אלא ברשות היחיד, והתם הוא דאסר
12 דרמנא מספיקא, אבל ברשות הרבים שריא,
13 דלאו סתירה היא, וטומאה מותרת מגולין,
14 וטומאה קרייה דרמנא. שייך – מה **ס**פק
15 נע – השרץ שהיה בתרומה. **ס**פקי טהור –
16 ואפילו ברשות היחיד, ויצלו ספק ליה אסור,
17 אלמא שאני איסורא מסכתא, שיש בה
18 דעת שלא – אם נטמאה אם לאו, ואסורה
19 מן הספק ברשות היחיד. **א**ף כל – ספק
20 וטומאות המאורעות, במי שיש בוק דעת
21 לישראל, כגון ארם שנכר (בבל) ואצל שרץ
22 או בלילה, ספק נגע ספק לא נגע ברשות
23 היחיד – ספקו טמא, אבל כבירות שאין בוק
24 דעת לישראל לא, צלוחית – שמלאה מים
25 ודיים זמני טהור, ועיקר לא תתקדשו באפי.
26 דאם תתקדשו טמא דוקני למאי? אי
27 אפילו – ליתנ' 'פסולה', אי לשמוי
28 אחרני – בלאו הכי מי חטאת מטמאין
29 אפילו במשא **מטאה** – מטמאה אובלין
30 ומשקין, וכל שכן דפסולה לקדשו, דהא כל
31 מעשיה במעלות טהרה הם, דהטאת קרייה דרמנא. **א**ם יבולה חולדה לשותות
32 **מטמא** – דתנן (פרה פ"ט מ"ג): כל השרצים אינן פוסלין בני חטאת, חוץ מן
33 החולדה מפני שהיא מביאה אומר אף התנח – וצ"ל: מלקח, רבן
34 גמליאל אומר: אם הונח שפן שחיה מקיאהו, דכל המקא פוסל, דהוהא לן
35 דהפירשו מהן לשותות – הרי נעשה בוקן מלאכה ונפסלה, וכשמקאית פסולת
36 את הראשונה, יעמא נפסלה במלאכה אחרת, דכתיב (מבדרי ט"ו) **מי**ים חיים
37 **כ**לי – שיהא חיותן בכלי, דלא מילא כלי זה ויערה בכלי אחר קודם קידוש.
38 זה שומעיה ונגמל הוא. **א**ם יבולה חולדה לשותות – שאין חלוה באריו, או נחש
39 דלכרי רבן גמליאל – שדוא אומר אל הנחש כחולדה. או שירד בה כל בלילה
40 דרך כל לירד בלילה. **פסולה** – דלאו מיים חיים ניתנה. אבל בטומאה לא
41 מספקין לה, ואינה מטמאה אחרני. **ואמר רבי יהושע בן לוי** מה **טעם** – לא
42 חיישין שמא ארם טמא גילה אותה וטמאה אחרים?
43 **מ**פני

חולין. פרק ראשון – הכל שוחטין דף י' עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזון)" רלה רש"י

מפני שרדכן של שרצים גלולות – ואף על גב דאדם נמי דרכו גלולות – איכא למיתלי באדם חטור ובשרצים לטור, ובאדם טמא לטמא, תלינן בתר רובא לטור. ואין דרכן לבשות – הלכך, רישא ליכא למיתלי בשרצים, וטמאים וטהורים שכריה, ודיששנן לטמאים, אלאמא מבידי דאיטורא תלינן בתר רובא דשכריה ואף על גב דלוקלא, אי נמי, מבידי דהדיחא

מגוללה ומצאה מנוסה, עממא ומצאה ומצאה, הא מצאה כמו שהנחה – לא טומאה איכא ולא פסולה אלא – ואילו ספק מים גמולין אסורין קריטין, ואף על גב דאיכא למימרא, אדם כנס לשם שגילה אותה, ושאר שרצים גילו אותה שאין בהן סכנה, והוו להו נחשים מיעוטא – תלינן בנחשתי אסורי, אי נמי, משפטיא ליה דהא עצמו גילה אותה, וטהה בגילוי כדי שכול נחש לשחות מתוך – אמרין לקמן דאסרי, ואף על גב דמצאה מנוסיה, שמע מינה הריא סכנתא מאסורא שמע מינה – ואית דליפלי לרא דרב אשי דהרימא סכנתא מאסורא, מדקנתי; אם יכולה חולדה לשחות בן פסולה ולא קנתי "טמאה", דניחא ליה לתנא למיתלי בשרצים, ושמינן ממילא דאסורה משום סכנה נפשתי, ואף על גב דלגבי איסור קולא אית דלא דלא מנומא, ולא מיתלי באדם טמא ואף על גב דדרכו נמי גלולות, משום דאי הוה קנתי "טמאה" לא היה שומעין מיניה איסור סכנה נפשתי, ולא גריס "ואילו ספק מים מגולין אסורין", וקשיא לי בגויה טובא, דהא דרבנן חולדה קנתי ולא נחש, ולרבנן גמולאלי גופה וא חולדה וא נחש קנתי, ואם יכולה חולדה לשחות ולא נחש, כגון שבמנחת על גבא – קנתי נמי פסולה ולא טמאה, והבא איבעי ליה למיתני טמאה, דמאי סכנה נפשתי איכא דאידקלו ביה גבי איסור טומאה? ועוד, נחש נמי ליחתי; פסולה משום שרצים וטמאה אדם טמא. ואשמעתי תרתייה, וניחוש נמי לאיסורא, דהא רשע מצי למיתלי באדם חטור ובשרצים טמא, ותלינן באדם טמא לחומרא! אלא לאו שמע מינה: טעמא לא חטורא סכנה דהא אלא משום גלולתין רובא דשכריה, כמה ישחו – המים בגלולין, היכא דהוה עצמו הדיחן מגוללין – הדיחש – הדיחש, "רש"י תורעש של שרץ", מתחת אדם בלי – לא חש שנתק שמוה הדי שם שרץ וטהה, חיי אק חוי ליה – כיון שלא שחה לשם הנחש שיעור שיכול לחזור לחורו, אלא כדי שיכול לבא לשחות – לא חזר, ולא איתא, דא – אתא – חיי אק חוי ליה בחורתי לחזורי תות און הכלי בקרקע השוחש בכבשן ואחר כך

מפני שרדכן של שרצים גלולות, ואין דרכן לבשות; אי נמי, מעממא דהדיחיה מגוללה ובא ומצאה מכוסה, מכוסה ובא ומצאה מגוללה, הא מצאה כמה שהנחה – לא מוקיאה איכא ולא פסולה איכא; ואילו ספק מים מגוללים – אסורין, שמע מינה: תמירא סכנתא מאסורא, שמע מינה. תנן התם, שלשה משקין אסורין משום גלוי: מים, ויין, וחלב. פמה ישוה ויהיו אסורין? קדי שמיא תרחש ממקום קרוב וישתה, וכמה מקום קרוב? אמר רב יצחק פריה דרב הורדה: קדי שמיא קרובתא און כלי וישתה? וישתה? הא קח חוי ליה; אלא וישתה ויחזור לחורו. אימור: השוחט בפקסין ונמצאה פגומה, אמר רב הונא: אפילו שיבר בה עצמות כל היום – פסולה, חיישנין שמיא בעור נפגמה; ורב תמירא אמר: פשרה, שמיא בעצם נפגמה. בשלמיא רב הונא – בשמישתיה, אלא רב חסדא מאי מעמיא? אמר קדי: עצם ודאי פוגם, עור ספק פוגם ספק לא פוגם, חוי ספק ונדאי, ואין ספק מוציא מידי ונדאי. מתיב רבא לפייעיה לרב הונא: מבל ועלה ונמצא עליו דבר חוצין, אף על פי שנתעסק באתו הפיו כל היום כולו – לא עלתה לו טבילה, עד שיאמרו: ברי לי שפלא – היה עליו קודם לכן, והא עלתה ונדאי טבל, ספק הוה עליה ספק לא הוה עליה, ונדאתי ספק מוציא מידי ונדאי? שאני התם, דאיכא למימור: העמר קמא על חוקתה, ואימא לא טבל – הכך נמי, העמר בהמה על חוקתה, ואימור לא נשתחיה; הרי שחוטף לפניך – הכך נמי, הרי טבל לפניך? הא איתיילידא ביה ריעותא – הכך נמי איתיילידא בה ריעותא – ספין איתרעאי, בהמה לא איתרעאי. מתיבי: שחט את הושט ואחר כך נשקטה התגורת – פסולה; שחט את הושט ונמצאה התגורת שמוקטה, ואינו יודע אם שחט שחוקטה נשקטה אם לאחך שחוקטה נשקטה – זה היה נעשה, ואמרו: כל ספק בשחוקטה – פסול, כל ספק בשחוקטה לאתויי מאי? לאו לאתויי כהאי גוונא? לא, לאתויי ספק שחה ספק דרם.

וישתה הא קח חוי ליה – בירושלמי מתוך: כחוש העשרה, ושיפון שמו, ורוח נחנה לקדקע להבקע לפניו, ולא נחנה רשות לכלי להבקע מפניו. ועלה כי – דך דובא לא שייך לאתויי בפרק "כל הדי" (נדה טו), ובפרק "כל הלמנים" (עבודה זרה מא.ב) ובפרק קמא דפסחים (א.ט.), דחתם נמי פריה; ואין ספק מוציא מידי ונדאי, והבא דלחומרא אתא ספק איטורא מוציא מידי ונדאי. ויהוה: רחם זמיתו התם לא שייך לאתויי הכא, דהתם היה משום הדיו ספק הרגיל. עדי שיאמר ברי – האב לא מפליג כי טבל סמוך לחפיה לאל טבל סמוך לחפיה, כדמפלגי: בפרק בתרא נדה (ס.ה) דאמר רבא: טבלה ועלתה ומצאת עליה דבר חוצין, אם סמוך לחפיה טבלה אינה צריכה לחזור לחפיה ולטבול, ואם כן, ואומר רבי, אלא סמוך לחפיה בנמצא בנחש, והתם זמיתו בנמצא בראש. דלחפיה לא תקן עורא אלא בראש, כדמרינן "בכרמיה" (בבא קמא פ.א.ב); ואירחינא לעינך דילמא מיקטר, ומיקטר לא שייך אלא בראש. ועוד נמי תנן: ניד חופף ומפסס אבל לא סורק, ובפרק בתרא נדה (ס.ה) אמר רבא לא תחף אלא בתמן, אבל בקרידי לא, משום דמטוה מויה. אבל כשאר הגוף שייך לומר לשון חודה, כדאמר תריה: לעולם לימור אדם בתוך ביתו שתהא חתומה קמטיה במים, ומשמע נמי קמטיה דוקא אבל לא חתום, ואף על גב דאיכא למימר דנקט קמטיה לרובא, דאף על גב דביאת מים לכו בעיא, ראוי לביאת מים בעיני – ליכא למימר הכי, מלאך מים "אפילו קמטיה" משמע קמטיה דוקא. והא דאמר רב נתן לחמור: ודוי חסרת נדה (ס.ה.א.), משמע דכל הגוף בעי חפיפה – דהתם לא משום חובה, אלא משום שחיתיה גיחלה לרוחץ בתמן, כמו שזוהרים גם כעשיר לרוחץ כל הגוף בתמן, ועוד אמרו רבינו: תם, דהבא מיירי לטוהרה, ונבדה איירי לבעלה, שתהמיזו לטוהרה ותר מלבעלה, כמו שמשמע בנדה בכמה מקומות. ועוד יש להעמיד דך דתמיד, כבדתיים, דאין חתום חפיפה שמו שטובלין עמיה, כדמשמע בירושלמי ברש פסחים. ותיב הבא ונדאי טבל – פירוש קרוב לוודאי הוא דטבל שפיר, כיון שנתקטע באותו חומר אחר, כן. סכין אחרתאי בהמה לא איתרעאי – תימה לדיכא שחטיה בני אהדיא דמקוה שנמדד ומצא חסר דבריש נדה (ג.ב.) דקאמר תנן דכל הטרות עששו על (ג.ב.) למפרע טול טמאה, ומשום דהא חסר לפניך העצמ נטמא על חוקתה, ולא אמר: מקוה אחרתאי אדם לא איתרעאי, והבא נמי נכנס העמר בהמה על חוקתה ואימא לא נשתחיה, דהרי הסכין פגום לפניך חסר לומר: רשאי אתה, דהבא דאיכא למימר חסר ואתאי, כדקאמר התם. ועוד יש לומר: דהבא טעמא משום דעצם חרי פוגם, וכי תימא: התם נמי ודאי טבל, כדאמר הכא גבי טבל ועלוח לא דמי, דמה שנתקטע באותו חומר אחר כך שחט אתו ודאי טבל, כדמסתמא ואמרו: שנתקטע בא. אבל התם מיה שייך לומר ודאי טבל? הרי בבבא חסר טבל, ואין טבילה, והא דאמרין בסמוך גבי רב יוסף דטרף על תליסר חיותא, איכא למימר דלא כרב חסדא, דלרב חסדא אפילו בתרייתא כשרה, לפי שקרוב לוודאי דבעט על מפתק של בתרייתא אלפינים. לפי שבראשונות רגיל לחדור לפי לקוח את הסכין בבא במפתק, לפי שעדיין צריך לשוחט אחרת. אבל באחרונה לא חישי, ועוד יש לומר: דמה לי אתיליד וערתא בסכין טהור לא אתיליד ריעותא במבחה, אלא על כרחך איכא סכין אחרתאי, פירוש: בסכין ספיקו טובא – שמת בעצמו ופילו בעיר פגומה – שמת לא נשתחו הסימנין כנגד הפגומה, והוי כספק ספיקא. והשתא פירוש שפיר בתר הכי: כל ספק לאתויי מאי, לאו לאתויי כהאי גוונא דמשמע שבא לרבות אפילו דבר שנשהה להחירי תור מלאסור. משתי: אלא שחט ספק שחה ספק דרם, ואף על גב דלא עביד דשדו ודרסי, דמסתמא עשתי כדרך חפיקת – ופריך: מאי שחט? כיון דתרייתו קרובים לוודאי לבחשי.

ומא

שכלול בה ספק

חולין, פרק ראשון – הכל שוחטין דף י עמוד ב – מותר מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזלץ)" תוספות

1 **וירלמא** אדנפיק ואתי בער ליה שיערוא בר – אין להקשות הכי מוכח מהבא דאוקי
 2 מילתא אדנפיק דלמא הבא נמא מספק, דספק טומאה בירשות היחיד דפיקו
 3 טמא ודכל ענין טימא הכתוב, אפילו הוי רשות הרבים שיש בו הרבה בני אדם, ואפילו
 4 דבר שאין בו דעת לשלוא, אבל קשה: דתנינן היבא וליבא ירעותא, אבל היבא דאיבא
 5 ירעותא, כגון סכין ששולא פגומה, וכן אחד
 6 משנים שנטמא דאי ברשות הרבים, דמסתרין
 7 עיניהם מטעם חזקה – כהיא גזינא נמלו
 8 דאזלינן בתר חזקה? ותי לומר: דאיסתבח
 9 שחור לאתר שבעה, אפילו הכי לא מסתרינן
 10 למפרע כל אותם שנכנסו לבית בימי הסגר.
 11 ומדוע קשה: דרך מילתא דמיא למקחא שנמדד
 12 ונמצא חסר, דרך חזקתא דמקחא, דמסתמינן
 13 גלברא שטבל משום הענינ טמא על חזקת
 14 ודדי חסר לפנין, ודבא נמי הוה לן למומר
 15 דשבקין חזקה נבא, ואזלינן בתר גברא
 16 דאקמינן בחזקת טורחא, ודדי חסר לפנין
 17 **אלא** לאו משום דאמרינן אוקימיה אחזקה –
 18 ואין לומר דשאיני הבא דאזלינן לחומרא,
 19 דמראיתא אין לחלק, ועדי, דאף לקולא
 20 מוטמא ליה, לשרוף קדשים, ולהביא קרבן אם
 21 נכנס למקדש וקא מייתי מספק חולין לעורה.
 22 ועדי, דלא לקולא אבא אחזקה, וכן, לא
 23 היה נגד גזיל בסופו העובט היה חסר ממה
 24 שהיה – מסתרין, ויעודש דלמא אדנפיק ואתי
 25 בציר ליה שיערוא ויהי כשיעור שהיה בספק
 26 שבו, ונמצא שהנגע שמוך בעינו ובעי הסגר
 27 נשן אלא משום דמוקמינן ליה שבעת השר
 28 אחזקה. **בהן** גדול ביום הכפרים יוכיח –
 29 תימה דברפ"ק ידועתא השומא"א (שבעות י"ב)
 30 אמרינן: הבגנא לבית המטבג עדין אחזקה,
 31 אפילו כולו מבגנים חזן מתטמא – טורח,
 32 ודבא אל הבית? אמר רבנאנא – דרך ביאה
 33 אסרה תורה ויש לחלק בין כניסה לציאה,
 34 דאיראא דמלתא שביאה כהיא כניסה דהפטר
 35 מרבו.

דקיימי

1 **ומאי שנא** – הא ספק והא ספקו הלבנת כרב הונא – דהיישנין עמי. ועוד ידדי
 2 היה מועשה תורה לי רבינו יעקב בן רבי יוקי בעוף הלאיסור. **מכלל דרב הונא**
 3 **אפילו כשלא שיבר בה עצם** – לאחר שחטאו. מכשיר. מדאעטרין למימר
 4 הלבנת כרב הונא כשלא שיבר – מכלל דפליגי בר חסדא עליה. **מבטא פירקא**
 5 – לאחר שחטאו. שנגע בעצם הונא, ופיקא
 6 המפרקת, דכתיב (שמואל א ד) "והשיבר
 7 מפרקת". ולא כסירא לן כותיה למתלי
 8 לקולא, דהיאח נגיעה דעצם מפרקת את
 9 פגומה לסכין טפי מעור. אבל שפירא עצמות,
 10 בההוא ודאי תלינן. תליפ"ר חיותא – שלא
 11 ברין בן זו לוח, ולאחר שחטאו כולן נמצאת
 12 פגומה. כמאן – סבירא ליה. כרב הונא
 13 ואפילו בחמה קמייתא – לא בר
 14 דהיישנין לעור? ולשון בעיא הוא. **לא בר**
 15 חסדא – ומשום עדי מפרקת דקמייתא
 16 טריפירוהו לכולהו בתרייתא. **מבטא פירקא**
 17 תלינן – דהא ודאי נגיעת סכין במפרקת לא
 18 פגומה טפי מעור. שרתי יאנו מבא עליו בבית
 19 ואפילו הכי תלי ביה לקולא. הלכך, כי שחט
 20 בחמות טובא תלי נמי בר חסדא במפרקת
 21 דבתרייתא ומכשר להו. **לא פספסא קמייתא** –
 22 בעיא היא האי דמצינן בדיקה לאתר
 23 שחטת הראשונה מיד, משום דאף משבח
 24 לה פגומה טריף ליה, כרב הונא? **לא בר**
 25 **הסדא** – סבירא ליה, דלא היש לעור,
 26 ומצריך בדיקה שאם נמצא פגומה יתקנה,
 27 והיו תארוגות כשרות עם הראשונה. **אף**
 28 לא בדק, ושחט ליה לאידך ומשבח לה
 29 פגומה – דהיישנין למפרקת דקמייתא ואסיד
 30 בתרייתא. לית ליה אה דאמרו לעיל: מכד
 31 מולא תלינן בו, ואף על גב דמשגיחא הכי
 32 – דחייא בעלמא הוא, לכומה, לעולם
 33 אלא יוקי בר חסדא סבירא ליה. אבל בר
 34 כהנא ודאי כרב הונא קאמרו מפסל
 35 קמייתא, כדאוקמינן לעיל הלבנת כותיה,
 36 והשחט אפילו בחמה אחת צריך לבדוק
 37 הסכין אחר שחטאו, ואם שחט הרבה ולא
 38 בדק בתרייתא כרב הונא נמצאת פגומה – אף
 39 הראשונה אסרה. **אי הכי** – דמשום דא
 40 דבעי למשחטיה אף בדיק – חייב ליה
 41 בדיקה וקדוש שחטאו, ותבעי עמי
 42 להראות לו את הסכין, דליפנין (חולין י"ב)
 43 וישחטתהו עם אבאלתם. **מולא** בעי
 44 למחוי לחכם, שמוע מינה לא בדיקה
 45 וקדוש שחטאו חשיב ליה עדי **אחר נאמן**
 46 **באסורין** – דכל יסוד ויחיד האמינות
 47 תורה – "ובחבת ממוא ומצאנא" ודברים
 48 (יב"ט שחטת את בן הבקר" (ויקרא א) ואכל
 49 כהנים על ידו, ולא חוקיקו להעמיד עדים
 50 דברו. ולא הוצרכה תורה עדים אלא
 51 לעונש ממון, ואם מיתה בית דין, ולעריית,
 52 דמגרינן (גיטין צ"א) "דבר" דבר" ממון. **האמר רבי יוחנן** – דמקומות הרבה סמכו על החזקה לאסור ולתורי, כי הוא
 53 דלעיל. **ויצא הבתן וגו'** – דבעינן דניפוק מכל הבית ואחר כך יסגיר את הדלת. ואף על גב דאיבא למימר: דלמא עדי דנפיק ואתי בציר ליה שיערוא מבגריס, ונמצא
 54 שלק חלקו קודם שחט. **אין סגרו הסגר**, דכמאן דליפתיה דמי. ועוד **אחורי הדלת** – אם היה נגע אחורי הדלת ביציאתו. **היבין חיי ליה?** דפתח ביה כן **בורא** –
 55 הוא בורא קודם שחט. **אין פותחין בין אפל** – שצריך לפתוח ולתנות לראות הנגע פטרין אותו לומרי, דכתיב (ויקרא י"ב) כנענע רגאה לי בבית – כי ולא לארי,
 56 שאם עמד במקום אפל צריך עש להדליק אל הנר אינו נגע. כהן גדול ביום הכפרים – כשהוא יוצא מביית קדש הקדשים לאתר חזקתא פן מותהו, כתיב: "ויצא
 57 ושעה עולתו" וגו' ביארונו מות" ויקרא טו ויחנן – במסכת וינא (נב.ב). **יצא** **בא** לו דרך כניסתו – פניו כלפי לפני ולפנים. כדרך שנכנס – כך מחזור ויצא. ואין
 58 אחוריו. **דלא אחזקו** – כל זמן שאם ראה הבתן את הנגע במראותיו, שהיה מקום אפל או מראוהו ניכר. אבל נגע שחטאו אחורי הדלת ודבר הכי שחטאו, ואף
 59 צריך חלקו אלא להעמידו בחזקתו – פתוח. **תיא** **אלא בר אבא** **בר יעקב** – דאמר ולא מוקי אחזקו אלא ביצא דרך אשורו. **דחיליה דיה** עדי שחט. **הוא** **ענין**
 60 שאם הלך לביתו והסגרו והסגרו הסגר, והבא ודאי איכסי נגע מיניה, ומוקמי ליה אחזקה. **יכול** – ידא לו רשות לילך לתוך ביתו ולחזור ולסגור הדלת? **תחת המשקוף**
 61 – מפתח העליון. (תלך לביתו והסגרי – על ידי חבל ארוך, כגון שהיה ביתו סמוך לשם). **בתוך הבית** – תחת המשקוף. **ורב אחא** – אמר לך: מואל לא חותבן, דאיבא
 62 לאוקמי.

חזו"ן. פרק ראשון - הכל שוחטין דף יא עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזולץ)" רלט

תוספות

1 גנון דקיימי דרא דגברי - דהא עומד במפתח ורואה ומגיד לזה, ולא חזי ער הבקן,
2 דלא בעיר, **אנא לא מילתא** - אידיד דאיירי בנונא הא מילתא דחוקה, נקט נמי אתא.
3 **מגלן** - בתמייה, **תשע חניויה** - כולן מוכרות בשר שחוטתה ואחת מוכרת בשר
4 נבילה, ובמצא בש בארץ - אלא אתר הרוב, דהא קמן חזינא דרובא דהיתירא.
5 וסנהדרין - דהנן (סנהדרין א"א) שנים עשר

6 **מזכין ואחד** שער מחייבין - ובאי. **קמן וקמנה**
7 - ודפליגי רבנן עליה דרבי מאיר ביבמות
8 (א.ב.א.) תתן; ובם קמן שבא על יבמה קטנה
9 - ונרלו זה עה, ולא היישין שווא ומנא
10 אילונית או הוא סריס, ובמצא פוגע באשת
11 אחיו שלא במקום מצוה, דבעי להקים לאחיו
12 כהן רב קטני דעלמא, דאינם סריסין ויל
13 היינו רובא דליתיה קמן, **אתיא מרישא של**
14 **עולה** - שאן יבוקו לחצותו ולברוק בקרום
15 של מוח שניה, והובא אחת ממזמנה
16 עשרה טרפות, משום דכתיב (ויקרא א')
17 'ונתת אותה לנתחיה' - ולא נתחיה לנתחים,
18 שאסור לחתוך נתחיה אחד לשנים, וקרנן
19 טרפה פסולה - ששעמטא קמתיא דמנתות
20 (ה.ב.) שכשהוא אומר למטה 'מן הבקר'
21 שני תלמוד לומר, אלא להוציא את
22 הטרפה. **דליף** - קורעו ויוצאו ולא
23 יבדיל, **פלי** - *פרסירי בלעז. לייף = מחובר,
24 הרגום 'הבקר' - והלפת, ומרמא - נהלה,
25 וקלי ליה - בעצם הגולגולת, לברוק ליה
26 לקרום, המתחך בגלגל, אף על פי דקשי
27 כעצמות. **מאליה** - המקריב שלמים או
28 תזאת מנכס ואלי, קרב אליה עם האימורים,
29 מן הבחיות ולמטה לצד חונב והונב קרב ליה
30 'אליה, חונב השריד' - כעשר טרפה
31 וכולהו תגנוהו ב'אלו טרפות' (חז"ל מ.ב.א.),
32 **דפתתאי פסק ליה** - משפילי החתובה
33 סמוך לזנב, משפילי פסק החוט באותו אילן,
34 אין בהבמה נטרפה בו, כדארמינן בי'אלו
35 טרפות' (שם מ.ה.ב.) ער היכן חוט השרידה -
36 ער בין הפרצול, והיינו כנגד השרידה -
37 שהחוט שפוסק עם לשלשה; ואחר פורש
38 לצד עצם ימין האלה שקורין *נקיש בלעז,
39 וחשני לשמאלו, האומניעי הולך כדרכו ע
40 חוט חונב ומכאן הפרשתי האלה אל מחתקי
41 חוט השרידה להטריח בו, שכבר בהבמה
42 נחטף על ירכה ולא על הללה, ואין צריך
43 לומר, והא נמי מבין הפרשתי ולמטה פסק
44 לה אלאיה, ובדקן כל החוט הנשאר סביב
45 הפרשתי ולמעלה ער המוח של ראש שהוא
46 יוצא משם, מקום שחלחלו יוצעות -
47 למעלה מן הפרשתי אחת, כדברתי (א.א.א.)
48 אמרין; לב מבין בחיות יוצעות, **היבא דליף**
49 - שחוזר מבחוץ לצד הגב, ואינו פותח
50 לצד הגב, אלא לצד החלל מבקע את
51 השרידה הכולל לארכה, **שעמטא תתוי** - אפילו
52 לאחר ערפה, עולמית, אלמא, לא מעינו
53 מאחורינו רמי ולמבדקן אי טרפה היא דתי

54 **ליתיה מאי נפקא מינה** - אי טרפה היא? דלא אור קרבן הוא, ומ'הערופה' לא
55 נפקא אלא טרפה לעלם בעין ערפה, שלא ניתנה לאבקר, אבל טרפות מחיים לא
56 שמתעין מינה **האמר רבי יצאי** - בקדושין (נ.א.) לענין לאסור בתנאה. **בפרה** כתיב
57 **בה בקדושים** - 'כפר לעמך ישראל', מה קדושים אסורין בתנאה - אף היא אסורה
58 בנזא, והכי נמי לענין טרפת מוחות מתא, **כשהיא שלמה** - שלא ניתנה. **האמר**
59 **קרייה רחמנא** - (במדרש ט') 'למי נדה חטאת היא'.

60 **דקיימי דרא דגברי** - בלא אז היה יכול לומר: כשהוא אומר אתר עומד לשם
61 בשעת הסגר רואה שלא חסר, אלא רוצה לפרש באותו ענין דהא הבקן
62 עצמו היה יכול לידע. **מנא** הא מילתא דאמרו רבנן זיל בחר רובא - ואם האמר: כיון
63 דארמינן זיל בחר חוקה - כל שכן בחר רובא, דרובא חוקה רובא עדיף וש' לומר:
64 דלרב אתר בר יעקב בעי, דלא קים ליה חוקה
65 מקמא, ולמאי דנפרש רבתי חיים, דלא דרובא
66 עדיף מחוקה - לא מסברא, אלא לעינן מפרה
67 אדומה, ואדילין בחר רובא אף על גב דאיבא
68 חוקה כפני הרוב, דאוקי נבאר בשמן יללו
69 בחוקת טמא - אתי שפיר הבא. **אבל** היבא
70 דליף ליה לן בה - מקשי: אמאי לא יליף מגל
71 קרבנות דרדו שבה, ולא היישין שווא יוצא
72 קרבן בעצמו נמצא שחלל שבת? ונראה לי דאין
73 יכול להוכיח משם, דאיבא למימר דמספק נמי
74 אמר רחמנא ולדחי שבת מצות בקרבן, כמו
75 שבבבבוקי נפש אמרין שבת פתח דככותוב
76 (ש.ב.) דלא הלכו בו ארס הרוב.

77 **דמנח** נטרמא רי - ואפילו חל ערב פסח
78 להיות בשבת, מלאכה שאי אכשר לעשות
79 שמיר שבת דוחה את השבת. **אפטר** מעולה
80 שרופה - תימה, דלא דחי ערב פרה ועגלה, כיון
81 דליף ליה לן בהו יוש' לומר: דמשמע ובעשת
82 שרפיה ולאחר ערפיה תהיה שלמה כמו בעשת
83 שחטתה ותרפיה.

84 **הערופה** שכחיה שלמה - לקמן בפרקין
85 (חז"ל כ.ד.א.) דרשינן
86 מ'הערופה' - זאת בערפה ארץ אחרת
87 בערפה, ובסוף פרק 'כל הבשר' (חז"ל ק.ב.)
88 נבי דבר שעשה מצוהו אומר חרי מעיטת כתיב
89 'ישמו' 'הערופה' ור' לומר: דמה'הערופה'
90 משמע שפיר דהוא מעיטת דהא בערפה,
91 ומסתמך 'העגלה' ל'הערופה' דרשינן העגלה
92 כיון דמפרה אתר - **אתיא** מפרה אדומה - אף הא תמרה
93 לזר דפרה בת שתי ענים, אף כי דילמא היינו
94 משום דאוקמינה אחוקה שאינה טרפה, למאן
95 דאמר טרפה אינה חיה ומיה, כאן ש' לומר
96 דאיבא חוקה אחרת כנגדה, והדמנן טמא על
97 חוקתה, אבל לקמן דיליף מעיטת' קשות
98 אפילו שתי אתר - לא אילינן שבת. וזו
99 כללמן מתוך כך להבנת לעשות, דאם עשה
100 גבינות ממנח בחיות, ואחר כך נשחטה האחת
101 והאמצית טרפה - שכולם חטאת, דאין לי
102 להעמיד פרה אחוקתה ולומר: השרת הוא
103 ונפרסה, מיהו, כמטרפה מוחמת שהיא היא
104 סרוכה, דאם היינו בקיאין לברוק אפשר שהיה
105 יחיד היתר - אין לאסור, דיהו ליה כפי ספקא:
106 ספק אינה טרפה, או המצא לומר טרפה -
107 אימא דאחר כך נטרפה. **האמר** קרייה רחמנא
108 - תימה דלא קאי האי טעמא בירש 'אין
109 מעדיין' (עבודת זרה כג.) דייקן חתם נבי
110 פלוגתא דרבי אליעזר ורבי יוחנן: ער לא לא
111 פליגי אלא בחששא, אבל היבא דודאי רבעה -
112 פסולה, אלא מעתה מפיה דפרה דרשינן מוחב היא.

113 ומשני דשאני פרה, דקרייה רחמנא 'זחאת',
114 דקדישה ליוצא דופן פסולה ורבי שמעון מבייש פירושו: ויא' איתא ליה דהוא דרשינן זחאת,
115 מסתמא אקרי לא היה פליגי ר' שמעון ומסיק אלא שאני פרה, והואיל זמנו פסול בה -
116 דבר ערוה ומעודה וזה פוסלן בה, לכן פסולה ברביעיה, ויוצאת עין כשרה. ורבנן דפסלי
117 ביוצא דופן, משום דסברו דרשינן מוחב היא, ומיהו: על כרחיך אי אפשר ליהושע ער דבכל
118 דוחאת אמרין: שאני פרה דקדיש בודק הבית היא, אם כן דהוה אתי כרבי שמעון ונראה
119 לפרש דהכי פריך: אלא מעתה חסבי ביוצא דופן ופריך לכולהו טעמי, בין נפש טעמא
120 ויילמא

121 ומשני דשאני פרה, דקרייה רחמנא 'זחאת',
122 דקדישה ליוצא דופן פסולה ורבי שמעון מבייש פירושו: ויא' איתא ליה דהוא דרשינן זחאת,
123 מסתמא אקרי לא היה פליגי ר' שמעון ומסיק אלא שאני פרה, והואיל זמנו פסול בה -
124 דבר ערוה ומעודה וזה פוסלן בה, לכן פסולה ברביעיה, ויוצאת עין כשרה. ורבנן דפסלי
125 ביוצא דופן, משום דסברו דרשינן מוחב היא, ומיהו: על כרחיך אי אפשר ליהושע ער דבכל
126 דוחאת אמרין: שאני פרה דקדיש בודק הבית היא, אם כן דהוה אתי כרבי שמעון ונראה
127 לפרש דהכי פריך: אלא מעתה חסבי ביוצא דופן ופריך לכולהו טעמי, בין נפש טעמא
128 ויילמא

129 דרביעה משום דקדיש מוחב היא, בין נפש משום דחטאת קרייה רחמנא. ודמסתמא רבי שמעון לא פליגי ארבותיה רבי אליעזר ורבי יוחנן: שאני פרה דהוה זמנו פסול לה, ולא
130 גרסינן 'אילא', ובספרים לא היה כתוב, אלא שבקנטרס הגיה וכתבו: ורבי גרסינן 'אלא'. וטעמא דחטאת קרייה רחמנא לעולם קאי לרבנן דפסלי ביוצא דופן, והא תמרה: דלרבי שמעון
131 דלית

1 גנון דקיימי דרא דגברי - דהא עומד במפתח ורואה ומגיד לזה, ולא חזי ער הבקן,
2 דלא בעיר, **אנא לא מילתא** - אידיד דאיירי בנונא הא מילתא דחוקה, נקט נמי אתא.
3 **מגלן** - בתמייה, **תשע חניויה** - כולן מוכרות בשר שחוטתה ואחת מוכרת בשר
4 נבילה, ובמצא בש בארץ - אלא אתר הרוב, דהא קמן חזינא דרובא דהיתירא.
5 וסנהדרין - דהנן (סנהדרין א"א) שנים עשר

6 **מזכין ואחד** שער מחייבין - ובאי. **קמן וקמנה**
7 - ודפליגי רבנן עליה דרבי מאיר ביבמות
8 (א.ב.א.) תתן; ובם קמן שבא על יבמה קטנה
9 - ונרלו זה עה, ולא היישין שווא ומנא
10 אילונית או הוא סריס, ובמצא פוגע באשת
11 אחיו שלא במקום מצוה, דבעי להקים לאחיו
12 כהן רב קטני דעלמא, דאינם סריסין ויל
13 היינו רובא דליתיה קמן, **אתיא מרישא של**
14 **עולה** - שאן יבוקו לחצותו ולברוק בקרום
15 של מוח שניה, והובא אחת ממזמנה
16 עשרה טרפות, משום דכתיב (ויקרא א')
17 'ונתת אותה לנתחיה' - ולא נתחיה לנתחים,
18 שאסור לחתוך נתחיה אחד לשנים, וקרנן
19 טרפה פסולה - ששעמטא קמתיא דמנתות
20 (ה.ב.) שכשהוא אומר למטה 'מן הבקר'
21 שני תלמוד לומר, אלא להוציא את
22 הטרפה. **דליף** - קורעו ויוצאו ולא
23 יבדיל, **פלי** - *פרסירי בלעז. לייף = מחובר,
24 הרגום 'הבקר' - והלפת, ומרמא - נהלה,
25 וקלי ליה - בעצם הגולגולת, לברוק ליה
26 לקרום, המתחך בגלגל, אף על פי דקשי
27 כעצמות. **מאליה** - המקריב שלמים או
28 תזאת מנכס ואלי, קרב אליה עם האימורים,
29 מן הבחיות ולמטה לצד חונב והונב קרב ליה
30 'אליה, חונב השריד' - כעשר טרפה
31 וכולהו תגנוהו ב'אלו טרפות' (חז"ל מ.ב.א.),
32 **דפתתאי פסק ליה** - משפילי החתובה
33 סמוך לזנב, משפילי פסק החוט באותו אילן,
34 אין בהבמה נטרפה בו, כדארמינן בי'אלו
35 טרפות' (שם מ.ה.ב.) ער היכן חוט השרידה -
36 ער בין הפרצול, והיינו כנגד השרידה -
37 שהחוט שפוסק עם לשלשה; ואחר פורש
38 לצד עצם ימין האלה שקורין *נקיש בלעז,
39 וחשני לשמאלו, האומניעי הולך כדרכו ע
40 חוט חונב ומכאן הפרשתי האלה אל מחתקי
41 חוט השרידה להטריח בו, שכבר בהבמה
42 נחטף על ירכה ולא על הללה, ואין צריך
43 לומר, והא נמי מבין הפרשתי ולמטה פסק
44 לה אלאיה, ובדקן כל החוט הנשאר סביב
45 הפרשתי ולמעלה ער המוח של ראש שהוא
46 יוצא משם, מקום שחלחלו יוצעות -
47 למעלה מן הפרשתי אחת, כדברתי (א.א.א.)
48 אמרין; לב מבין בחיות יוצעות, **היבא דליף**
49 - שחוזר מבחוץ לצד הגב, ואינו פותח
50 לצד הגב, אלא לצד החלל מבקע את
51 השרידה הכולל לארכה, **שעמטא תתוי** - אפילו
52 לאחר ערפה, עולמית, אלמא, לא מעינו
53 מאחורינו רמי ולמבדקן אי טרפה היא דתי

54 **ליתיה מאי נפקא מינה** - אי טרפה היא? דלא אור קרבן הוא, ומ'הערופה' לא
55 נפקא אלא טרפה לעלם בעין ערפה, שלא ניתנה לאבקר, אבל טרפות מחיים לא
56 שמתעין מינה **האמר רבי יצאי** - בקדושין (נ.א.) לענין לאסור בתנאה. **בפרה** כתיב
57 **בה בקדושים** - 'כפר לעמך ישראל', מה קדושים אסורין בתנאה - אף היא אסורה
58 בנזא, והכי נמי לענין טרפת מוחות מתא, **כשהיא שלמה** - שלא ניתנה. **האמר**
59 **קרייה רחמנא** - (במדרש ט') 'למי נדה חטאת היא'.

60 **דקיימי דרא דגברי** - בלא אז היה יכול לומר: כשהוא אומר אתר עומד לשם
61 בשעת הסגר רואה שלא חסר, אלא רוצה לפרש באותו ענין דהא הבקן
62 עצמו היה יכול לידע. **מנא** הא מילתא דאמרו רבנן זיל בחר רובא - ואם האמר: כיון
63 דארמינן זיל בחר חוקה - כל שכן בחר רובא, דרובא חוקה רובא עדיף וש' לומר:
64 דלרב אתר בר יעקב בעי, דלא קים ליה חוקה
65 מקמא, ולמאי דנפרש רבתי חיים, דלא דרובא
66 עדיף מחוקה - לא מסברא, אלא לעינן מפרה
67 אדומה, ואדילין בחר רובא אף על גב דאיבא
68 חוקה כפני הרוב, דאוקי נבאר בשמן יללו
69 בחוקת טמא - אתי שפיר הבא. **אבל** היבא
70 דליף ליה לן בה - מקשי: אמאי לא יליף מגל
71 קרבנות דרדו שבה, ולא היישין שווא יוצא
72 קרבן בעצמו נמצא שחלל שבת? ונראה לי דאין
73 יכול להוכיח משם, דאיבא למימר דמספק נמי
74 אמר רחמנא ולדחי שבת מצות בקרבן, כמו
75 שבבבוקי נפש אמרין שבת פתח דככותוב
76 (ש.ב.) דלא הלכו בו ארס הרוב.

77 **דמנח** נטרמא רי - ואפילו חל ערב פסח
78 להיות בשבת, מלאכה שאי אכשר לעשות
79 שמיר שבת דוחה את השבת. **אפטר** מעולה
80 שרופה - תימה, דלא דחי ערב פרה ועגלה, כיון
81 דליף ליה לן בהו יוש' לומר: דמשמע ובעשת
82 שרפיה ולאחר ערפיה תהיה שלמה כמו בעשת
83 שחטתה ותרפיה.

84 **הערופה** שכחיה שלמה - לקמן בפרקין
85 (חז"ל כ.ד.א.) דרשינן
86 מ'הערופה' - זאת בערפה ארץ אחרת
87 בערפה, ובסוף פרק 'כל הבשר' (חז"ל ק.ב.)
88 נבי דבר שעשה מצוהו אומר חרי מעיטת כתיב
89 'ישמו' 'הערופה' ור' לומר: דמה'הערופה'
90 משמע שפיר דהוא מעיטת דהא בערפה,
91 ומסתמך 'העגלה' ל'הערופה' דרשינן העגלה
92 כיון דמפרה אתר - **אתיא** מפרה אדומה - אף הא תמרה
93 לזר דפרה בת שתי ענים, אף כי דילמא היינו
94 משום דאוקמינה אחוקה שאינה טרפה, למאן
95 דאמר טרפה אינה חיה ומיה, כאן ש' לומר
96 דאיבא חוקה אחרת כנגדה, והדמנן טמא על
97 חוקתה, אבל לקמן דיליף מעיטת' קשות
98 אפילו שתי אתר - לא אילינן שבת. וזו
99 כללמן מתוך כך להבנת לעשות, דאם עשה
100 גבינות ממנח בחיות, ואחר כך נשחטה האחת
101 והאמצית טרפה - שכולם חטאת, דאין לי
102 להעמיד פרה אחוקתה ולומר: השרת הוא
103 ונפרסה, מיהו, כמטרפה מוחמת שהיא היא
104 סרוכה, דאם היינו בקיאין לברוק אפשר שהיה
105 יחיד היתר - אין לאסור, דיהו ליה כפי ספקא:
106 ספק אינה טרפה, או המצא לומר טרפה -
107 אימא דאחר כך נטרפה. **האמר** קרייה רחמנא
108 - תימה דלא קאי האי טעמא בירש 'אין
109 מעדיין' (עבודת זרה כג.) דייקן חתם נבי
110 פלוגתא דרבי אליעזר ורבי יוחנן: ער לא לא
111 פליגי אלא בחששא, אבל היבא דודאי רבעה -
112 פסולה, אלא מעתה מפיה דפרה דרשינן מוחב היא.

113 ומשני דשאני פרה, דקרייה רחמנא 'זחאת',
114 דקדישה ליוצא דופן פסולה ורבי שמעון מבייש פירושו: ויא' איתא ליה דהוא דרשינן זחאת,
115 מסתמא אקרי לא היה פליגי ר' שמעון ומסיק אלא שאני פרה, והואיל זמנו פסול בה -
116 דבר ערוה ומעודה וזה פוסלן בה, לכן פסולה ברביעיה, ויוצאת עין כשרה. ורבנן דפסלי
117 ביוצא דופן, משום דסברו דרשינן מוחב היא, ומיהו: על כרחיך אי אפשר ליהושע ער דבכל
118 דוחאת אמרין: שאני פרה דקדיש בודק הבית היא, אם כן דהוה אתי כרבי שמעון ונראה
119 לפרש דהכי פריך: אלא מעתה חסבי ביוצא דופן ופריך לכולהו טעמי, בין נפש טעמא
120 ויילמא

121 ומשני דשאני פרה, דקרייה רחמנא 'זחאת',
122 דקדישה ליוצא דופן פסולה ורבי שמעון מבייש פירושו: ויא' איתא ליה דהוא דרשינן זחאת,
123 מסתמא אקרי לא היה פליגי ר' שמעון ומסיק אלא שאני פרה, והואיל זמנו פסול בה -
124 דבר ערוה ומעודה וזה פוסלן בה, לכן פסולה ברביעיה, ויוצאת עין כשרה. ורבנן דפסלי
125 ביוצא דופן, משום דסברו דרשינן מוחב היא, ומיהו: על כרחיך אי אפשר ליהושע ער דבכל
126 דוחאת אמרין: שאני פרה דקדיש בודק הבית היא, אם כן דהוה אתי כרבי שמעון ונראה
127 לפרש דהכי פריך: אלא מעתה חסבי ביוצא דופן ופריך לכולהו טעמי, בין נפש טעמא
128 ויילמא

129 דרביעה משום דקדיש מוחב היא, בין נפש משום דחטאת קרייה רחמנא. ודמסתמא רבי שמעון לא פליגי ארבותיה רבי אליעזר ורבי יוחנן: שאני פרה דהוה זמנו פסול לה, ולא
130 גרסינן 'אילא', ובספרים לא היה כתוב, אלא שבקנטרס הגיה וכתבו: ורבי גרסינן 'אלא'. וטעמא דחטאת קרייה רחמנא לעולם קאי לרבנן דפסלי ביוצא דופן, והא תמרה: דלרבי שמעון
131 דלית

חזו"ת. פרק ראשון – הכל שחטין דף יא עמוד ב – מתוך מהדורת 'אבן ישראל – (שטיינזליץ)'

1 דלית ליה הדאטא קרייה רחמנא, מנא ליה דטרופת פסל בה? ויש לומר: דנפקא ליה
 2 מדרבתי 'ומימה', כדדרשינן בפרק קמא דמסכת עבודה זרה (א.) דנח נופח לאו טרפה
 3 הדר מרתיב 'תמיס'. ורבנן אצטרך 'ומימה' לכדדרשינן בספרי 'ומימה' – דאף שתי
 4 שררות שחרות פסולות בה. ולרבי שמעון שבעת תרי"ג שמע מינה, מדרבתי 'ומימה' בן
 5 ארומה? לישא דף בן מום'. ויעד יש לומר:
 6 דבפסול החלוף בגופה מודו כולי עלמא, בריתן
 7 (פרה ד"ף מ"א: שחטה שלא לשמה פסולה.
 8 היינו משחטת איה, ובספרי נמי דרשינן
 9 'ומימה' דומעלוץ בה, וכמה דרשתא. ואין
 10 האמור. בכל דוחקין דמשני קדשי ברק הבית,
 11 אמאי לא חשיב ליה קדשי מזבח משום
 12 דהחזיקו טרפה קרייה רחמנא? ויש לומר: דבכל
 13 דוחקין מסלק לה בקיטשא אררית: ובספרי 'אלו
 14 קדשים' (ממרה כ"א.) דקמאר דאין פרה עשה
 15 תמורה משום דקדשי ברק הבית דיה, כיון
 16 דנפקתא ליהא בנף הפרה לא שייך דלא
 17 דרשאת' קרייה רחמנא. ובבכורות (כהא.) נמי
 18 דקמאר דאין בה איסור גיה ועבודה לאחר
 19 שנפדתי משום דקדשי ברק הבית היא ולא היא
 20 כפסולי המזבחים שפדו – משום דלארתי
 21 פדיון, שאין תורת פרה עליה, לא קרייה רחמנא
 22 'שחטא', אי נמי, משנפדתי היינו משום דכל
 23 בית דין מתנה עליה לא לא הוציאתה ואל
 24 לדמייה. כדאמרין בפרק קמא דשבועות (יאא.)
 25 [שייך לעמוד א] ו**שחטת** – שרף – אף על פי
 26 שיש פסוק אר"י ביתנים, מכל מקום
 27 משמעו ושרף את הפרה כמו שחזתה בעת
 28 שחטתה, מדלא כתיב 'שרף אותה'. **בגוץ** שחי
 29 אביו ואמו ודמייה בן האסורין – ועד זרה
 30 מצי למדק: ודמייה משום דאוקין בן חוקה,
 31 דהנחה נמי בחוקת צדקת. **וב'** תימא דברקין?
 32 ליה – מקשינן: תילף מורצח נפיה דאולפין בתי
 33 רובא, דילמא הורצח הוא טרפה, וטרפה שרר
 34 את דנפש פטוח ושמא דאולפין בתי רובא מדלא
 35 חיישין להרוג את הטרפה לא נילף בעלמא.
 36 ועד נראה לי, דשעמא דטרפה שרר פטוח
 37 דהיינו משום דהי עודת שאן אתה, כי
 38 לחימה, ואי טקילין עדים ששחזומו לא שפר
 39 טקילין, ואם בן אן לחימה אלא במאי דקטילין
 40 לעדים ולא חיישין דלמא קר דאסחידו ביה
 41 טרפה הוא, כדקמאר בסמוך. וכן מצינו
 42 רבינו מנחם הקדוש, אן קשה לי מאי קאמר 'וכי

1 **דילמא חד מינייהו טרפה הוא! אלא לאו משום**
 2 **דאמרין זיל פתר רובא. וכי תימא, מאי נפקא לן**
 3 **מינה – הא אין גזרל קובע לעולא אלא בדרך הדין**
 4 **לשם. וכי תימא דברקין ליה – והתנן: לא היה**
 5 **מגיע לקהצית הרה עד ששעשה אכרים אכרים, רב**
 6 **מרי אמר: אתיא מפייה אביו ואמו, דאמר רחמנא:**
 7 **קטליה; ולחוש דלמא לאו אביו הוא! אלא לאו**
 8 **משום דאמרין זיל פתר רובא, ורוב פיעולת אחר**
 9 **בעל. ממיאי? דלמא בגוץ שחייו אביו ואמו הבשמים**
 10 **בבית האסורין? אפילו הכי, אין אפטרופוס לעריות.**
 11 **רב פהיא אמר: אתיא מהורג את הנפש, דאמר**
 12 **רחמנא: קטליה; ולחוש דלמא טרפה הנה! אלא לאו**
 13 **משום דאמרין זיל פתר רובא. וכי תימא דברקין**
 14 **ליה – הא קא מינוול. וכי תימא, משום אינה עממה**
 15 **דהיא גינווליה – ונחוש שמא במקום סוף נקב היה.**
 16 **רבינא אמר: אתיא מעדים וזמין, דאמר רחמנא:**
 17 **וגעיתם לו פאשר ומום' וגו'; ולחוש דלמא הך**
 18 **דאסחידו ביה טרפה הנה! אלא לאו משום דאמרין**
 19 **זיל פתר רובא. וכי תימא דברקין ליה – והתנן:**
 20 **רבי אומר: לא הרוג – והרגו – אין הרגין.**
 21 **רב איש אמר: אתיא משחיתיה עממה, דאמר רחמנא:**
 22 **שחוט ואכול; ולחוש שמא במקום נקב קא שחימו**
 23 **אלא לאו משום דאמרין זיל פתר רובא. אמר רב**
 24 **איש: אמריה לשמעתיא קמיה דרב פהנא, ואמר**
 25 **לה רב פהנא קמיה דרב שימי, ואמר ליה: ודלמא**
 26 **היכא דאפשר אפשר, היכא דלא אפשר לא אפשר?**
 27 **דאי לא תימא הכי, לרבי מאיר דייחש למיעופא,**
 28 **הכי נמי דלא אביל בישרא? וכי תימא הכי נמי,**
 29 **פסח**

1 ודילמא חד מינייהו – האי דעולא טרפה הוא. ברשומא קר דלשם ברק ליה
 2 לאחר שחטה, אלא חבירו משתלח לעוק ואן שחטו. אין הגורל קובע לעולא
 3 אלא בראוי לשם – שחרו בשעת הגורל אין ידוע איזה יעלה לשם. הלכך שמענו
 4 ממילא דטרפה לא מיתנין. דברקין ליה – לאחר דהיינו לעוק. **אכרים אכרים**
 5 – ותו לא מצו ברק ליה, דאין יכול ליעד
 6 איזו שבידה מוחין. קטליה – הורגה.
 7 בבית האסורין – שם כעברו אמו. ואן
 8 לחוש שמא בא עליה, אחר שחזקה לבדם
 9 ידוע דהוכר העובר. **טרפה הוא – הורג**
 10 ואין זה ראוי להרג, דגברא קטלא קטיל.
 11 רוב תימא משום אכור נשמה – דהאי
 12 ויכח ללא לימות, משום דשחייה וששני
 13 תעדיה... והגזיל תעדיה' (מבבר לה).
 14 גינווליה – להאי נהרג, ואי זאל משחבא
 15 טרפה ידוע רוצח והוא – נאמן – לחוש
 16 במקום סוף שחרו בה נקב היה תתלה
 17 וטרפה הוא, וגברא קטלא קטיל. וכי
 18 תימא דברקין ליה – כלומר, דבשנהרג
 19 על ידי ערותן ואחר כך הומו משחתי
 20 קרא. ונבדקה קודם שנהרג. **והתימא**
 21 **רבי אומר – לא ידעין מנו, אלא אחד**
 22 **גזול ברזרו היה, ועל שם כי נקרא 'רבי',**
 23 **כדאשכחן כביצע מנברין עמיתין**
 24 **(נגא.) אמר רבי אשיעאי ברבי, ובפרק שני**
 25 **תולין כהנא.) רבי אלעזר הקפר רבי.**
 26 **הרגו – קודם שחזמו. אין תהרים –**
 27 **דכתיב: 'כאשר ומום', ולא כאשר עשה.**
 28 **אתיא משחיתיה עצמה – דאירי בה עד**
 29 **השחא. דלמא במקום נקב קא שחימו –**
 30 **נקובת דומש במשהו. אבל רטרפה רובא,**
 31 **ואם חסרה בכאסר – וטרפה ב"אלו**
 32 **טרפת' (תולין כהנא.) היכא דאפשר –**
 33 **לעמוד על ביורו דברקין, ולא אסכינן**
 34 **ארובא. ורבינן בלודק בהמה מכל שמונה**
 35 **עשרה טרפות. אי נמי, כגון קטן וקטנה,**
 36 **דאפשר ליה להמתין עד שיגדלו ויעד**
 37 **שאנו טריט – נמתין והך כולוה משום**
 38 **דלא אפשר הוא. לרבי מאיר – דלא**
 39 **אזיל בתי רובא. הכי נמי דלא אביל בשרא**
 40 **משום דשמא במקום נקב קא שחטי.**

1 **דלמא דלמא טרפה הוא! אלא לאו משום**
 2 **דאמרין זיל פתר רובא. וכי תימא, מאי נפקא לן**
 3 **מינה – הא אין גזרל קובע לעולא אלא בדרך הדין**
 4 **לשם. וכי תימא דברקין ליה – והתנן: לא היה**
 5 **מגיע לקהצית הרה עד ששעשה אכרים אכרים, רב**
 6 **מרי אמר: אתיא מפייה אביו ואמו, דאמר רחמנא:**
 7 **קטליה; ולחוש דלמא לאו אביו הוא! אלא לאו**
 8 **משום דאמרין זיל פתר רובא, ורוב פיעולת אחר**
 9 **בעל. ממיאי? דלמא בגוץ שחייו אביו ואמו הבשמים**
 10 **בבית האסורין? אפילו הכי, אין אפטרופוס לעריות.**
 11 **רב פהיא אמר: אתיא מהורג את הנפש, דאמר**
 12 **רחמנא: קטליה; ולחוש דלמא טרפה הנה! אלא לאו**
 13 **משום דאמרין זיל פתר רובא. וכי תימא דברקין**
 14 **ליה – הא קא מינוול. וכי תימא, משום אינה עממה**
 15 **דהיא גינווליה – ונחוש שמא במקום סוף נקב היה.**
 16 **רבינא אמר: אתיא מעדים וזמין, דאמר רחמנא:**
 17 **וגעיתם לו פאשר ומום' וגו'; ולחוש דלמא הך**
 18 **דאסחידו ביה טרפה הנה! אלא לאו משום דאמרין**
 19 **זיל פתר רובא. וכי תימא דברקין ליה – והתנן:**
 20 **רבי אומר: לא הרוג – והרגו – אין הרגין.**
 21 **רב איש אמר: אתיא משחיתיה עממה, דאמר רחמנא:**
 22 **שחוט ואכול; ולחוש שמא במקום נקב קא שחימו**
 23 **אלא לאו משום דאמרין זיל פתר רובא. אמר רב**
 24 **איש: אמריה לשמעתיא קמיה דרב פהנא, ואמר**
 25 **לה רב פהנא קמיה דרב שימי, ואמר ליה: ודלמא**
 26 **היכא דאפשר אפשר, היכא דלא אפשר לא אפשר?**
 27 **דאי לא תימא הכי, לרבי מאיר דייחש למיעופא,**
 28 **הכי נמי דלא אביל בישרא? וכי תימא הכי נמי,**
 29 **פסח**

1 **דלמא דלמא טרפה הוא! אלא לאו משום**
 2 **דאמרין זיל פתר רובא. וכי תימא, מאי נפקא לן**
 3 **מינה – הא אין גזרל קובע לעולא אלא בדרך הדין**
 4 **לשם. וכי תימא דברקין ליה – והתנן: לא היה**
 5 **מגיע לקהצית הרה עד ששעשה אכרים אכרים, רב**
 6 **מרי אמר: אתיא מפייה אביו ואמו, דאמר רחמנא:**
 7 **קטליה; ולחוש דלמא לאו אביו הוא! אלא לאו**
 8 **משום דאמרין זיל פתר רובא, ורוב פיעולת אחר**
 9 **בעל. ממיאי? דלמא בגוץ שחייו אביו ואמו הבשמים**
 10 **בבית האסורין? אפילו הכי, אין אפטרופוס לעריות.**
 11 **רב פהיא אמר: אתיא מהורג את הנפש, דאמר**
 12 **רחמנא: קטליה; ולחוש דלמא טרפה הנה! אלא לאו**
 13 **משום דאמרין זיל פתר רובא. וכי תימא דברקין**
 14 **ליה – הא קא מינוול. וכי תימא, משום אינה עממה**
 15 **דהיא גינווליה – ונחוש שמא במקום סוף נקב היה.**
 16 **רבינא אמר: אתיא מעדים וזמין, דאמר רחמנא:**
 17 **וגעיתם לו פאשר ומום' וגו'; ולחוש דלמא הך**
 18 **דאסחידו ביה טרפה הנה! אלא לאו משום דאמרין**
 19 **זיל פתר רובא. וכי תימא דברקין ליה – והתנן:**
 20 **רבי אומר: לא הרוג – והרגו – אין הרגין.**
 21 **רב איש אמר: אתיא משחיתיה עממה, דאמר רחמנא:**
 22 **שחוט ואכול; ולחוש שמא במקום נקב קא שחימו**
 23 **אלא לאו משום דאמרין זיל פתר רובא. אמר רב**
 24 **איש: אמריה לשמעתיא קמיה דרב פהנא, ואמר**
 25 **לה רב פהנא קמיה דרב שימי, ואמר ליה: ודלמא**
 26 **היכא דאפשר אפשר, היכא דלא אפשר לא אפשר?**
 27 **דאי לא תימא הכי, לרבי מאיר דייחש למיעופא,**
 28 **הכי נמי דלא אביל בישרא? וכי תימא הכי נמי,**
 29 **פסח**

1 **דלמא דלמא טרפה הוא! אלא לאו משום**
 2 **דאמרין זיל פתר רובא. וכי תימא, מאי נפקא לן**
 3 **מינה – הא אין גזרל קובע לעולא אלא בדרך הדין**
 4 **לשם. וכי תימא דברקין ליה – והתנן: לא היה**
 5 **מגיע לקהצית הרה עד ששעשה אכרים אכרים, רב**
 6 **מרי אמר: אתיא מפייה אביו ואמו, דאמר רחמנא:**
 7 **קטליה; ולחוש דלמא לאו אביו הוא! אלא לאו**
 8 **משום דאמרין זיל פתר רובא, ורוב פיעולת אחר**
 9 **בעל. ממיאי? דלמא בגוץ שחייו אביו ואמו הבשמים**
 10 **בבית האסורין? אפילו הכי, אין אפטרופוס לעריות.**
 11 **רב פהיא אמר: אתיא מהורג את הנפש, דאמר**
 12 **רחמנא: קטליה; ולחוש דלמא טרפה הנה! אלא לאו**
 13 **משום דאמרין זיל פתר רובא. וכי תימא דברקין**
 14 **ליה – הא קא מינוול. וכי תימא, משום אינה עממה**
 15 **דהיא גינווליה – ונחוש שמא במקום סוף נקב היה.**
 16 **רבינא אמר: אתיא מעדים וזמין, דאמר רחמנא:**
 17 **וגעיתם לו פאשר ומום' וגו'; ולחוש דלמא הך**
 18 **דאסחידו ביה טרפה הנה! אלא לאו משום דאמרין**
 19 **זיל פתר רובא. וכי תימא דברקין ליה – והתנן:**
 20 **רבי אומר: לא הרוג – והרגו – אין הרגין.**
 21 **רב איש אמר: אתיא משחיתיה עממה, דאמר רחמנא:**
 22 **שחוט ואכול; ולחוש שמא במקום נקב קא שחימו**
 23 **אלא לאו משום דאמרין זיל פתר רובא. אמר רב**
 24 **איש: אמריה לשמעתיא קמיה דרב פהנא, ואמר**
 25 **לה רב פהנא קמיה דרב שימי, ואמר ליה: ודלמא**
 26 **היכא דאפשר אפשר, היכא דלא אפשר לא אפשר?**
 27 **דאי לא תימא הכי, לרבי מאיר דייחש למיעופא,**
 28 **הכי נמי דלא אביל בישרא? וכי תימא הכי נמי,**
 29 **פסח**

1 **דלמא דלמא טרפה הוא! אלא לאו משום**
 2 **דאמרין זיל פתר רובא. וכי תימא, מאי נפקא לן**
 3 **מינה – הא אין גזרל קובע לעולא אלא בדרך הדין**
 4 **לשם. וכי תימא דברקין ליה – והתנן: לא היה**
 5 **מגיע לקהצית הרה עד ששעשה אכרים אכרים, רב**
 6 **מרי אמר: אתיא מפייה אביו ואמו, דאמר רחמנא:**
 7 **קטליה; ולחוש דלמא לאו אביו הוא! אלא לאו**
 8 **משום דאמרין זיל פתר רובא, ורוב פיעולת אחר**
 9 **בעל. ממיאי? דלמא בגוץ שחייו אביו ואמו הבשמים**
 10 **בבית האסורין? אפילו הכי, אין אפטרופוס לעריות.**
 11 **רב פהיא אמר: אתיא מהורג את הנפש, דאמר**
 12 **רחמנא: קטליה; ולחוש דלמא טרפה הנה! אלא לאו**
 13 **משום דאמרין זיל פתר רובא. וכי תימא דברקין**
 14 **ליה – הא קא מינוול. וכי תימא, משום אינה עממה**
 15 **דהיא גינווליה – ונחוש שמא במקום סוף נקב היה.**
 16 **רבינא אמר: אתיא מעדים וזמין, דאמר רחמנא:**
 17 **וגעיתם לו פאשר ומום' וגו'; ולחוש דלמא הך**
 18 **דאסחידו ביה טרפה הנה! אלא לאו משום דאמרין**
 19 **זיל פתר רובא. וכי תימא דברקין ליה – והתנן:**
 20 **רבי אומר: לא הרוג – והרגו – אין הרגין.**
 21 **רב איש אמר: אתיא משחיתיה עממה, דאמר רחמנא:**
 22 **שחוט ואכול; ולחוש שמא במקום נקב קא שחימו**
 23 **אלא לאו משום דאמרין זיל פתר רובא. אמר רב**
 24 **איש: אמריה לשמעתיא קמיה דרב פהנא, ואמר**
 25 **לה רב פהנא קמיה דרב שימי, ואמר ליה: ודלמא**
 26 **היכא דאפשר אפשר, היכא דלא אפשר לא אפשר?**
 27 **דאי לא תימא הכי, לרבי מאיר דייחש למיעופא,**
 28 **הכי נמי דלא אביל בישרא? וכי תימא הכי נמי,**
 29 **פסח**

1 **דלמא דלמא טרפה הוא! אלא לאו משום**
 2 **דאמרין זיל פתר רובא. וכי תימא, מאי נפקא לן**
 3 **מינה – הא אין גזרל קובע לעולא אלא בדרך הדין**
 4 **לשם. וכי תימא דברקין ליה – והתנן: לא היה**
 5 **מגיע לקהצית הרה עד ששעשה אכרים אכרים, רב**
 6 **מרי אמר: אתיא מפייה אביו ואמו, דאמר רחמנא:**
 7 **קטליה; ולחוש דלמא לאו אביו הוא! אלא לאו**
 8 **משום דאמרין זיל פתר רובא, ורוב פיעולת אחר**
 9 **בעל. ממיאי? דלמא בגוץ שחייו אביו ואמו הבשמים**
 10 **בבית האסורין? אפילו הכי, אין אפטרופוס לעריות.**
 11 **רב פהיא אמר: אתיא מהורג את הנפש, דאמר**
 12 **רחמנא: קטליה; ולחוש דלמא טרפה הנה! אלא לאו**
 13 **משום דאמרין זיל פתר רובא. וכי תימא דברקין**
 14 **ליה – הא קא מינוול. וכי תימא, משום אינה עממה**
 15 **דהיא גינווליה – ונחוש שמא במקום סוף נקב היה.**
 16 **רבינא אמר: אתיא מעדים וזמין, דאמר רחמנא:**
 17 **וגעיתם לו פאשר ומום' וגו'; ולחוש דלמא הך**
 18 **דאסחידו ביה טרפה הנה! אלא לאו משום דאמרין**
 19 **זיל פתר רובא. וכי תימא דברקין ליה – והתנן:**
 20 **רבי אומר: לא הרוג – והרגו – אין הרגין.**
 21 **רב איש אמר: אתיא משחיתיה עממה, דאמר רחמנא:**
 22 **שחוט ואכול; ולחוש שמא במקום נקב קא שחימו**
 23 **אלא לאו משום דאמרין זיל פתר רובא. אמר רב**
 24 **איש: אמריה לשמעתיא קמיה דרב פהנא, ואמר**
 25 **לה רב פהנא קמיה דרב שימי, ואמר ליה: ודלמא**
 26 **היכא דאפשר אפשר, היכא דלא אפשר לא אפשר?**
 27 **דאי לא תימא הכי, לרבי מאיר דייחש למיעופא,**
 28 **הכי נמי דלא אביל בישרא? וכי תימא הכי נמי,**
 29 **פסח**

1 **דלמא דלמא טרפה הוא! אלא לאו משום**
 2 **דאמרין זיל פתר רובא. וכי תימא, מאי נפקא לן**
 3 **מינה – הא אין גזרל קובע לעולא אלא בדרך הדין**
 4 **לשם. וכי תימא דברקין ליה – והתנן: לא היה**
 5 **מגיע לקהצית הרה עד ששעשה אכרים אכרים, רב**
 6 **מרי אמר: אתיא מפייה אביו ואמו, דאמר רחמנא:**
 7 **קטליה; ולחוש דלמא לאו אביו הוא! אלא לאו**
 8 **משום דאמרין זיל פתר רובא, ורוב פיעולת אחר**
 9 **בעל. ממיאי? דלמא בגוץ שחייו אביו ואמו הבשמים**
 10 **בבית האסורין? אפילו הכי, אין אפטרופוס לעריות.**
 11 **רב פהיא אמר: אתיא מהורג את הנפש, דאמר**
 12 **רחמנא: קטליה; ולחוש דלמא טרפה הנה! אלא לאו**
 13 **משום דאמרין זיל פתר רובא. וכי תימא דברקין**
 14 **ליה – הא קא מינוול. וכי תימא, משום אינה עממה**
 15 **דהיא גינווליה – ונחוש שמא במקום סוף נקב היה.**
 16 **רבינא אמר: אתיא מעדים וזמין, דאמר רחמנא:**
 17 **וגעיתם לו פאשר ומום' וגו'; ולחוש דלמא הך**
 18 **דאסחידו ביה טרפה הנה! אלא לאו משום דאמרין**
 19 **זיל פתר רובא. וכי תימא דברקין ליה – והתנן:**
 20 **רבי אומר: לא הרוג – והרגו – אין הרגין.**
 21 **רב איש אמר: אתיא משחיתיה עממה, דאמר רחמנא:**
 22 **שחוט ואכול; ולחוש שמא במקום נקב קא שחימו**
 23 **אלא לאו משום דאמרין זיל פתר רובא. אמר רב**
 24 **איש: אמריה לשמעתיא קמיה דרב פהנא, ואמר**
 25 **לה רב פהנא קמיה דרב שימי, ואמר ליה: ודלמא**
 26 **היכא דאפשר אפשר, היכא דלא אפשר לא אפשר?**
 27 **דאי לא תימא הכי, לרבי מאיר דייחש למיעופא,**
 28 **הכי נמי דלא אביל בישרא? וכי תימא הכי נמי,**
 29 **פסח**

המפקיד פירותיו אצל הכותי או אצל עם הארץ – בהזקתן לפעושרות ולשביעית. אצל העכו"ם – בפירותיו. רבי שמעון אומר: דמאי.

גמרא רבי חייא בשם רבי יוחנן: נתחלפה קופתו אצל הטוחן, אם היהזק עם הארץ להיות טוחן שם באותו היום – חושש. ואם לאו – אינו חושש.

ויחוש! מה בינה ולסירק? לא בן תני: סרקי שהיתה מסתפקת יום אחד מן האסור – נעשה אותו היום הזכח לכל הימים!

סירקי – אפשר לה שלא להסתפק? ברם הכא – לא היהזק עם הארץ להיות טוחן שם באותו היום. רבי מייפה סמוקה בשם רבי אבהו: כותים – נאמנים על הפקדון.

[דף י"ד ע"ב]

ולא מתניתא היא? אצל הכותי! מתניתא – עד שלא נחשדו. אתא מימר לך: אפילו משנחשדו. מהו שיהא נאמן לומר: "נטלתיו והנחתי אחרים מתוקנים תחתיהן"? אם את מאמינו שנמל תאמינו שנתן. אם אין את מאמינו שנתן – אל תאמינהו שנמל. כותי – את מאמינו שנמל, ואין את מאמינו שנתן.

רבי יונה בעי: מה נן קיימין? אם באומר: "משלי הם" – אפילו עם הארץ לא יהא נאמן. אם באומר: "פלוגי עישר לי" – אפילו כותי יהא נאמן!

אמר רבי בא: תפטר כמאן דאמר: כותי – פעכו"ם.

דאיתפלגין, כותי – פעכו"ם; דברי רבי. רבן שמעון בן גמליאל אומר: כותי – בישראל לכל דבר.

הכא את אמר: לטוחן העכו"ם – דמאי. והכא את אמר: אצל העכו"ם – בפירותיו!

כאן – קופה בקופות, וכאן – פירות בפירות.

רבי ירמיה בעי קומי רבי זעירא: מה? בפירותיו ממש? פטר טבל ברור במקום אחר.

אמר ליה: ולכל דבה?

[דף ט"ו ע"א]

ולא על יאות הנה רבי חנינא מתרים לקביל רבי אחא.

רבי חייא בר בון בשם רבי יוסי בן חנינא: לא אמר רבי שמעון – אלא כדי קופתו. הפקיד אצלו שתים – אחת דמאי ואחת ודאי. בקיימות. אכל אם נאכלה הראשונה – השנייה דמאי.

נמלו ממנו מאה בני אדם מאה סאין בת אחת – כל אחד ואחד מתקן דמאי. נתנם לאדם אחר – כבר נראה להיות ודאי [דמאי]. נמל ממנו אדם אחד פמה סאין בת אחת, הראשונה – דמאי,

והשאר – ודאי. נתנם למאה בני אדם – כבר נראו להיות ודאי.

והתני בשם רבי שמעון בשם רבי טרפון: עשו פירות ישראל זה בפירות עכו"ם זה דמאי. עוד היא, לא אמר רבי שמעון אלא עד כדי קופתו.

[דף ט"ו ע"ב]

אמר רבי יהושע בן קבסוי: כל ימי הייתי קורא הפסוק הזה (במדבר יט): והזה הטהר על הטמא – טהור אחד מזה על טמא אחד. עד שלפדתינה מאוצרה של יבנה. וחכמים אומרים: אפילו כולו עכו"ם, וישראל אחד מטיל לתוכו – דמאי.

הדא אמרה: שטהור אחד מזה על כמה טמאים.

דתנינן: אצל הנכרי – בפירותיו! אמר רבי אלעזר: חכמים שהן בשיטת רבי מאיר [רבי שמעון]. רבי יוחנן אמר: חכמים ממש. בעון קומיה: מה טעם? אמר לון: בד תסאבון, אגא אומר לכון. מה הנה מימר להון? במאן דאמר: מאליהן קבלו עליהן את המעשרות.

שמואל בר אבא בעי: ניקח לטהרות לא אמר להון – מפני גדר טהרות. למעשרות לא אמר להון – מפני גדר מעשרות. לקדשים לא אמר להון. ואילו הנה אמר להון מה הנה מימר להון גבי מעשרות? מאליהן קבלו עליהן את המעשרות.

[דף ט"ז ע"א]

רבי ירמיה, רבי יהיא בשם רבי יוחנן: מודה רבי שמעון שהוא מפריש מעשרותיו מהלכה. הא רבי שמעון אומר: מפריש, הא רבנן אמרי: מפריש, מה ביניהון?

רבי שמעון אומר: מפריש ונטיל דמים מן השבט. ורבנן אמרי: מפריש ואינו נטיל דמים מן השבט. אפילו בתרומת חוצה לארץ אינה? אילו תרומה חוצה לארץ, שפא אינו נטיל דמים מן השבט?

דילמא על עיקר טבלו של עכו"ם איתאמרת אלא בגין דתני: רבי יהודה ורבי שמעון אומר: יש קנין לעכו"ם בארץ ישראל לפוטרו מן המעשר – עליה, רבי ירמיה, רבי יהיא בר אבא בשם רבי יוחנן: מודי רבי שמעון שהוא מפריש מעשרותיו מהלכה.

[דף ט"ז ע"ב]

הלכה ה'

מתני' הנותן לפונדקית – מעשר את שהוא נותן לה, ואת שהוא נטיל מפנה, מפני שהיא חשודה להלף. אמר רבי יוסי: אין אנו אתראין לרמאין! אינו מעשר אלא מה שהוא נטיל מפנה בלבד.

גמרא רבי יוסי ורבן שמעון בן גמליאל אמרו דבר אחד. במה דרבי יוסי אמר: אין אנו אתראין לרמאין, בן רבן שמעון בן גמליאל אמר אין אנו אתראין לרמאין.

מסתברא רבי יוסי יודי לרבן שמעון בן גמליאל, ורבן שמעון בן גמליאל לא יודי לרבי יוסי.

רבי יוסי יודי לרבן שמעון בן גמליאל, שאין אנו אתראין לרמאין.

ורבן שמעון בן גמליאל לא יודי לרבי יוסי, שאין דרך חבר להיות מוציא מביתו דבר שאינו מתוקן.

הלכה ו'

מתני' הנותן לחמותו – מעשר את שהוא נותן לה ואת שהוא נוטל ממנה, מפני שהיא חשודה לחלף את המתקלקל.

אמר רבי יהודה: רוצה היא בתקנת בתה, ובושה מהתנה.

ומודה רבי יהודה בנותן לחמותו שביעית שאינה חשודה להחליף להאכיל את בתה שביעית.

גמרא אמר רבי יוחנן: אוף קדמייתא על דעתיה דרבי יהודה היא. דרבי יודא אמר: הנותן לחמותו – בנותן לפונדקית. ורבנן אמרי: הנותן לחמותו – בנותן לשכנתו. ביהודא דתניא: הנותן לשכנתו פת לאפות לו, תבשיל לעשות לו – אינו חושש לא משום שביעית ולא משום מעשרות. אימתי? בזמן שנתן לה שאור ותבלין. אבל אם לא נתן לה שאור ותבלין – חושש משום שביעית ומשום מעשרות.

מה? חמותו מן האירוסין או חמותו מן הנישואין? נשמעינה מן הדא: מודה רבי יודה בנותן לחמותו שביעית, שאינה חשודה להאכיל את בתה שביעית. שנייא היא תפון, בין מן האירוסין בין מן הנישואין, אוף הכא לא שנייא בין מן האירוסין בין מן הנישואין.

הדרן עלה מאכילים את העניים

פרק רביעי

הלכה א' מתני' הלוקח פירות ממי שאינו נאמן על הפעשרות, ושכח לעשרן – שואלו בשבת ואוכל על פיו. חשיכה מוצאי שבת – לא יאכל עד שייעשר.

תרומת מעשר של דמאי שהורה למקומה – רבי שמעון השזורי אומר: אף בחול שואלו ואוכל על פיו.

גמרא חברייא בשם רבי יוחנן: מפני כבוד שבת התירו. אם מפני כבוד שבת, למה לי שואלו? על ידי עולי עולה.

רבי ביבי בשם רבי חנינא: אימת שבת עליו, והוא אומר אמת! ואם אימת שבת עליו, בדה תנינן: חשיכה מוצאי שבת – לא יאכל עד שייעשר? מפני אחד שאין אימת שבת עליו.

תני: שואלו בחול – לא יאכל בשבת. מאן דאמר: אימת שבת עליו – ניהא. מאן דאמר: מפני כבוד שבת, אפילו שואלו בחול – יאכל בשבת! לא אמר אלא שוגג, הא מויד – אסור. דתנינן: שבת לעשרן!

בשאינ עמו תנאי. אכל אם יש עמו תנאי – אוכל על תנאי. מהו שיאכל על שאילת חבירו? היאך עבדא? לקחו ממנו שני בני אדם באחת, שאלו על אחת מהן – השני לא יאכל עד שיעשר ועד שישאלנו. אני אומר: של זה עישר, ושל זה לא עישר.

[דף י"ז ע"א]

לקח ממנו אדם אחד שתי כלכלות באחת, שאלו על אחת מהן – השני לא יאכל עד שיעשר ועד שישאלנו. אני אומר: זה עישר, וזה אינו עישר. חשבה מוצאי שבת – מעשר מזה על זה. מאן דאמר: מפני כבוד שבת – ניהא. ומאן דאמר: מפני שאימת שבת עליו, למה מעשר מזה על זה? עד כדון, בשאינ לו מאותו המין. ואפילו יש לו מאותו המין – הוצר תאוב.

יום טוב שהוא כמון לשבת, בין מלפניה בין מלאחריה. וכן שני ימים טובים של גליות, מאן דאמר: קדושה אחת היא – אוכל. מאן דאמר: שתי קדושות הן – אינו אוכל. אפילו למאן דאמר שתי קדושות הן – אוכל עד שלא נראה לעישר מעשר בנתיים.

ותנינן: שאלו ביום טוב – אוכל בשבת. בשבת – אוכל ביום טוב. רבי יונה בשם רבי זעירא: תיפתר, בפירות דעתו עליהן מערב שבת. אבל בפירות שלא נסמכה דעתו עליהן מערב שבת – לא בדא.

אמר רבי מנא: מיליהון דרבנן מסייעין לרבי יונה אבא. דתנינן תמן: הפדיר את חבירו שיאכל אצלו והוא אינו מאמינו על הפעושר. רבי ינאי בשם רבי ישמעאל, בשם רבי יוחנן: בשבת של פרוטנמיא התירו, מפני איבה. בשבת של פרוטנמיא, לא בפירות שנסמכה דעתו עליהן מערב שבת היא? ולא אמר אלא מפני איבה.

שאלו שבת הראשונה ולא בא – השנייה לא יאכל עד שיעשר, או עד שישאלנו. ולא כבר שאלו? אמר רבי יונה: תמן – בההוא דשאל על נפשיה. ברם הכא – בההוא דשאל חורין עלוי.

[דף י"ז ע"ב]

ורבי יונה בעי: מהו שישאלנו דרף עקלתון? רבי יונה כדעתיה. רבי יונה זבין חיפי מן דבר הקיולא, נפק לגביה אמר ליה לא דאנא חשיד לך, אלא בגין דזבנית מינך חיפי וחמית אוכלים עלך, ואמרית דילמא דאנשי תיה מתקנה. מתקנין הויין! טען מחזקה עלוי. אמר ליה: מה אנא חשיד לך? תני: תרומת מעשר של דמאי שחזרה למקומה – מדפעת. שלא למקומה – אינה מדפעת. דברי רבי אלעזר.

וחכמים אמרים: בין למקומה בין למקום אחר – מדפעת.

רבי שמעון אומר: בין למקומה בין שלא למקומה – אינה מדפעת.

רבי בון בר חייא בעי קומי רבי זעירא: מאן דאמר מדמעת - מדמעת. ושאנינה מדמעת - אינה מדמעת - ניהא. מאן דאמר: למקומה מדמעת, שלא למקומה אינה מדמעת - מה בין למקומה, מה בין שלא למקומה?

על רבי חגי, אמרין: בדין הוא מימר: "משה דאנא אומר טעמא". אומר: "משה דאנא אומר טעמא" מאן דאמר: מדמעת - שהיא מתרת את השיריים לאכילה. מאן דאמר: אינה מדמעת - שאינה מתרת השיריים לאכילה.

הורי רבי לא כהדא דרבי חגי.

אמר רבי זעירא: אתא עובדא קומי דרבי חנינא, והורי רבי שמעון שזורי.

רבי אחא בשם רבי יונתן: אין הלכה ברבי שמעון שזורי.

יתר מכאן היה רבי שמעון שזורי אומר: הפריש תרומת מעשר ונשרפה - הרי זה שואל ואוכל על פיו.

לא בך אומר רבי זעירא: אתא עובדא קומי דרבי חנינא, והורי רבי שמעון שזורי?

אמר רבי אבין: לא דמיא ההיא שאילתא לההיא קדמייתא. תמן, לא בגין חשוד ליד אלא בגין דזבנית מנה אתמול חיטין וחמית אוכלסין עלך ואמרית דילמא דאנשיתה מתקנה, מתקנין הויין. ברם הך, בגין דחשדתיך, ותקינתין ואיתקריין מתקנין הוויין?

רבי שמואל בריה דרבי יוסי בי רבי בון אמר: תני בר קפרא בן: אימת הדימוע עליו, והוא אומר אמת.

הלכה ב'

מתני' הפדיר את חבירו שיאכל אצלו, והוא אינו מאמינו על הפעשרות - אוכל עמו בשבת הראשונה, אף על פי שאינו נאמן על הפעשרות. בלבד שיאמר לו: "מעושרין הן". ובשבת שניה, אף על פי שהוא נודר מפני הניה - לא יאכל עד שייעשר.

גמרא רבי ינאי בי רבי ישמעאל בשם רבי יוחנן: בשבת של פרוטגמייא התירו מפני איבה. אומר רבי אבון: פאן התירו טבלים משום דרכי שלום.

רבי חנינא אומר, רבי ירמיה בעי: אם מפני דרכי שלום, למה לי בלבד שיאמר לו מעושרים הן?

שאלו בשבת הראשונה ולא בא, השניה מהו שתיעשה ראשונה?

[דף י"ח ע"א]

אמר רב חסדא: פאן שנינו שאמר לחבר שיאכל בסעודה שאין לה שם.

הלכה ג'

מתני' רבי אלעזר [אליעזר] אומר: אין אדם צריך לקרות שם על מעשר עני של דמאי. והכמים אומרים: קורא שם ואין צריך להפרישו.

מי שקרא שם לתרומת מעשר של דמאי, ולמעשר עני של ודאי – לא יפלים בשבת. ואם היה כהן או עני למודים לוכל אצלו – יבואו ויאכלו, ובלבד שיודיעם.

גמרא רבי בא בר הונא בשם רב: האוכל פירותיו טבולין למעשר (שני) עני – חייב מיתה.

מה טעם דרבי אליעזר? מפיון שהוא יודע שהוא בעון מיתה – מפריש.

מה טעם דרבנן? בלא כד קורא שם ואינו צריך להפריש.

(הנאמן) ראו אותן מפריש שני, תני: הנאמן לשני – נאמן לראשון; דברי רבי אליעזר. והכמים אומרים: הנאמן לראשון – נאמן לשני. הנאמן לשני – אינו נאמן לראשון.

מה טעם דרבי אליעזר? משום שאינו חשוד להקדים, או משום שהפריש שני, חזקה שהפריש ראשון.

והתנינן: רבי יעזר אומר: אין אדם צריך לקרות שם למעשר עני של דמאי, הא שני [ראשון] – צריך! מה אם שני שאין לרבו טובת הנאה – צריך להפריש. עני [ראשון] שיש לרבו טובת הנאה – לא כל שבין!

[דף י"ח ע"ב]

הוציא להם מעשר שני מתוך ביתו, אמר להן: "פדוי הוא" – נאמן. "פדוי לי, ופדוי לכם" – אינו נאמן.

מתניתא דרבי אליעזר היא, דרבי אליעזר אומר: הנאמן לשני – נאמן לראשון. אמר רבי יוסי: דברי הכל היא! עשו אותה בתוספות הכפורים. מה תוספות הכפורים – נאכלת במהרה ופסורה מן הדמאי, אף זה – נאכלת משום שני ופסור מן הראשון.

אתא רבי הנגיה בשם רבי אימי: דרבי אליעזר היא.

כיני מתניתא: לא יתנום בשבת. דתנינן תפון: בית שמאי אומרים: אין מוליכין חלה ומתנות לפהו ביום טוב, בין שהורמו מאמש, בין שהורמו מהיום. ובית הלל מתירין.

הדא ילפא מן ההיא, וההיא ילפן מן הדא. הדא ילפא מן ההיא, היא יום טוב היא שבת. וההיא ילפא מן הדא. בלימודין, אכל בשאינו למודין – לא סלק על בר נש מיכול פיסתיה בביתיה דחבריה.

תני: לא יסרב אדם בחבירו לארחו, בשעה שהוא יודע שאינו רוצה. ולא ירבה לו בתקרוכת, בשעה שהוא יודע שאינו מקבל. מהו בתקרוכת? ידע דהוא רחיץ והוא מטרח עלוי.

ובירושלים, הוה מפיד פילכיה דשמאלא לימינא.

תני: אין מוליכין לבית האבל בכלי זכוכית צבועה, מפני שהוא טוענו טענת הינם.

[דף י"ט ע"א]

תני: עיר שיש בה עכו"ם וישראל – הגבויים גובין משל ישראל ומשל עכו"ם, ומפרנסין עניי ישראל ועניי עכו"ם, ומבקרין חולי ישראל וחולי עכו"ם, וקוברין מתי ישראל ומתי עכו"ם, ומנחמין אבילי ישראל ואבילי עכו"ם, ומבגיסין כלי עכו"ם וכלי ישראל, מפני דרכי שלום.

גידרתי שאליו לרבי אימי, יום משתה של עכו"ם, מהו? סבר משרי לון מן הכא, מפני דרכי שלום. אמר לון רבי בא: והתני רבי הוויא: יום משתה של עכו"ם – אסור! אמר רבי אימי: אילולי רבי בא, היה לנו להתיר עבודה זרה שלהם, וברוך המקום שריתקנו מהם.

הלכה ד'

מתני' האומר למי שאינו נאמן על הפעשות: "קח לי ממי שהוא נאמן, וממי שהוא מעשר" – אינו נאמן. "מאיש פלוני" – הרי זה נאמן. הלך ליקח מפונג, אמר לו: "לא מצאתיו, ולקחתי לך מאחר שהוא נאמן" – אינו נאמן.

גמרא תני: אמר רבי יוסי: אפילו אמר לו: "מפלוני" – אינו נאמן עד שיאמר לו: "קח, ואני נתן מעות".

מה טעמא דרבי יוסי? אני אומר: אחד קרוב מצא ולקח מפונג.

דתנינן תפוז: התקבל לי גיטי במקום פלוני – אוכלת בתרומות עד שיגיע גט לאותו מקום. רבי לעזר אומר מיד: מה טעמא דרבי לעזר? אני אומר אחר הדלת מצא.

אתא דרבי אלעזר ברבי יוסי, ודרבי יוסי ברבי אלעזר.

דרבי יוסי ריבה מן דרבי לעזר ולא מודה רבי לעזר שאם (אמר) אמרה לו: "אל תקבלהו לי אלא במקום פלוני" – שהיא אוכלת בתרומה עד שיגיע גט לאותו מקום.

והכא, אפילו אמר לו: "מפלוני" – אינו נאמן עד שיאמר לו: "קח ואני נתן מעות!" מה טעמא דרבי יוסי? אני אומר: אחד קרוב מצא ולקח מפונג.

הלכה ה'

מתני' הנכנס לעיר, ואינו מכיר אדם שם, אמר: "מי כאן נאמן?" "מי כאן מעשר?" אמר לו אדם אחר: "אני איני נאמן, איש פלוני נאמן!" – הרי זה נאמן.

הלך ליקח הימנו, אמר להן: מי כאן מוכר יטון? אמר לו: "מי ששלקה אצלי!" אף על פי שהן בגומלין זה את זה – הרי אלו נאמנים.

החפרים שנכנסו לעיר, אמר אחד מהן: שלי – חדש, ושל חברי – יטון. שלי – אינו מתוקן, ושל חברי – מתוקן – אינן נאמנים. רבי יהודה אומר: נאמנים.

גמרא ועד אחד נאמן? אמר רבי יוחנן: קל הקילו באכסנאי, מפני חיי נפש.

תני: נכנס לעיר ואינו מכיר אדם, או שתיה עומד בגורן ואינו מכיר אדם שם – הרי זה נשאל בין לחבר בין לעם הארץ; דברי רבן שמעון בן גמליאל. רבי אומר: אין נשאלין על התרומה אלא לחבר בלבד.

אתיא דרבי – פרבי מאיר, ודרבן שמעון בן גמליאל – בשיטתיה. דתנינן תמן: כל המומין הראוין לבא בידי אדם, רועין ישראל – נאמנין, רועין כהנים – אינן נאמנים. רבן שמעון בן גמליאל אומר: נאמן הוא על של חבירו, ואינו נאמן על של עצמו. רבי אומר: החשוד על הדבר – לא דנו ולא מעידו.

אמר רבי יונה: מה פליגינן? ליקח. אבל לחלק – אף רבן שמעון בן גמליאל מודה. מה בין לחלק מה בין ליקח? קול יוצא לחילוק.

תני: הנכנס לעיר, ומצא סיעות של בני אדם, אומר: מי באן נאמן? מי באן מעשר? אומר לו אחד: "אני נאמן". אם אמרו לו שהוא נאמן –

[דף י"ט ע"ב]

הרי זה נאמן. אמרו לו: "שאינו נאמן", בפניו – אינו נאמן, שלא בפניו – נאמן.

אמר רבי יונה: בן עיר – בסיעות חברים, ובאכסנאי – בסיעות עם הארץ. וקשיא על דרבי יונה, חבריו, ואת אמרת שלא בפניו נאמן!

מה טעם דרבי יודה? מפני חיהון של בני העיר. מה טעמיהון דרבנן? מצויין הן להתפרנס מעיר אחרת.

הדרן עלה הלוקח פירות

פרק המישי

הלכה א' מתני' הלוקח מן הנחתום ביצד מעשר? נוטל פדי תרומת מעשר וחלה, ואומר: "אחד ממאה שיש באן – הרי זה בצד זה מעשר, ושאר מעשר – סמוך לו. זה שעשיתי מעשר – עשיתי תרומת מעשר עליו, והשאר – חלה. ומעשר שני – בצפונה או בדרומה, ומחולל על הפעות".

גמרא אף על החלה? וחלה חייבת בדמאי? ולא בן תנינן: חלת עם הארץ והמדומע – פטורין מן הדמאי!

רבי אהא, רבי בון בר חייא בשם רבי יוסי בן חנינא: דבית שמאי היא! ותני בן, רבי שמעון בן יהודא אומר משום רבי שמעון: חלה – בית שמאי כחייבין, ובית הלל פוטריין.

כלום אמרו בית שמאי אלא דבר שהוא לזריעה ולאכילה, אילו הלוקח לזרע, ולכהמה, קמח לעורות, שמן לנר, שפוא אינו פטור מדמאי? אלא, במגבל עיסתו במי פירות.

לא פן אמר רבי יוסי בי רבי חנינא: דרבי אלעזר פן יהודה איש ברתותא הוא! הא פרבנין – לא! אלא ולא] פרבי יוהנן, דרבי יוחנן אמר: פאן – בעושה בטרה, וכאן – בעושה בטומאה.

[דף כ' ע"א]

אלא פרבי אלעזר, דרבי אלעזר אמר: פאן וכאן – בעושה בטרה, אלא במתארה אצלו. לא פן תני: הנאמן על הטהרות – נאמן על הפעולות. ותניתיה רבי ינאי בי רבי ישמעאל ואמר: הדיא דתימר – במתארה אצלו. אבל ברבים – אינו נאמן עד שיקבלו עליו ברבים. וכא – ברבים אנו קיימין.

רבי אבין, רבי שמאי בשם רבי אחא שמע לה מן דבתרה. הרוצה להפריש תרומה ותרומת מעשר פאחת. וכמה דתימר תמן: חוין מן הראוי ליקדש לשם תרומה, והכא חוין מן הראוי ליקדש לשם חלה.

תנינן חלה בין ראשון לשני. רבי יונה בשם זעירא אמר: חלה – אין בה משום כל תאחר. רבי יוסי בשם רבי זעירא: אין משנה אמורה על סדר. ולא בדמאי אנו קיימין? לא פן אמר רבי בא פריה דרבי חייא בשם רבי יוחנן: מתניתין – דמאי. הא בודאי – לא. והכא, בדמאי אנו קיימין!

תני רבי חייא: אף בודאי! עליה, רבי יונה בשם רבי זעירא אמר: זאת אומרת: חלה – אין בה משום כל תאחר.

רבי יוסי בשם רבי זעירא אמר: אין משנה אמורה על סדר! אלא תקדים חלה לראשון. מעתה תהא חלה חייבת במעשרות, ומעשרות לא יהו חייבין בחלה, שכל הקודם את חבירו חבירו מתחייב בו!

[דף כ' ע"ב]

ותני פן: העושה עיפה מן הטביל, בין שתקדים חלה לתרומה, בין שתקדים תרומה לחלה – מה שעשה עשוי. חלה לא תאכל עד שיוציא עליה תרומה, תרומה לא תאכל עד שיפריש עליה חלה.

ולמה קדמה ראשון? מפני שקדמה לגורן. והרי שני קדמו לגורן! אמר רבי מתניה: בדין תיה שתקדום חלה לכל, ולמה קדמה ראשון? מפני שקדמה לגורן, וכתוב בו ראשית. שני, אף על פי שקדמו לגורן – אין פתיב בו ראשית.

הלכה ב'

מתני' הרוצה להפריש תרומה ותרומת מעשר פאחת – נוטל אחד משלשים ושלש ושלש, ואומר: "אחד מפאה מפה שיש פאן – הרי זה בצד זה הולין, ושאר תרומה על הכל. ומהחולין שיש פאן – הרי זה בצד זה מעשר, ושאר מעשר – סמוך לו. זה שעשיתי מעשר – עשוי תרומת מעשר עליו, והשאר – חלה, ומעשר שני – בצפזנו או בדרומו, ומהולל על הפעות".

גמרא תני: הרוצה להפריש תרומה ותרומת מעשר וחלה פאחת – נוטל כדי תרומה ותרומת מעשר וחלה פאחת. וכמה הן? אחד מעשרים, ואומר: אחד מפאה מפה שיש פאן – הרי הן בצד

זה חולין טבל, ועוד אחד מארבעים ושמונה סמוך לו, והשאר – תרומה על הכל. ומתחילין שיש בו, וזה שעשיתי חולין טבל – עשוי מעשר, ושאר מעשר – סמוך לו. וזה שעשיתי מעשר – עשוי תרומת מעשר עליו. ומעשר שני – בצפונה ובדרומו מחולל על המעות.

רבי שמואל בר נחמן בשם רבי יונתן: צריד לברך המש ברכות. תני רבי חייה: כוללן ברכה אחת. עד כדון פהן, לוי. ישראל, אין יאמר תרומת מעשר – נמצא מפריש על דבר שאינו שלו!

[דף כ"א ע"א]

מעשר ואח"כ תרומה – נמצא מקדים. תרומה ואחר כך מעשר – נמצא או פוחת מפעשותיו, או מוסיף על מעשותיו! בהדא דתני: הפוחת מפעשותיו – מעשותיו מתוקנים ופירותיו מקולקלים. המעדיף על מעשותיו – מעשותיו מקולקלים ופירותיו מתוקנים.

אמר רבי יוסי: בסמוך על תניי בית דין הוא. מהו תניי בית דין? עד מקום שהדעת מועה. מהו תניי בית דין? אמר רבי יוחנן: כדי שיהא קובע מעשר ראשון בצפונה, ומעשר שני לדרומו, ותרומת מעשר בצפון צפונת.

מהו תניי בית דין הוא? לכשיפדה – מעשר שני שבעודה פדוי.

עד כדון ביבש [בלח]. בלח וביבש. הנה ליה מאה תאנים, חמשינ רברבין וחמשינ דקיקין, אין מסב מן רברביא – צריד נסיב תשע. מן דקיקתא – צריד מיסב אחת עשר. נסב עשרה מן רברביא – אית תמן חדא חולין. וחס לומר שפא אותה חולין עושה אותה תרומת מעשר למקום אחר! וכתיב: **תרומת ה' מעשר מן המעשר** – ולא חולין מן המעשר!

אמר רבי בון בר פהנא: מתנה ואומר: מעשר הנה שהפירות הללו חייבות – הרי הוא קבוע בתהלת כל עוקץ ועוקץ, ומחלה, עד שהוא מגיע בכל עשר. מסב, אית בהון חדא תרומת מעשר, וכל שהוא חולין.

עד כדון דבר מרובה, היה דבר ממועט. הנה ליה עשר תאנים, המש רברבין והמש דקיקין, אין יסב מן רברבתא – צריד מסב חדא פרא ציבחר. מן דקיקתא – צריד מסב חדא ועוד ציבחר נסיב חד מן רברבתא – אית תמן

[דף כ"א ע"ב]

כל שהוא חולין, וחס לומר שפא אותו החולין עושה תרומת מעשר למקום אחר, וכתיב: **תרומת ה' מעשר מן המעשר** – ולא חולין מן המעשר!

אמר רבי אבא קרתיגנייא: מתנה ואומר: המעשר הנה שהפירות הללו חייבות – הרי הוא קבוע בתהילת העוקץ, ומסויים, ואומר לפהן: "עד כאן סיימתי".

הרי הוא בצד זה חולין טבל. ויאמר: "הרי הוא בצד זה מעשר!" נמצא מקדים. ויאמר: "הרי הוא בצד זה תרומה!" – נמצא או פוחת על התרומה או מוסיף על התרומה. מתוך שהוא אומר: "הרי הוא בצד זה חולין טבל", או פוחת מן התרומה או מוסיף על התרומה – אין בכך כלום.

הלכה ג'

מתני' הלוקח מן הנחתום – מעשר מן החמיה על הצוננת, ומן הצוננת על החמיה. אפילו מדפוסים הרבה; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אוסר, שאני אומר: הפוס של אמש – היו משל אחר, ושל היום – היו משל אחר. רבי שמעון אוסר בתרומת מעשר, ומתיר בחלה.

גמרא עד היכן? תלמודי של רבי היא בשם רבי יהושע בן לוי: עד שלשים יום. היך עבדא? לקח ממונו בתחלת שלשים, ובאמצע שלשים, ובסוף שלשים, ראשון על גבי (שלישי) שני – מין אחד הוא. ראשון על גבי שלישי – שני מינין הן.

רבי שמעון אוסר בתרומת מעשר ומתיר בחלה. ורבי יהודה אוסר בחלה? ולא אצלו? היא נטבלת? אלא בשואל שאור טמא לעשות עיסתו.

אפילו כן, לא אצלו? היא נטבלת? אלא בשואל כפר טמא למלאות תנורו. ואם בשואל כפר טמא למלאות תנורו – מעשר מפל כפר וכפר! אלא ודלא! כרבי יוחנן, דרבי יוחנן אמר: כאן – בעושה בטהרה, כאן – בעושה בטומאה.

[דף כ"ב ע"א]

אלא כרבי אלעזר, דרבי אלעזר אמר: כאן וכאן – בעושה בטהרה.

ואמר רבי מתניא: בלוקח מן הפלטר היא מתניתא. אמר רבי יודן אבוי דרבי מתניא: בעושה בטומאה קיימינן, ואצלו נטבלת, אוף רבי יודה מודה בהו ותני כן: רבי יהודה ורבי שמעון אוסרין בתרומת מעשר, ומתירין בחלה.

הא רבי יודה אוסר בתרומת מעשר ומתיר בחלה, רבי שמעון אוסר בתרומת מעשר ומתיר בחלה, מה בינייהו? על דעתיה דרבי יהודה – אינו מפריש לא משל היום על של אמש, ולא משל אמש על של היום, ומפריש מן התנור על התנור. על דעתיה דרבי שמעון, אפילו מן התנור על התנור – אינו מפריש.

הלכה ד'

מתני' הלוקח מן הפלטר – מעשר מפל טפוס וטפוס; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אוסר: מאחד על הכל. ומודה רבי יהודה בלוקח מן הפנפול – שהוא מעשר מפל אחד ואחד.

גמרא רבי מאיר אוסר: נחתום – עושה טפוס אחד, ופלטר – משתמש בכמה נחתומין. רבי יהודה אוסר: נחתום – עושה כמה טפוסין, ופלטר – משתמש בנחתום אחד.

איזהו מנפול? דבי רבי ינאי אמרי: תשעה פלטרין ועשרה נחתומין, תימניא מן דתימניא, וחד מן דתריי.

רבי יונה בעי: היו לפניו שני טפסין – הוכיח על עצמו שהן שניים. הושוו בלן לעשות טפוס אחד – מעשר מפל כפר וכפר!

מִסְכַּת אֵהָלוֹת פֶּרֶק שְׁנִי

וְאֵת הַקִּיּוֹסִיּוֹן, נוֹטֵל אֶת הַדְּרָאִין וּמְנִיחַ אֶת הַסֶּפֶק. וְזוֹהוּ עֵפֶר קְבָרוֹת מְלֵא תִירוּד וְעוֹד.

ג. שְׂדֵרָה שְׂגוּרָה רַב חֲלִיּוֹת מִמֶּנָּה,² אָף עַל פִּי שְׂשֻׁלְדָה קִימַת - טְהוּרָה. בְּזִמְנָן שְׁהִיא בְּתוֹךְ הַקְּבָר, אֶפְלוּ מִשְׁבָּרַת וְאֶפְלוּ מִכְתַּתָּת - טְמֵאָה, מִפְּנֵי שֶׁהַקְּבָר מִצְרָפָה.

ד. הַגְּלִגְלַת שְׁהִיהָ בְּהָ נִקְבַּ אֶחָד אַרוֹךְ, אוֹ נִקְבִים הַרְבֵּה - מִצְטָרְפִין לְמֵלֵא מִקְדָּח. אָמַר רַבִּי יוֹסִי בֶן הַמִּשְׁלָם: מַעֲשֶׂה בְעֵינַי בּוּל בְּאֶחָד שֶׁנִּחַתְקָה גְלִגְלָתוֹ, וְתִלְהָ עָלֶיהָ הַרּוֹפֵא מִטְּלַת שֶׁל קְרוּיָה, וְחִיָּה. אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלֵעָזָר: מִשָּׁם רָאִיָּה? אָף עַל פִּי שְׁחִיָּה כָּל יָמוֹת הַחֲמָה, וְכִיּוֹן שֶׁעָבְרוּ עָלָיו יָמוֹת הַצְּנֵה - מִיַּד מַת.

ה. כְּזִית בֶּשֶׂר הַפּוֹרֵשׁ מֵאֲבָר מִן הַחֵי; רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מִטְּמֵא. הַשִּׁיבּוֹ אֶת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר שְׁתֵּי תְּשׁוּבוֹת: לֹא! אִם אִמְרַתְּ בְּמַת שֵׁישׁ לוֹ רַב רַבְעֵ וְרִקְב, תֵּאמַר בְּאֲבָר מִן הַחֵי שֵׁאִין לוֹ רַב רַבְעֵ וְרִקְב? דְּבָר אַחֵר, מִי תְלוּי בְּמִי? אֲבָר תְלוּי בְּבֶשֶׂר אוֹ בֶשֶׂר תְלוּי בְּאֲבָר? הַבֶּשֶׂר תְלוּי בְּאֲבָר, אֶפְשָׁר שֶׁהַבֶּשֶׂר מִטְּמֵא בְּמַגֵּעַ וּבְכִמְשָׂא וּבִאֵהָל, וְהֵאֲבָר יִהְיֶה טְהוֹר? אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: תְּמָה אֲנִי, אִם טְמֵא רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, לֹא טְמֵא אֱלֵא בְּזִמְנָן שֵׁישׁ בְּאֲבָר בֶּשֶׂר כְּרֵאוּי, שְׁיִהָ זֶה וְזֶה מִטְּמֵא בְּמַגֵּעַ וּבְכִמְשָׂא וּבִאֵהָל.

ו. עֵצִים כְּשֶׁעוֹרָה, הַפּוֹרֵשׁ מִן הָאֲבָר מִן הַחֵי. רַבִּי נְחוּנְיָא מִטְּמֵא. הַשִּׁיבּוֹ אֶת רַבִּי נְחוּנְיָא שְׁלֹשׁ תְּשׁוּבוֹת: לֹא! אִם אִמְרַתְּ בְּמַת שֵׁישׁ בּוֹ רַבְעֵ רִקְב, תֵּאמַר בְּאֲבָר מִן הַחֵי, שֵׁאִין בּוֹ רַב רַבְעֵ רִקְב? דְּבָר אַחֵר: מִי תְלוּי בְּמִי? אֲבָר תְלוּי בְּעֵצִים אוֹ עֵצִים תְלוּי בְּאֲבָר? הַעֵצִים תְלוּי בְּאֲבָר! אֶפְשָׁר שֶׁהַעֵצִים מִטְּמֵא בְּמַגֵּעַ וּבְכִמְשָׂא, וְהֵאֲבָר יִהָ טְהוֹר? אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: תְּמָה אֲנִי, אִם טְמֵא רַבִּי נְחוּנְיָא, לֹא טְמֵא אֱלֵא בְּזִמְנָן שֵׁישׁ בְּאֲבָר עֵצִים כְּשֶׁעוֹרָה,

א. יִשְׂרָאֵל שֶׁשָּׁחַט בַּהֵמָה טְמֵאָה לְעוֹבֵד כּוֹכְבִים, שָׁחַט בָּהּ שְׁנַיִם אוֹ רַב שְׁנַיִם, וְעַדִּין מִפְּרֻכְסַת - מִטְּמֵא טְמֵאֵת אוֹכְלִין, אֲבָל לֹא טְמֵאֵת נְבִלוֹת. אֲבָר הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנָּה - כְּפּוֹרֵשׁ מִן הַחֵי. וּבֶשֶׂר הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנָּה - כְּבֶשֶׂר הַפּוֹרֵשׁ מִן הַחֵי וְאִסוּרָה לְבַנֵּי נַח. וְאֶפְלוּ מִתָּה הַבְּהֵמָה - אֵינָה מִטְּמֵאָה טְמֵאֵת אוֹכְלִין. וְעוֹבֵד כּוֹכְבִים שֶׁשָּׁחַט בַּהֵמָה טְהוּרָה לְיִשְׂרָאֵל, שָׁחַט בָּהּ שְׁנַיִם, אוֹ רוֹב שְׁנַיִם, וְעַדִּין הִיא מִפְּרֻכְסַת - מִטְּמֵאָה טְמֵאֵת אוֹכְלִים, אֲבָל לֹא טְמֵאֵת נְבִלוֹת. וְאֲבָר הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנָּה - כְּפּוֹרֵשׁ מִן הַחֵי. וּבֶשֶׂר הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנָּה - כְּפּוֹרֵשׁ מִן הַחֵי. וְאִסוּרָה לְבַנֵּי נַח. וְאֶפְלוּ מִתָּה הַבְּהֵמָה. נִחְרָה - אֵינָה מִטְּמֵא טְמֵאֵת אוֹכְלִין. שָׁחַט בָּהּ אֶחָד אוֹ רַב אֶחָד - אִין בָּהּ טְמֵאָה שֶׁל כָּלּוּם. שָׁחַט עוֹבֵד כּוֹכְבִים בְּמִקּוֹם שֵׁאִין יִשְׂרָאֵל עוֹשֶׂה אוֹתָהּ טְרָפָה, וּבֵא יִשְׂרָאֵל וְגִמְרָה - מִתְּרַת בְּאִכְלָה. שָׁחַט יִשְׂרָאֵל, בֵּין בְּמִקּוֹם שֶׁעוֹשֶׂה אוֹתָהּ טְרָפָה, וּבֵין בְּמִקּוֹם שֵׁאִין עוֹשֶׂה אוֹתָהּ טְרָפָה, וּבֵא עוֹבֵד כּוֹכְבִים וְגִמְרָה - שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה. שָׁחַט בָּהּ יִשְׂרָאֵל שְׁנַיִם אוֹ רַב שְׁנַיִם, אֶחָד עוֹבֵד כּוֹכְבִים וְאֶחָד יִשְׂרָאֵל, חוֹתֵךְ מִמֶּנָּה בֶּשֶׂר וּמִמֵּתִין לָהּ עַד שְׁתַּמּוּת, וּמִתְּרַת בְּאִכְלָה.

ב. מְלֵא תִירוּד רִקְבִי שֵׁאֲמָרוּ - יִשְׁנוּ מַעֲקָר אֲצַבְעוֹתָיו וְלִמְעָלָה; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֻקִּים אוֹמְרִים: מְלֵא חֲפְנָיו. וְאִיזְהוּ מַת שֵׁישׁ לוֹ רִקְב? הַנִּקְבָר עָרוֹם בְּאֵרוֹן שֶׁל אֲבָן, עַל גְּבֵי הַרְצָפָה, וְעַל גְּבֵי הַטְּבֵלֵא שֶׁל שֵׁישׁ. אֲבָל הַנִּקְבָר בְּכִסּוּתוֹ, וּבְאֵרוֹן שֶׁל עֵץ, עַל גְּבֵי עֶפֶר - אִין לוֹ רִקְב. וְהַנּוֹטֵל עֶפֶר מִתְּחַתָּיו - זְהוּ עֶפֶר קְבָרוֹת, מְלֵא תִירוּד וְעוֹד. תְּבוּסָה שְׁנִמְצָאת בְּקְבָר וְאִין יוֹדֵעַ מַה טִּיבָה, פֶּרֶשׁ רַבִּי אֱלֵעָזָר בְּרַבִּי צְדוּק: בּוֹרֵר אֶת הַצְּרוּרוֹת

² שֶׁשָּׁקַר אֶת רוֹב הַחֲזִילִיּוֹת מִמֶּנָּה, וְאָף עַל פִּי

¹ תִירוּד - כִּף. רִקְב - עֶפְרוּרִית הַמַּת שְׁנִרְקָב.

ג. רבע עצמות, רב הגויה בגדל, ואף על פי שאין בהן רבע - טמאין. ורב רבע עצמות מרב הגויה במנין ועצמות, רוב הגויה במנין, ואף על פי שאין בהן רבע - טמאין. רבי יהודה אומר: בלשון אחר: בית שמאי אומרים: מעצמות, משנים או משלשה מן הגויה. בית הלל אומרים: רבע עצמות מן הגויה, מרב בנין או מרב מנין, רב בנינו או רוב מנינו של מת, אף על פי שאין בהם רבע - טמאין. שמאי אומר: אף מעצם אחד, ואיזהו בנינו? השוקים, והיזכים, והצלעות והשדרה. ואיזהו מנינו? אצבעות ודיים ורגלים, ובלבד שיהא בו מאה עשרים וחמשה. אמר רבי יהושע: יכולני לעשות דברי בית שמאי ודברי בית הלל כאחד. משני שוקים וירך אחד - כדברי בית שמאי. ובמפרקי ידיו ורגליו כדברי בית הלל, ובשדרה ורגלית - כדברי שמאי. חצי רבי מנינו וחצי רב בנינו - אין מצטרפין. כחצי זית בשר וכחצי זית נצל - מצטרפין זה עם זה, ושאר כל הטמאות שבמת - אין מצטרפות זו עם זו, מפני שלא שוו בשעוריהם.

ד. הגולל והדפק - מטמאין במגע ובאהל, ואין מטמאים במשא. רבי אליעזר אומר: מטמאין במשא מקל וחמר: מה אם מטמאין במגע הקל, לא יטמאו במשא החמור? אמר לו רבי עקיבא: אם מטמאין במגע המרבה - יטמאו במשא מעט? אמר לו רבי אליעזר: עקיבה! והלא טמאת האהל מועטת בשניהן, והרי הן מטמאין בה, ואי מטמאין באהל המעט לא יטמאו במשא מרבה? נסתלק רבי עקיבא וקפץ רבי יהושע. אמר לו: מרבה טמאת אהל מטמאת המשא, שהמאהיל על המת בסכה - טמא, ומסיתו - טהור. והעושה סכתו על פתחו של קבר - המאהיל עליה טמא והמסיטה טהור. אמר רבי שמעון: זה הוא הנדון, אם סכה שיש לה פתח - הרי היא חוצצת על גבה, אם סכה שאין לה פתח - זה הוא גולל עצמו. אלא כך צריך להשיבו: מרבה טמאת האהל מטמאת משא שהכל

שיהא זה וזה מטמא במגע ובמשא. השיב רבי יהושע על דברי שניהן, ומה החי שיש בו רמ"ח אברים עצם ובשר, הפורשין ממנו טהורין, אבר שאין רמ"ח, אינו דין שיהא העצם ובשר הפורשין ממנו טהורים? השיב רבי על דברי רבי יהושע: לא! אם אמרת בפורשין מן החי, שכן פרושו מדבר טהור, תאמר בפורשין מן האבר שכן פרושו מדבר טמא?

מסכת אהלות פרק שלישי

א. אמר רבי יהודה: לא נחלקו רבי עקיבא וחכמים על רביעית דם שפרשה משני מתים, שהיא טהורה, על מה נחלקו? על רביעית דם שפרשה משתי רביעיות משני מתים, שרבי עקיבא מטמא וחכמים מטהרין. רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון: לא נחלקו רבי עקיבא וחכמים על רביעית דם שפרשה משתי רביעיות, משני מתים שהיא טמאה, על מה נחלקו? על רביעית דם שפרשה משני מתים, שרבי עקיבא מטמא וחכמים מטהרין.

ב. אבא שאול אומר: רביעית תחלת דמו של קטן. דם הקטן שיצא ממנו כלו, ואין בו רביעית. רבי עקיבא אומר: כל שהוא. וחכמים אומרים: רביעית, שרבי עקיבא אומר: טמאה בדם וטמאה בעצמות, מה עצמות אף על פי שאין בהן רבע טמאין, אף הדם אף על פי שאין בו רביעית - טמא. השיבו את רבי עקיבא שלש תשובות: לא! אם אמרת בעצמות שכן רבן טמא בלא רבע, תאמר בדם שאינו טמא אלא ברביעית? דבר אחר: לא! אם אמרת בעצמות שמעט עצמות טמא, ועצם כשעורה הפורש ממנו טמא, תאמר בדם שאינו טמא אלא רביעית? דבר אחר: לא! אם אמרת בעצמות שבדיע שכלן לפניך, תאמר בדם, שאנו אומרים שאם נשתירה הימנה טפה כל שהוא טהור? אמר להן: אף אני לא אמרתי אלא בזמן שיצא כלו. אמרו לו: אי אפשר בכך.

שְׁהִייתָהּ מִטְמֵא - טְהוּרָתָּ, יְהוּ טְהוּרִין. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: וְעַד יוֹם מִיתָתוֹ שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא הָיָה מִטְמֵא, וְאִם מִשְׁמַת חֲזוּר בּוֹ, אֵינִי יוֹדֵעַ.

ג. חֶלֶב הַמֶּת שֶׁהָיָה שְׁלֵם וְהִתִּיכוּ - טְמֵא. הָיָה מִפְרָד וְהִתִּיכוּ - טְהוּר. שְׁאִין חֲבוּרֵי אָדָם חֲבוּר. אֶתְרַג שֶׁנִּפְרָץ וְתַחֲבוּ כְבוֹשׁ - אֵינּוּ חֲבוּר, שְׁאִין חֲבוּרֵי אָדָם חֲבוּר. קוּלִית הַמֶּת שֶׁעָשָׂא וְיָד לִסְפִין - הָרִי זֶה אֵינּוּ חֲבוּר, שְׁאִין חֲבוּרֵי אָדָם חֲבוּר. כְּזִית מִן הַמֶּת שֶׁנֶּחֱלַק לְשָׁנִים - טְמֵא, וְאֵינּוּ חוֹשֵׁשׁ שְׁמָא חֶסֶר. רַבִּיעִית דָּם שֶׁנֶּחֱלַקָה לְשָׁנִים - טְהוּרָה, וְאֵינּוּ חוֹשֵׁשׁ שְׁמָא חֶסֶרָה. אֶתְרַג שֶׁנֶּחֱלַק לְשָׁנִים - טְהוּר, וְאֵינּוּ חוֹשֵׁשׁ שְׁמָא חֶסֶר. מִנְחָה שֶׁבְּלִלוּהָ חֲמֻשָּׁה כְּהֻנָּים - כְּשֶׁרָה, וְאֵינּוּ חוֹשֵׁשׁ שְׁמָא חֶסֶרָה. פְּנֵה מְכַלִּי לְכָלִי - כְּשֶׁרָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אִם הַפְּלִיג - הָרִי זֶה פְּסוּלָה. כְּזִית מִן הַמֶּת וְכְזִית נֶצֶל, וּמְלֵא תְרוּד רֶקֶב שֵׁישׁ בּוֹ עֶפֶר כֹּל שֶׁהוּא - טְמֵא. רַבִּי שְׁמַעוֹן מְטַהֵר, מִפְּנֵי שֶׁבְטֵל.

ד. רַבִּיעִית דָּם שֶׁנֶּבְלָעָה בְּכִסּוּת, כִּיצַד מְשַׁעְרִין אוֹתָהּ? מְבִיאִין מִים בְּמִדָּה וּמְכַבְּסָה בְּהֵן, וּמְבִיאִין מִים אַחֲרֵים וְנוֹתֵן לְתוֹכָהּ רַבִּיעִית דָּם, אִם הָיָה מְרָאָן שׁוּה - הָרִי זֶה טְמֵאָה. אִם לֹא - טְהוּרָה. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: זְקָנִים הֶרְאִשׁוּנִים הָיוּ אוֹמְרִים: מְקַטְפְּרִס³ וְלִפְנֵים - הַבֵּית טְמֵא, מְקַטְפְּרִס וְלַחוּץ - הַבֵּית טְהוּר. חֲזָרוּ לוֹמֵר: קְטַפְּרִס, בֵּין מִבְּפָנִים בֵּין מִבְּחוּץ - הַבֵּית טְהוּר. הַמֶּת מִבְּחוּץ וּשְׁעָרוֹ מִבְּפָנִים, אֵף עַל פִּי שְׁאִין בְּאֵהֶל אֲלֵא כֹּל שֶׁהוּא, הַבֵּית מְאָהִיל עָלָיו - טְמֵא. הַעֲצָם שֵׁישׁ עָלָיו כְּשֵׁנִי חֲצָאֵי זִיתִים, אֶחָד תְּחֻב בִּידֵי אָדָם וְאֶחָד תְּחֻב בִּידֵי שְׂמִים, הַכְּנִיס אֶת הַתְּחֻב בִּידֵי אָדָם לְפָנֵי הַבֵּית - טְמֵא, מִפְּנֵי שֶׁחֲבוּרוֹ מְצַטְרֵף עִמוֹ. הַכְּנִיס אֶת הַתְּחֻב בִּידֵי שְׂמִים לְפָנֵים הַבֵּית - טְהוּר, מִפְּנֵי שְׁאִין חֲבוּרוֹ מְצַטְרֵף עִמוֹ. שְׁנֵי עֲצָמוֹת וְעַלֵּיהֶם כְּשֵׁנִי חֲצָאֵי זִיתִים, וְהַכְּנִיס

מִטְמֵאִין בְּאֵהֶל, וְאִין לֶךְ שֶׁהוּא מִטְמֵא בְּמִשָּׂא אֲלֵא אָדָם בְּלִבְדוֹ. מַעֲשֶׂה בְּבֵית דִּגְן בִּיהוּדָה, בְּאֶחָד שְׁמַת עָרֵב פֶּסַח, וְהִלְכוּ לְקַבְּרוּ וּנְכַסּוּ הָאֲנָשִׁים וְקִשְׁרוּ הַחֶבֶל בְּגוּלָל, מִשְׁכּוּ הָאֲנָשִׁים מִבְּחוּץ וּנְכַסּוּ הַנְּשִׁים לְקַבְּרוּ, וְהִלְכוּ הָאֲנָשִׁים וְעָשׂוּ פֶסְחֵיהֶן לְעָרֵב.

ה. שְׁתֵּי אֲבָנִים גְּדוּלוֹת שֶׁל אַרְבַּע אַרְבַּע טַפְּחִים שֶׁעָשָׂן גּוּלָל לְקַבְּר, הַמְאָהִיל עַל גְּבֵי שְׁתֵּיהֶן - טְמֵא. נִטְלָה אַחַת מֵהֶן, הַמְאָהִיל עַל גְּבֵי שְׁנֵיהֶן - טְהוּר, מִפְּנֵי שֵׁישׁ לְטַמְּאָה זֶה דֶּרֶךְ שֶׁתִּצָּא.

מִסְכַּת אֵהֶלוֹת פְּרָק רַבִּיעִי

א. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: מְלֵא תְרוּד רֶקֶב מִטְמֵא בְּמַגֵּעַ וּבְמִשָּׂא וּבְאֵהֶל. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: שֶׁלֶשׁ טְמֵאוֹת פּוֹרְשׁוֹת מִן הַמֶּת, שְׁתֵּים בְּכָל אַחַת, וְהַשְּׁלִישִׁית אֵין בָּהֶן. וְאֵלוֹ הֵן: גּוּלָל, וְדוּפֵק, וְעֵצָם כְּשֶׁעוֹרָה, מְלֵא תְרוּד רֶקֶב. גּוּלָל וְדוּפֵק - מִטְמֵאִין בְּמַגֵּעַ וּבְאִוִיר, וְאִין מִטְמֵאִין בְּמִשָּׂא. וְהִיכֵן הוּא מְשָׂן עִם אֶחָד מֵהֶן? עֵצָם כְּשֶׁעוֹרָה מִטְמֵא בְּמַגֵּעַ וּבְאִוִיר, וְאִין מִטְמֵא בְּאֵהֶל. וְהִיכֵן הוּא אֵהֶלוֹ עִם אֶחָד מֵהֶם? מְלֵא תְרוּד רֶקֶב. מְלֵא תְרוּד רֶקֶב מִטְמֵא בְּמִשָּׂא וּבְאֵהֶל, וְאִין מִטְמֵא בְּמַגֵּעַ. וְכֵן הָיָה רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: כְּזִית מִן הַמֶּת שֶׁחֶלְקוֹ, אֶפְלוֹ לְעֶשְׂרָה - מִטְמֵא בְּמִשָּׂא וּבְאֵהֶל, וְאִין מִטְמֵא בְּמַגֵּעַ.

ב. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: שֶׁשָּׁה דְּבָרִים הָיָה רַבִּי עֲקִיבָא מִטְמֵא וְחֲזוּר בּוֹ. מַעֲשֶׂה שֶׁהִבִּיאוּ קְפוֹת שֶׁל עֲצָמוֹת לְבֵית הַכְּנֶסֶת שֶׁל טוֹרְסִיִּים וְהִנְיָחוּם בְּאִוִיר בֵּית הַכְּנֶסֶת, נִכְנַס תּוֹדוּס הַרוּפָא וְכָל הַרוּפָאִים עִמוֹ, וְאָמְרוּ: אֵין כָּאן שְׂדֵרָה מִמֶּת אֶחָד, וְלֹא גְלָגַל מִמֶּת אֶחָד. אָמְרוּ: הוּאִיל וַיֵּשׁ כָּאן מִטְמֵאִים וַיֵּשׁ כָּאן מְטַהְרִין, נַעֲמֵד לְפָנֵינוּ. הַתְּחִילוּ מְרַבֵּי עֲקִיבָא, וְטַהֵר. אָמְרוּ לוֹ: הוּאִיל וְאֵתָה הוּא

³ קְטַפְּרִס - מְקוֹם מִשְׁפַּע אֲשֶׁר לֹא יְנוּחַ בּוֹ הַדְּבַר

אֲבָל יִתְגַּלְגַּל וַיֵּרַד (מְדוּרָו; רַמְבַּ"ם).

רְאִישֵׁיהֶן לְפָנַי. יְהוּדָה בֶּן נְקוּסָא אָמַר מִשּׁוּם רַבִּי יַעֲקֹב: אֶפְלוּ שְׁנֵיהֶן תְּחוּבִין בִּידֵי שָׁמַיִם - טְהוֹר, שְׁאִין שְׁנֵי עֲצָמוֹת מְצֻטְרָפִין לְכַשְׁנֵי חֲצָאֵי זֵיתִים. אַבְד כּוֹזֵית מִן הַמַּת בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וּבִקְשׁוּ וְלֹא מִצְאוּ - הַבַּיִת טְהוֹר, לְכַשְׁיִמְצָא - הַבַּיִת מְטַמָּא לְמַפְרָע.

ה. כָּל מִשְׁקָה הַמַּת - טְהוֹרִין חוּץ מִדְּמו, וְכָל מִרְאֵה דְמַיִם בַּמַּת - הֲרִי אֵלוֹ טְמֵאִין.

ו. וְאִיזוֹ הִיא דַם תְּבוּסָה? פֶּרֶשׁ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יְהוּדָה: הַרוּג שִׁיבָא מִמֶּנּוּ רְבִיעִית דַּם בְּחַיִּיו וּבְמוֹתוֹ, סָפֵק בְּחַיִּיו יִצָּא, סָפֵק בְּמוֹתוֹ יִצָּא, סָפֵק בְּחַיִּיו וּבְמוֹתוֹ - זֶה הוּא דַם תְּבוּסָה. וְחֻכְמַיִם אֹמְרִים: בְּרִשׁוֹת הַיְחָדִיד - סָפֵקוּ טְמֵא. בְּרִשׁוֹת הָרַבִּים - סָפֵקוּ טְהוֹר, אֲלֹא אִיזְהוּ דַם תְּבוּסָה? הַרוּג שִׁיבָא הֵימְנוּ רְבִיעִית דַּם בְּחַיִּיו וּבְמוֹתוֹ, וְעַדִּין לֹא פָּסֵק, סָפֵק רַבּוּ בְּחַיִּיו וּמַעוּטוּ בְּמוֹתוֹ, סָפֵק מַעוּטוּ בְּחַיִּיו, וְרַבּוּ בְּמוֹתוֹ, זֶהוּ דַם תְּבוּסָה. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר: הַרוּג שֶׁהָיָה מְטֹל בַּמַּטָּה וְדָמוּ מְנֻטָף לְגוּמָא - טְמֵא, מִפְּנֵי שֶׁטִּפְּהָ שֶׁל מִיתָה מְעַרְבֶת בּוֹ. וְחֻכְמַיִם מְטַהְרִין, מִפְּנֵי שְׂרָאשׁוֹן רֵאשׁוֹן נִפְסָק. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר: צְלוּב שְׁדָמוּ שׁוֹתֵת, וְנִמְצָאת תַּחְתּוּי רְבִיעִית דַּם - טְמֵא. אֲבָל מֵת שְׁדָמוּ מְנֻטָף וְנִמְצָא תַּחְתּוּי רְבִיעִית דַּם - טְהוֹר. וְרַבִּי יְהוּדָה מְטַהֵר, שְׁאִין אֹמֵר טִפְּהָ הֶאֱחָרוּנָה שֶׁל מִיתָה עֲמֻדָה לָהּ עַל גְּבֵי הָעֵץ. כְּשֶׁתִּמְצָא לּוֹמֵר, שְׁלִשָּׁה רְבִיעִיּוֹת הֵן. כִּיצַד? לָקַח מַכַּת מוֹת וּמִפְּרָפֶר, וְיִצָּא הֵימְנוּ רְבִיעִית דַּם וְעֶקְרוּהוּ בְּחֻזְקָתָה שֶׁהוּא חַי, וְהִנִּיחוּהוּ לְמָקוֹם אַחֵר, וְיִצָּא הֵימְנוּ רְבִיעִית דַּם, רֵאשׁוֹנָה דַם חַיִּים, וּשְׁנֵינָה דַם תְּבוּסָה, שְׁלִישִׁית דַּם הַמִּיתָה. וְמָה בֵּין דַּם הַמִּיתָה לְדַם הַתְּבוּסָה? אֲלֹא שְׁדָם הַמִּיתָה - הַנְּזִיר מְגַלַּח עָלָיו, וְחֻיְבִין עָלָיו עַל טְמֵאת מְקַדָּשׁ וְקִדְשֵׁיו. וְדַם הַתְּבוּסָה אֵין הַנְּזִיר מְגַלַּח עָלָיו, וְאֵין חֻיְבִין עַל טְמֵאת מְקַדָּשׁ וְקִדְשֵׁיו.

ד, ז אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: בְּרֵאשׁוֹנָה הָיָה זְקָנִים חֲלוּקִין, מְקַצְתֵּן אֹמְרִים: רְבִיעִית דַּם, וְרַבֵּעַ עֲצָמוֹת. וּמְקַצְתֵּן אֹמְרִים חֲצִי קָב עֲצָמוֹת וְחֲצִי לּוֹג דַּם. בַּיִת דִּין שְׂאֲחֲרֵיהֶן אָמְרוּ:

רְבִיעִית דַּם וְרַבֵּעַ עֲצָמוֹת לְתַרּוּמוֹת וְלְקִדְשִׁים. חֲצִי קָב עֲצָמוֹת וְחֲצִי לֹג דַּם לְנְזִיר וְלְמְקַדָּשׁ. אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: כְּשֶׁהִלְכְתִּי לְעַדְרִסְקַיָּא, מִצְאֵתִי אֵת רַבִּי מֵאִיר וְאֵת רַבִּי יְהוּדָה בֶּן פְּתוּרָא, שְׁהִיו יוֹשְׁבִין וְדַנִּין בְּהִלְכָה. יְהוּדָה בֶּן פְּתוּרָא אֹמֵר: רְבִיעִית דַּם אֵין הַנְּזִיר מְגַלַּח עָלָיו, וְאֵין חֻיְבִין עַל טְמֵאת מְקַדָּשׁ וְקִדְשֵׁיו. אָמַר לוֹ רַבִּי מֵאִיר: אַל תְּהִי זֹי קָלָה מִן הַשְּׂרָץ, מָה שְׂרָץ הַקָּל שְׂאֵין הַנְּזִיר מְגַלַּח עָלָיו - חֻיְבִין עָלָיו עַל טְמֵאת מְקַדָּשׁ וְקִדְשֵׁיו, רְבִיעִית דַּם חֲמוּרָה, אִינוּ דִין שְׁהִיו חֻיְבִין עָלֶיהָ עַל טְמֵאת מְקַדָּשׁ וְקִדְשֵׁיו? שְׂתַק יְהוּדָה בֶּן פְּתוּרָא. נִמְתִּי לוֹ: רַבִּי מֵאִיר! אַל תְּבוּזוּ לִי, בְּקִי הִיָּה לָךְ מִיְהוֹשֻׁעַ בֶּן מִמְלֹךְ? נָם לִי: הֵן! וּבְעַל מְלֵאכּוֹת הָיָה. נִמְתִּי לִי, בְּלִשׁוֹן הַזֶּה אָמַר לִי מִשֵּׁם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, כָּל טְמֵאָה מִן הַמַּת שֶׁהַנְּזִיר מְגַלַּח עָלֶיהָ - חֻיְבִין עַל טְמֵאת מְקַדָּשׁ וְקִדְשֵׁיו, וְכָל מִן הַמַּת שְׁאִין הַנְּזִיר מְגַלַּח עָלֶיהָ - אֵין חֻיְבִין עַל טְמֵאת מְקַדָּשׁ וְקִדְשֵׁיו.

מִסְכַּת אֵהֻלוֹת פֶּרֶק חֲמִישִׁי

א. רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אֹמֵר מִשֵּׁם רַבִּי נֶחֱזִי: אֵהֻל מֵת שֶׁהוּא פְּחוּת מֵאַרְבָּעָה טְפָחִים - פְּתוּחוּ בְּמִלּוּאוֹ וּגְגוּ טְהוֹר. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלִיעֶזֶר אֹמֵר מִשֵּׁם רַבִּי מֵאִיר: מֵת שֶׁהוּא יִתִּיר מֵאַרְבָּעָה טְפָחִים - פְּתוּחוּ בְּמִלּוּאוֹ. רַבִּי יוֹסִי אֹמֵר: הַשְּׂדֵרָה וְהַגְּלִילָת כַּמַּת. אַחֲרִים אֹמְרִים מִשֵּׁם רַבִּי נֶחֱזִי: כָּל הַטְּמֵאוֹת הַפּוֹרְשׁוֹת מִן הַמַּת - כַּמַּת. וּפְתוּחוּ - אַרְבָּעָה טְפָחִים.

ב. בֵּיב שֶׁהִיא קָמוּר תַּחַת הַבַּיִת. יֵשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה טְפָחִים וְיֵשׁ בִּיצִיאָתוֹ אַרְבָּעָה טְפָחִים. וְנִפְל בְּתוֹכוֹ - הַבַּיִת טְהוֹר. נִפְל בְּבַיִת - מָה שְׁבַתּוּכוֹ טְהוֹר. יֵשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה טְפָחִים וְאֵין בִּיצִיאָתוֹ אַרְבָּעָה טְפָחִים, נִפְל בְּתוֹכוֹ - הַבַּיִת טְמֵא. נִפְל בְּבַיִת - מָה שְׁבַתּוּכוֹ טְהוֹר. אֵין בּוֹ אַרְבָּעָה טְפָחִים, וְאֵין בִּיצִיאָתוֹ אַרְבָּעָה טְפָחִים. נִפְל בְּתוֹכוֹ - הַבַּיִת טְמֵא. נִפְל בְּבַיִת - מָה שְׁבַתּוּכוֹ טְהוֹר. רַחֲב מִבְּפָנַיִם וְצָר מִבְּחוּץ, טְמֵאָה בְּרַחֲב - הַבַּיִת טְמֵא. טְמֵאָה בְּצָר - הַבַּיִת נִדּוֹן מִחֻצָּה עַל

מְחַצָּה. טְמֵאָה בְּבֵית בֵּין בְּרֹחֵב בֵּין בְּצֹר
הַבַּיִת טָמֵא. וּשְׂבָצָר נִדוֹן מְחַצָּה עַל מְחַצָּה.
רְחֹב מִבְּחוּץ וְצָר מִבְּפְנִים, טְמֵאָה בְּרֹחֵב -
הַבַּיִת טָהוֹר, וּבְצָר - הַבַּיִת טָמֵא. טְמֵאָה
בְּבֵית הַכְּלִים שְׂבָרֹחֵב - טְהוֹרִין, וּשְׂבָצָר -
טָמֵאִין. מוֹדָה רַבִּי יְהוּדָה בְּשִׂקְפִין וּבְסַלְעִין,
שָׂאֵף עַל פִּי שְׂאִינָן כְּאֵהֵל, אֲבָל חֲשׂוּבִין
כְּאֵהֵל.

ג. מִגְדֵּל שֶׁהוּא עוֹמֵד, בֵּין בְּחֶצֶר בֵּין בְּאוֹיר
- טְמֵאָה בְּתוֹכוֹ, כְּלִים שְׂבַעְעֵבוּ - טְהוֹרִין.
טְמֵאָה שְׂבַעְעֵבוּ כְּלִים שְׂבַתּוֹכוֹ - טְהוֹרִין.
וְרַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: מְחַצָּה עַל מְחַצָּה. הִיָּה
עוֹמֵד בְּתוֹךְ הַבַּיִת וְטְמֵאָה בְּתוֹכוֹ - הַבַּיִת
טָמֵא, טְמֵאָה בְּבֵית - מֵה שְׂבַתּוֹכוֹ טְהוֹר,
שְׂדֵרְךָ הַטְּמֵאָה לְצֵאת וְאִין דְּרַכָּה לְכַנֵּס.
כְּלִים שְׂבִינוּ לְבִין הָאֶרֶץ, וְשְׂבִינוּ לְבִין
הַכְּתֵל, וְשְׂבִינוּ לְבִין הַקְּרוּרוֹת, אִם יֵשׁ שֵׁם
פּוֹתֵחַ טַפַּח - טְמֵאִין. וְאִם לֹא - טְהוֹרִין.
טְמֵאָה שֵׁם - הַבַּיִת טָמֵא, שְׂבַכְתֵּל מֵאֲחֵרֵיו
וְשְׂבַמְעוּזִיבָה מֵעַל גְּבִיו - נְדוּנִין מְחַצָּה עַל
מְחַצָּה.

ד. טְמֵאָה תַּחַת רִגְלוֹ אוֹ עַל גַּב רִגְלוֹ, וְהִיא
רוֹצֶצֶת, טְמֵאָה בּוֹקְעַת וְעוֹלָה בּוֹקְעַת
וְיֹרֶדֶת. לְמָה זֶה דּוֹמֵה? לְעַמּוּד שֶׁהוּא עוֹמֵד
בְּתוֹךְ הַבַּיִת וְטְמֵאָה תַּחְתּוֹ, וְהִיא רוֹצֶצֶת,
טְמֵאָה בּוֹקְעַת וְעוֹלָה בּוֹקְעַת וְיֹרֶדֶת. הִיָּה
מְטֵל עַל מְתָנְיוֹ וּמְגִיף, וְטְמֵאָה תַּחְתּוֹ, כִּנְגֵד
עֵבִיו וְהִיא רוֹצֶצֶת, אוֹ עַל גַּב דְּלִתוֹת וְהִיא
רוֹצֶצֶת - טְמֵאָה בּוֹקְעַת וְעוֹלָה בּוֹקְעַת
וְיֹרֶדֶת. כְּלִים שְׂבַטְרַקְסָאוֹת מִכָּאן וּמִכָּאן -
טְהוֹרִין.

ה. הִיָּה הָיָה עוֹמֵד בְּתוֹךְ הַפֶּתַח וּנְפֹתַח לְחוּץ,
טְמֵאָה בְּתוֹכוֹ - הַבַּיִת טָהוֹר. טְמֵאָה בְּבֵית -
מֵה שְׂבַתּוֹכוֹ טָמֵא, שְׂדֵרְךָ הַטְּמֵאָה לְצֵאת
וְאִין דְּרַכָּה לְכַנֵּס. אָמַר רַבִּי יוֹסִי: כֵּן הִלְכָה,
יָפָה כַח הַכְּלִי לְהַצִּיל מִכַּח צְמִיד פְּתִיל, אוֹ
מִכַּח אֵהָלִים. אִם מְצִיל הוּא מִכַּח צְמִיד
פְּתִיל בְּגוֹלָל, קָל וְחֹמֵר עַל יְדֵי אֵהָלִים.

ו. הִיָּתָה מוֹכְנֵי שְׁלוֹ מְשׁוּכָה לְאֲחֵרֵיו שְׁלֵשׁ
אֲצַבְעוֹת, וְטְמֵאָה שֵׁם, כִּנְגֵד הַקְּרוּרוֹת - הַבַּיִת

טָהוֹר, כְּלִים שְׂכַנְגָד הַזֵּית, רַבִּי מְטָמֵא
וְחַכְמִים מְטָהְרִין, שְׂאֵנִי רֹאֵה אֶת הַקְּרוּרוֹת
כְּאֵלֹו הֵן יוֹרְדוֹת וְסוֹתְמוֹת. דְּבָר אַחֵר: אִין
טְמֵאָה נִכְנַסֶּת לְאֵהֵל, וְאִינָה יוֹצֵאָה הֵימְנוּ,
אֵלֹא בְּפּוֹתֵחַ טַפַּח. אָמַר רַבִּי: רֹאֵה אֲנִי
דְּבָרֵיהֶם מְדַבְּרִי. כְּלִים שְׂכַנְגָד הַזֵּית, רַבִּי
מְטָמֵא וְחַכְמִים מְטָהְרִין. בְּמָה דְּבָרִים
אָמּוּרִים? בְּפְרוּצָה, אֲבָל בְּמַגְפֶּת - הֵרִי הוּא
כְּקָבֵר סְתוּם, וּמְטָמֵא מִכָּל סְבִיבֵיהָ.

ז. אָמַר רַבִּי יוֹסִי: בָּא רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נּוּרִי אֲצִל
אֲבָא חֵלְפֵתָא, אָמַר לוֹ: מָה אַתָּה אוֹמֵר בְּעִין
שֶׁל תַּנּוּר וְנִסֵּר נִתּוּן עַל גְּבֵה? אָמַר לוֹ: טָמֵא.
בְּקַעָה טְמֵאָה אֶת הַנִּסֵּר, נִטְמָא הַנִּסֵּר וְטָמֵא
אֶת הַתַּנּוּר, אָמַר לוֹ: אֵף אֲנִי אוֹמֵר כֵּן, אֵלֹא
שְׂעַקִּיבָה מְטָהְרִי. עֵין שֶׁל תַּנּוּר שֵׁיִשׁ בֵּה גְבֵה
טַפַּח וְאִין בֵּה רַחֵב טַפַּח, יֵשׁ בֵּה רַחֵב טַפַּח
וְאִין בֵּה גְבֵה טַפַּח - טְהוֹרָה.

ח. אֲרַבָּה שְׂבִין בֵּית לְעִלְיָה וְיִקְדְּרָה נְתוּנָה
עֲלֵיהָ, וְנִקְוָבָה בְּכוּנֵס מִשְׁקָה, רַבִּי עֲקִיבָא
אוֹמֵר: מְצִלָּת. וְחַכְמִים אוֹמְרִים: אִינָה
מְצִלָּת. נִפְתַּחְתָּה בְּמוֹצֵיא זֵיתִים - מְצִלָּת עַד
פְּחוֹת מְטַפַּח.

ט. קָנָה שְׂחַתְכָּה לְמִי חֲטָאת וְאִפְרַח חֲטָאת -
מְצִלָּת עַל הַחֲטָאת וְאִינָה מְצִלָּת עַל
הַתְּרוּמָה, שְׂתַמְצָא אוֹמֵר טְהוֹר לְחֲטָאת
מְצִיל לְעֶצְמוֹ. כִּיצַד? הִיוּ שֵׁם שְׁנֵי כְּלִים,
אֶחָד טְהוֹר לְחֲטָאת וְאֶחָד טְהוֹר לְתְרוּמָה.
נִמְצָא, טְהוֹר לְחֲטָאת מְצִיל לְעֶצְמוֹ, וְטְהוֹר
לְתְרוּמָה מְצִיל לְעֶצְמוֹ.

י. לְגִין שֶׁהוּא מְלֵא מִשְׁקִין טְהוֹרִין, וּפְנָן
לְלִגִין אַחֵר, וְיֵשׁ שֵׁם מְשַׁקִּין - שְׁנִינָהן טָמֵאִין.
הָאִשָּׁה שְׁלִשָּׁה בְּעֶרְבָה וְיָדֶיהָ עֲסוּקוֹת בְּבִצָק,
כָּל זְמַן שְׂמַגְבֵּהת זוֹ וּמִנַּחַת זוֹ, מִגְבַּהת זוֹ
וּמִנַּחַת זוֹ - הַבִּצָק טְהוֹר. מְשַׁכָּה יָדֶיהָ הֵימְנוּ
וְהִחְזִירוּתוּ - טָמֵא הַבִּצָק. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ:
בוֹשְׁנוּ מְדַבְּרִיכֶם בֵּית שְׂמַאי, אֲפָשָׁר אִשָּׁה
וְעֶרְבָה טָמֵאִין טְמֵאת שְׂבַעָה, וְהַבִּצָק טְהוֹר?
לְגִין טָמֵאִין טְמֵאת שְׂבַעָה וּמְשַׁקִּין טְהוֹרִין,
אַחֵר שְׂעַמְד, אָמַר לְפָנָיו תִּלְמִיד אֶחָד
מִתְּלַמְדֵי בֵּית שְׂמַאי: רַבִּי! אוֹמֵר לְפָנֶיךָ

טעם שבית שמאי אומרים בו? אָמַר לוֹ: אָמַר! אָמַר לוֹ: כָּלִיו שֶׁל עִם הָאָרֶץ, מֵהוּ, טָמֵא אוֹ טָהוֹר? אָמַר לוֹ: טָמֵא. אָמַר לוֹ: כָּלִי טָמֵא חוּצָץ אוֹ אֵינוֹ חוּצָץ? אָמַר לוֹ: אֵינוֹ חוּצָץ. אָמַר לוֹ: זֶהוּ טַעְמָא שֶׁל בֵּית שְׁמַאי. אָמַר לוֹ: וְהִלּוּא טְהֻרָתָם אוֹכְלִים וּמִשְׁקִין שְׁבִתוּכוֹ! אָמַר לוֹ: לְכַשְׁטְהֲרֵנוּ. אוֹכְלִין וּמִשְׁקִין שְׁבִתוּכוֹ לַעֲצֻמוֹ טְהֻרָנוּ, אָבֵל לְטְהַר אֶת הַכָּלִי שֶׁטְהֻרָנוּ לָךְ וְלוֹ. מִיָּד הִלֵּךְ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, וְנִשְׁתַּטַּח עַל קַבְרֵי בֵּית שְׁמַאי. וְאָמַר: נַעֲנִיתִי לָכֶם עֲצֻמוֹת בֵּית שְׁמַאי, אִם סְתוּמוֹת שִׁלְכֶם כֶּךָ, מִפְּרֻשׁוֹת שִׁלְכֶם עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה! אָמְרוּ: כָּל יָמָיו הִשְׁתַּחֲרוּ שְׁנֵי מִפְּנֵי תַעֲנִיתוֹתָיו.

מִסְכַּת אֵהָלוֹת פָּרָק שִׁישִׁי

א. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמַר מִשֵּׁם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: כִּשֵּׁם שְׁהַכִּלִּים מִצִּילִין עִם אֵהָלִין שִׁישׁ לְהֵן דּוֹפְנוֹת, כֶּךָ מִצִּילִין עִם אֵהָלִים שְׁאִין לְהֵן דּוֹפְנוֹת. אֶחָד כָּלִי חָרַס וְאֶחָד כָּלִי עֵץ - טְהוּרִים. בְּמָה דְבָרִים אָמוּרִים? בְּכָלִי שִׁישׁ בּוֹ טַפַּח עַל טַפַּח, אָבֵל בְּכָלִי שְׁאִין בּוֹ טַפַּח עַל טַפַּח - אֵינוֹ מִצִּיל. בְּמָה דְבָרִים אָמוּרִים? בּוֹזֵן שֶׁהוּא אֶפּוֹץ⁴ טַפַּח אֶחָד מִבְּחוּץ, וּמִבְּפָנִים מִשְׁנֵי צְדָדִים, אָבֵל אִם הָיָה אֶפּוֹץ כַּחֲצִי טַפַּח מִכָּאן וְכַחֲצִי טַפַּח מִכָּאן - הָרִי זֶה אֵינוֹ מִצִּיל.

ב. קִדְרָה שֶׁהִיא נְתוּנָה בְּצַד דּוֹפְנוֹ שֶׁל אֵהָל מִבְּחוּץ, טָמְאָה תַּחְתֵּיהָ וְרוֹצֶצֶת - טָמְאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה בּוֹקֵעַת וְיּוֹרְדָת. הֵיתָה גְבוּהָה מִן הָאָרֶץ טַפַּח, טָמְאָה תַּחְתֵּיהָ - תַּחְתֵּיהָ טָמֵא, תּוֹכָה וְגִבְהָה טְהוֹר, מִפְּנֵי שֶׁהִיא מִצְלָת עִם דּוֹפְנוֹ שֶׁל אֵהָל. בְּתוֹכָהּ אוֹ עַל גִּבְהָה - הַכֹּל טָמֵא.

ג. הֵיתָה כְּפִישָׁה⁵, טָמְאָה תַּחְתּוֹ וְהִיא רוֹצֶצֶת - טָמְאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה בּוֹקֵעַת וְיּוֹרְדָת. הֵיתָה גְבוּהָה מִן הָאָרֶץ טַפַּח,

וְטָמְאָה תַּחְתֵּיהָ - תַּחְתֵּיהָ טָמֵא, תּוֹכָהּ וְגִבְהָה - טְהוֹר, מִפְּנֵי שֶׁהִיא נְדוּנִית כְּשִׁפּוּעֵי אֵהָלִין. בְּתוֹכָהּ אוֹ עַל גִּבְהָה - כִּנְגָדוֹ עַד הָרָקִיעַ טָמֵא. הֵיתָה נְתוּנָה עַל גִּבְיֵי שְׁתֵּי יְתוּדוֹת מִבְּחוּץ, מְשׁוּכָה הֵימָנוּ בְּפּוֹתַח טַפַּח - אֵינָה מִצְלָת בְּפָחוֹת מִטַּפַּח. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמַר: מִצְלָת וְחַכְמִים אוֹמְרִים: אֵינָה מִצְלָת. כֹּתֵל שְׁמַקְצָתוֹ מְשַׁמֵּשׁ לְבֵית וּמַקְצָתוֹ מְשַׁמֵּשׁ לַגִּנָּה, הֵיתָה נְתוּנָה בְּצַד הַמְּשַׁמֵּשׁ לְבֵית - מִצְלָת מִצַּד הַמְּשַׁמֵּשׁ. בֵּית הַמְּשַׁמֵּשׁ לַגִּנָּה - אֵינָה מִצְלָת.

ד. קוֹרָה שֶׁהִיא נְתוּנָה מִכְּתֵל לְכֹתֵל וְקוֹרָה בָּהּ, אִם אֵין בֵּין פִּיהָ לְקוֹרָה פּוֹתַח טַפַּח - הָרִי זֶה מִצְלָת; דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא, וְחַכְמִים אוֹמְרִים: אֵינָה מִצְלָת, עַד שֶׁיְהִי אֶפּוֹצָה בְּאָרֶץ, וּבְקוֹרָה פָּחוֹת מִפּוֹתַח טַפַּח. אִם יֵשׁ בֵּין פִּיהָ לְקוֹרָה פּוֹתַח טַפַּח - אֵינָה מִצְלָת. הֵיתָה אֶפּוֹצָה בְּאָרֶץ וּבְקוֹרָה, אִם אֵין בֵּין פִּיהָ לְקוֹרָה פּוֹתַח טַפַּח - הָרִי זֶה מִצְלָת. אִם יֵשׁ בֵּין פִּיהָ לְקוֹרָה פּוֹתַח טַפַּח - אֵינָה מִצְלָת. הֵיָה פִּיהָ לְמַעַלָּה מְדַבֵּק לְקוֹרָה - הָרִי זֶה מִצְלָת. הֵיתָה מְשׁוּכָה הֵימָנוּ בְּפּוֹתַח טַפַּח - אֵינָה מִצְלָת. פָּחוֹת מִטַּפַּח, אֲבָא שְׁאוּל אוֹמַר: בּוֹזֵן הִיא מַחְלֶקֶת שְׂרָבִי עֲקִיבָא אוֹמַר: מִצְלָת. וְחַכְמִים אוֹמְרִים: אֵינָה מִצְלָת. הֵיָה רֹאשׁ אֶחָד נְתוּן עַל כּוֹתְלוֹ שֶׁל הַבַּיִת, וְרֹאשָׁה אֶחָד נְתוּן עַל כּוֹתְלוֹ שֶׁל גִּנָּה. הֵיתָה בְּצַד הַמְּשַׁמֵּשׁ לְבֵית - מִצְלָת. בְּצַד הַמְּשַׁמֵּשׁ לַגִּנָּה - אֵינָה מִצְלָת. אֲבָא שְׁאוּל אוֹמַר: אֵף בּוֹזֵן הִיא מַחְלֶקֶת.

מִסְכַּת אֵהָלוֹת פָּרָק שְׁבִיעִי

א. אַרְבַּעָה שֶׁהֵיוּ נוֹשְׂאִין אֶת הַנֶּדֶבֶךְ, וְאֵין בְּמוֹטוֹת כַּעֲבֵי הַמְּרַדֵּעַ, טָמְאָה תַּחְתּוֹ - כָּלִים שֶׁעַל גִּבְיֵי טָמְאִין. טָמְאָה עַל גִּבְיֵי - כָּלִים שֶׁתַּחְתּוֹ טָמְאִין. רַבִּי אֲלִיעֶזֶר מְטַהֵר. וְכֵן הָיָה רַבִּי אֲלִיעֶזֶר אוֹמַר: כְּזוֹת מִן הַמַּת בְּפִי הָעֵרֶב, הָאֵהִיל עַל גִּבְיֵי הַנֶּדֶבֶךְ - אָדָם וְכָלִים

⁴ איזו היא אפוצה? כל שאין לה טפח ממקום אחד (משנה אהלות ט, ג).

⁵ כלי המחזיק ארבעים סאה.

וְטַמְאָה בֵּין בְּרַחֵב וּבֵין בְּצָר - הַבֵּית טַמָּא.
נִסְדָּק כְּמִין עָרֵב, וּמְפָלֵשׁ לְכָאן וּלְכָאן, רַחֵב
מִצַּד אֶחָד וְצַר מִצַּד אֶחָד, טַמְאָה בְּרַחֵב -
הַבֵּית טַמָּא, וּבְצָר - נִדוֹן מִחֲצָה עַל מִחֲצָה.
וְכַמָּה יֵהָא הַסְּדָק הַזֶּה? טַפְחָ. רַבִּי יְהוּדָה
אוֹמֵר: מְלֵא אַגְרוֹפוֹ שֶׁל בֶּן בְּטִיט, נִטְל
הֵימָנוּ מִבְּפָנִים, וְהוֹסִיף עָלָיו מִבְּחוּץ,
וְנִמְצְאָת טַמְאָה מִחֲצֵי הַכֶּתֶל וּלְפָנִים - הַבֵּית
טַמָּא, נִטְל הֵימָנוּ מִבְּחוּץ, וְהוֹסִיף עָלָיו
מִבְּפָנִים, וְנִמְצְאָת טַמְאָה מִחֲצֵי כֶּתֶל וּלְחוּץ -
הַבֵּית טְהוֹר:

ה. הִיָּה טַמָּא נִטְל הֵימָנוּ מִבְּחוּץ, וְהוֹסִיף
עָלָיו מִבְּפָנִים, וְנִמְצְאָת טַמְאָה מִחֲצֵי כֶּתֶל
וּלְחוּץ - הַבֵּית טְהוֹר. הִיָּה אֶחָד סֹלַע וְאֶחָד
בִּנְיָן, שֶׁל בִּנְיָן - נִדוֹן מִחֲצָה עַל מִחֲצָה, וְשֶׁל
סֹלַע - נִדוֹן כְּקִלְפַת הַשּׁוּם. חֲצִי שֶׁל סֹלַע
וְחֲצִי שֶׁל בִּנְיָן, חֲצִי שֶׁל סֹלַע נִדוֹן קִלְפַת
הַשּׁוּם, וְחֲצִי שֶׁל בִּנְיָן נִדוֹן מִחֲצָה עַל
מִחֲצָה. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: טַמְאָה מִחֲצֵי הַכֶּתֶל
וּלְחוּץ - הַבֵּית טְהוֹר. הָעוֹמֵד מִלְּמַעְלָה כְּנֶגֶד
הַטַּמְאָה - טְהוֹר, שְׂאִין הַטַּמְאָה מֵעֵבֶר אֶת
הַקּוֹרוֹת, וְאֵף עַל פִּי שְׂאִין הַקּוֹרוֹת לְאוֹתָהּ
הַרוּחַ. רַבִּי מֵאִיר וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמְרִים:
מִחֲצֵי וּלְחוּץ - טַמְאָה בּוֹקֶעַת וְעוֹלָה בּוֹקֶעַת
וְיוֹרֶדֶת. טַמְאָה שֶׁהִיא נִתְּנָה עַל גְּבִי הַכֶּתֶל,
בֵּין מִחֲצֵי וּלְפָנִים, בֵּין מִחֲצֵי וּלְחוּץ - הַבֵּית
טְהוֹר:

ו. כֶּתֶל שְׁבִין שְׁנַי בְּתִים, וְטַמְאָה בְּתוֹכוֹ,
הַבֵּית הַקְּרוֹב לְטַמְאָה - טַמָּא, וְהַקְּרוֹב
לְטְהֵרָה - טְהוֹר, מִחֲצָה עַל מִחֲצָה - שְׁנֵיהֶן
טַמְאִין. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: שׁוֹרְפִין עֲלֵיהֶן
אֶת הַתְּרוּמָה, וְאִין חֲבִיבִין עֲלֵיהֶן עַל טַמְאָת
מִקְדָּשׁ וּקְדָשָׁיו:

ז. מַעְזִיבָה שֶׁהִיא לְאוֹר הָעוֹלָם, וְטַמְאָה
בְּתוֹכָהּ, מִחֲצָיָה וּלְמַטָּה - הַבֵּית טַמָּא.
וְהָעוֹמֵד מִלְּמַעְלָה כְּנֶגֶד הַטַּמְאָה - טְהוֹר.
מִחֲצָיָה וּלְמַעְלָה - הַבֵּית טְהוֹר. וְהָעוֹמֵד
מִלְּמַעְלָה כְּנֶגֶד הַטַּמְאָה - טַמָּא. מִחֲצָה עַל
מִחֲצָה - הַבֵּית טַמָּא, וְהָעוֹמֵד מִלְּמַעְלָה כְּנֶגֶד
הַטַּמְאָה, רַבִּי מֵאִיר מְטַמֵּא וְרַבִּי שְׁמַעוֹן
מְטַהֵר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כֹּל הַכֶּתֶל תִּשְׁמִישׁ

שֶׁתַּחֲתוֹ טְהוֹרִין. הָאֵהִיל עַל גְּבִי תַנּוּר
וְכִירִים הַחֲדָשִׁים - טְהוֹרִין. נִתּוּן עַל גְּבִי
אַרְבָּעָה כְּלִים טְהוֹרִים, וְאִין בְּהֵן פּוֹתַח טַפַּח,
טַמְאָה תַּחֲתוֹ - כְּלִים שֶׁעַל גְּבִי טַמְאִין.
טַמְאָה עַל גְּבִי - כְּלִים שֶׁתַּחֲתוֹ טַמְאִין, רַבִּי
אֱלִיעֶזֶר מְטַהֵר. וְאִם יֵשׁ בְּהֵן פּוֹתַח טַפַּח,
טַמְאָה תַּחֲתֵיהּ - כְּלִים שֶׁעַל גְּבִי טַמְאִין.
טַמְאָה שֶׁעַל גְּבִי - כְּלִים שֶׁתַּחֲתוֹ טַמְאִין.
נִתּוּן עַל גְּבִי אַרְבַּע כְּסִיּוֹת הַנְּתוּנּוֹת עַל גְּבִי
אַרְבַּע אֲבָנִים וְאִין בְּהֵן גְּבַה טַפַּח, טַמְאָה
תַּחֲתוֹ - כְּלִים שֶׁעַל גְּבִי טַמְאִין. טַמְאָה עַל
גְּבִי - כְּלִים שֶׁתַּחֲתוֹ טַמְאִין, וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר
מְטַהֵר. אִם יֵשׁ בְּהֵן גְּבַה טַפַּח, וְטַמְאָה
תַּחֲתוֹ - כְּלִים שֶׁעַל גְּבִי טַמְאִין, טַמְאָה עַל
גְּבִי - כְּלִים שֶׁתַּחֲתוֹ טַמְאִין. וְאִם רֵאשִׁי
כּוֹסִיּוֹת נְרָאִין - בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף טַמְאִין:

ב. נִסָּר, שְׂרָאשׁוּ אֶחָד נִתּוּן עַל גְּבִי הָאֲבָן
וְרָאשׁוּ אֶחָד נִתּוּן עַל גְּבִי הַסִּפְסָל, רֹאִין
אוֹתוֹ, שְׂאִם הַנִּסָּר, שְׂאִם יִנְטֵל הַסִּפְסָל וְיִכּוֹל
לְעַמֵּד בְּפָנָי עֲצָמוֹ - מְצִיל. וְאִם לֹא - אִינוּ
מְצִיל. רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: רֹאִין
אֶת הַנִּסָּר, שְׂאִם יוֹרֵד וְיֹושֵׁב, וְיֵשׁ תַּחֲתוֹ
רְבוּעַ טַפַּח עַל טַפַּח וְעַל רוּם טַפַּח - הַרִי זֶה
מְצִיל, מִפְּנֵי שֶׁהוּא נִדוֹן כְּשׁוֹפְעֵי אֵהִלִּין. רַבִּי
יְהוּדָה אוֹמֵר מִשֵּׁם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: אֵף עַל פִּי
שׁוֹנְפַתְחָה הַדְּלֵת - הַבֵּית טְהוֹר, לְפִי שְׁלֵא
נְטָמָא הַמִּפְתָּח:

ג. בֵּית שֶׁחֲצָיו בְּקִנְיָן טְהוֹרוֹת, וּפִיָּהֶן כְּלָפִי
הַטְּהֵרָה - מְצִילוֹת. כְּלָפִי הַטַּמְאָה - אִין
מְצִילוֹת. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה אוֹמֵר מִשֵּׁם
רַבִּי שְׁמַעוֹן: אֵף כְּלָפִי הַטַּמְאָה מְצִילוֹת, עַד
שֶׁיֵּהָא בְּפִיָּהֶן פּוֹתַח טַפַּח. טַחֵן בְּטִיט, בֵּין
מִבְּפָנִים וּבֵין מִבְּחוּץ, אִם יִכּוֹל הַטִּיחַ לְעַמֵּד
בְּפָנָי עֲצָמוֹ - מְצִיל, וְאִם לֹא - אִין מְצִיל:

ד. כֶּתֶל שֶׁנִּסְדָּק בֵּין שְׁתֵּי וּבֵין עָרֵב, וְעִשׂוֹי
כְּמִין מְשֻׁפָּךְ, רַחֵב מִבְּפָנִים וְצַר מִבְּחוּץ,
טַמְאָה בְּרַחֵב - הַבֵּית טַמָּא, וּבְצָר - נִדוֹן
מִחֲצָה עַל מִחֲצָה. רַחֵב מִבְּחוּץ וְצַר מִבְּפָנִים,
טַמְאָה בְּרַחֵב - הַבֵּית טְהוֹר, וּבְצָר - נִדוֹן
מִחֲצָה עַל מִחֲצָה. נִסְדָּק כְּמִין שְׁתֵּי, וּמְפָלֵשׁ
לְכָאן וּלְכָאן, רַחֵב מִלְּמַטָּה וְצַר מִלְּמַעְלָה,

לבית. וכן היה רבי יהודה אומר: כל מעוזיבה תשמיש לעליה. מודים חכמים לרבי יהודה, בשתי מערות זו על גב זו, וטמאה בתחתונה, תחתונה וקרקע טמאה, עליונה וקרקע טהורה. טמאה בעליונה, עליונה וקרקע טמאה, תחתונה וקרקע טהורה. טמאה ביניהן - עליונה טמאה ותחתונה טהורה, וגגו של עליונה טהורה. וכן היה רבי יהודה אומר: כהל שביין שני כוכין ובין שתי מערות, עד ששה טפחים - נדון מחצה על מחצה, יתר מכאן - נדון כקלפת השום:

ז. קדרה שהיא נתונה בצד דופנה של מערה - אינה מצלת. בצד שקיפה של מערה - הרי זו מצלת. היתה נתונה בחלון שביין שני בתים, וטמאה באחת מהן - הרי זו טהורה, מפני שהיא נצלת עם דופנו של שני. היתה טמאה בחלון שביניהם, ויש במקומה טפח על טפח ברום טפח, אם אין בין פיה לשקוף פותח טפח - הרי זו מצלת. אם יש בין פיה לשקוף פותח טפח - אינה מצלת:

ט. קלל של חטאת שהוא נתון בחלון, ויש במקומו טפח על טפח ברום טפח, אם אין בין פיו לשקוף פותח טפח - הרי זה מציל, ואם לאו - אין מציל; דבר רבי אליעזר. ורבי יהושע אומר: לעולם אינו מציל, עד שיהא לפנים הימנו חלל בפותח טפח:

י. עמוד שהוא עומד בתוך הבית, וטמאה תחתיו, והיא רוצצת - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת. ואם יש במקום הטמאה טפח על טפח ברום טפח - הרי הוא כקבר סתום, ומטמא כל סביביו. כלים שתחת הפרח - טהורין. ורבי יוחנן בן גורי מטמא:

יא. תבה שעשאה פרדסקיא, אף על פי שמשתמש בה - טהורה. היתה טמאה ועשאה פרדסקין - טמאה עד שיקבענה במסמר. פרדסקין שהוא פתוח לבית מגף, וטמאה בתוכו, והבית טמא, טמאה בבית - מה שבתוכו טהור, מפני שדרך הטמאה לצאת ואין דרכה לכנס. טמאה בקרקע או

בכתל שלמטה הימנו - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת, ורואין את הפרדסקין כאלו הוא אטם, ונדון מחצה על מחצה להביא את הטמאה אל הבית. שלשה פרדסקין זה על גבי זה, וטמאה תחתיהן, או ביניהם או על גביהן - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת, ורואין את הפרדסקין כאלו הן אטומין, ונדונים מחצה על מחצה להביא את הטמאה אל הבית. רבי יהודה אומר משם רבי יהושע: סמך להן סכות טהורות לאכול בהן פסחים:

מסכת אהלות פרק שמיני

יא. כזית מן המת תחת הרדד או על גביו - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת. טמאה בתוכו, הנוגע בו מתוכו - טמא טמאת שבעה, מאחריו - טמא טמאת ערב. טמאה מאחריו, הנוגע בו מאחריו - טמא טמאת שבעה. ומתוכו - טמא טמאת ערב, והנכנס לתוכו - טהור. כחצי זית מתוכו וכחצי זית מאחריו, הנוגע בו בין מתוכו ובין מאחריו - טמא טמאת ערב, והאהל עצמו - טמא טמאת שבעה. אמר רבי נתן: אם מציל הוא על ידי אחרים, קל וחמר שמציל הוא על ידי עצמו:

ב. אהל שהיה נטוי על גבי ארבעה שפודין של מתכת, רבי יעקב אומר: אינו מציל, מפני שדבר טמא מעמידו. ורבי יוסי אומר: מציל. נטוי על גבי קנים דוקרנין, רבי יוסי אומר: מציל, ורבי שמעון אומר: אינו מציל, עד שיהא נטוי כנטית האהל:

ג. סדין שתפרו ונתנו על גבי עריסה, אם אין בינו לבין הארץ פותח טפח - הרי זה מציל. במה דברים אמורים? בזמן שאם תנטל עריסה וסדין עומד, אבל אם תנטל עריסה וסדין נופל, אף על פי שתפרו, ואף על פי שאינן מסולקין מן הארץ אלא כל שהוא - הרי זה אינו מציל. ואם היתה מחצלת של אהל, אף על פי שלא תפרה, ולא חשב עליה, ואין בינה לארץ פותח טפח - הרי זו

מצלת. ואם יש בינה לבין הארץ פותח טפח
- אינה מצלת:

ד. המת בבית ולו פתחים הרבה, כלן נעולין
- כלן טמאין. נפתח אחד מהן - אף על פי
שלא חשב עליו - טהר את כלן. היו בו
חלונות הרבה וכלן מגופות - כלן טהורות.
נפתחו, כלן טמאות ולא הצילו על פתחים.
פתח קטן בתוך פתח גדול, המאהיל על גבי
שניהן - טמא. חשב להוציאו בקטן - טהר
הקטן את הגדול. היו שניהן מתאימין,
המאהיל על גבי שניהם - טמא. חשב
להוציאו באחד מהן - הרי חבירו טהור. היה
לו פתח אחד לצפון ופתח אחד לדרום,
וחשב להוציאו בצפון, אחר כך באו אחיו
או קרוביו ואמרו אין מוציאין אותו אלא
בדרומו - טהר דרומי את הצפוני, ובלבד
שלא יערים, ואם הערים - הרי אלו טמאין:

ד. בתים הפתוחין לאכסדרה, והמת באחד
מהן, אם היה דרכו של מת לצאת בחדר -
בית שער והבתים טהורין. אם לאו, בית
שער - טמא, והבתים - טהורים.

ה. החדר שלפנים מן הבית מגף, ונכנסה
טמאה לפנימי דרך החלון, החיצון טהור
מפני שטמאה יוצאה באיזו דרך שנכנסה.
רבי יהודה אומר: הפותח בתולה, בית
שמאי אומרים: כשיפתח ארבעה טפחים,
ובית הלל אומרים: כשיתחיל. הפותח -
סתום, בית שמאי אומרים: כשיתחיל, ובית
הלל אומרים: כשיחשב:

ח.ו. אין לנפלין פתיחת הקבר עד שיעגלו
ראש כפיקה של שתי; דברי רבי מאיר. רבי
יהודה אומר: כפיקה של ערב. רבי אליעזר
ברבי צדוק אומר: משיעשו טפיפות. אמר
רבי יוסי: אני אומר דבר אחד, והם אמרו
דבר אחד. אני אומר: הטמאה דרבה לצאת
ואין דרבה לכנס, והם אמרו לי: אין להולד
טמאה עד שיצא לאויר העולם:

<p>2</p> <p>ראשון Sunday</p>	<p>כד</p> <p>24</p>	<p>נץ החמה _____ 7:01 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:23 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:10 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 5:41 נ"ך: יחזקאל יה-יט תוספתא: אהלות ב</p>	<p>עלות השחר _____ 5:49 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:47 סו"ז תפלה - מג"א _____ 9:46 שקיעה _____ 4:29 בבלי: חולין ה ירושלמי: דמאי טו</p>
<p>3</p> <p>שני Monday</p>	<p>כה</p> <p>25</p>	<p>נץ החמה _____ 7:02 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:24 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:11 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 5:41 נ"ך: יחזקאל כ-כא תוספתא: אהלות ג</p>	<p>א דחנוכה עלות השחר _____ 5:50 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:48 סו"ז תפלה - מג"א _____ 9:47 שקיעה _____ 4:29 בבלי: חולין ו ירושלמי: דמאי טז</p>
<p>4</p> <p>שלישי Tuesday</p>	<p>כו</p> <p>26</p>	<p>נץ החמה _____ 7:03 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:24 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:11 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 5:41 נ"ך: יחזקאל כב-כג תוספתא: אהלות ד</p>	<p>בל ומטר: לילה ב דחנוכה עלות השחר _____ 5:51 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:48 סו"ז תפלה - מג"א _____ 9:47 שקיעה _____ 4:28 בבלי: חולין ז ירושלמי: דמאי יז</p>
<p>5</p> <p>רביעי Wednesday</p>	<p>כז</p> <p>27</p>	<p>נץ החמה _____ 7:04 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:25 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:12 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 5:41 נ"ך: יחזקאל כד-כה תוספתא: אהלות ה</p>	<p>ג דחנוכה עלות השחר _____ 5:52 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:49 סו"ז תפלה - מג"א _____ 9:48 שקיעה _____ 4:28 בבלי: חולין ח ירושלמי: דמאי יח</p>
<p>6</p> <p>חמישי Thursday</p>	<p>כח</p> <p>28</p>	<p>נץ החמה _____ 7:05 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:26 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:12 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 5:41 נ"ך: יחזקאל כז-כח תוספתא: אהלות ו</p>	<p>ד דחנוכה עלות השחר _____ 5:53 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:50 סו"ז תפלה - מג"א _____ 9:48 שקיעה _____ 4:28 בבלי: חולין ט ירושלמי: דמאי יט</p>
<p>7</p> <p>ששי Friday</p> <p>Candle Lighting 4:11 הדלקת הנרות</p>	<p>כט</p> <p>29</p>	<p>נץ החמה _____ 7:06 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:26 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:13 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 5:41 נ"ך: יחזקאל כח-כט תוספתא: אהלות ז</p>	<p>ה דחנוכה עלות השחר _____ 5:54 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:50 סו"ז תפלה - מג"א _____ 9:49 שקיעה _____ 4:28 בבלי: חולין י ירושלמי: דמאי כ</p>
<p>8</p> <p>שב"ק Shabbos</p> <p>זמן מוצש"ק 5:41</p>	<p>ל</p> <p>30</p>	<p>נץ החמה _____ 7:07 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:27 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:14 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 5:41 נ"ך: יחזקאל ל-לא תוספתא: אהלות ח</p>	<p>מקץ, א' דראש חודש, ו דחנוכה עלות השחר _____ 5:55 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:51 סו"ז תפלה - מג"א _____ 9:50 שקיעה _____ 4:28 בבלי: חולין יא ירושלמי: דמאי כא</p>

די קדושה פון חנוכה קומט פון דעם וואס דער אייבערשטער האט אויגן מוזיל געווען יום כיפור.

(?יקיפי מו"ת"ן ח"ק ב' סיון ו')